

Ambedkar Times

Weekly

Editor-in-Chief: Prem Kumar Chumber

Contact: 001-916-947-8920

Fax: 916-238-1393

E-mail: chumbermedia@yahoo.com, editor@ambedkartimes.com

VOL- 12

ISSUE- 17

July 8, 2020

California (USA)

www.ambedkartimes.com

Genealogy of 'Educate, Agitate, Organise'

Prem K. Chumber

Editor-In-Chief: Ambedkar Times & Desh Doaba

The Watchwords of 'Educate, Agitate, Organise' remained central to various scholarly endeavours of revolutionary ideals and visions that aimed at inculcating awareness among downtrodden and the enslaved to help them come out of their self-imposed inhibitions to not to put resistance to their heartless tormentors. Mr Neeraj Paul in his engaging article in the current issue of Ambedkar Times (pp. 1-5) has done a commendable research on the origin of these famous watchwords, which became iconic slogan of the mission of Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar dedicated to his life-long struggle for the annihilation of caste from the soil of India. The earliest reference that he found was traced to The 'Chenango Semi-weekly Telegraph' dated 4 July 1877, wherein it was mentioned in a somewhat different sequence as "agitate," "organise" and "educate". Its proper mention was found in same sequence as referred to in the title in the announcement of the General Conference of the Socialist League held at London on July 5, 1885. Since then these iconic watchwords came to be repeatedly put into use at different intervals of revolutionary movements and radical scholarly circles from the time of Italian Marxist philosopher Antonio Gramsci in 1919 to the History of the Indian National Congress penned in 1935. Ambedkar Times congratulates Mr Paul for his deep research on the genealogy of 'Educate, Agitate, Organise'.

Letter from County Supervisor District 4, Sacramento County

Defunding the Police isn't the Answer

The killing of George Floyd was horrific - and the officers responsible have been arrested and will stand trial. But now politicians and activists are blaming everyone in a uniform. "Defund the police" has become the rallying call for protesters.

Activists want to strip money from law-enforcement, disband police, close jails and prisons, then divert public funds to community groups, counselors, and social workers for "community empowerment." What does that mean? It means instead of police and sheriffs enforcing the law, taxpayer funds will go to private non-profits run by activists and programs like "Advance Peace" which pays gang members \$500 a month not to shoot each other.

How will reducing the number of police officers make the community safer? In 2018, police officers arrested 11,970 murderers, 495,900 violent criminals, and more than 1 million drunk drivers. In February of this year, a months-long investigation resulted in 518 arrests when police smashed a human trafficking ring and rescued hundreds of children who were being sold into prostitution. Do activists think that councilors and community groups are going to detain violent gang

members, break human trafficking rings, or get drunk drivers off our roads? No alternative to an organized, well-funded, and well-trained police force offers enforcement ability on such a high level.

In Los Angeles, Mayor Eric Garcetti recently announced that he was going to "defund police" by

Sue Frost

Sacramento County Supervisor

cutting \$150 million from the LAPD budget. Cities like San Francisco, Portland, Minneapolis, and Baltimore have announced that they will pursue efforts to "defund police." Political "leaders" in Congress and State Houses have echoed the call and introduced legislation to cut funding for law enforcement - or punish jurisdictions who refuse to do so.

The vast majority of police budgets go to personnel, so the budget cut means one thing: firing police officers. Which officers will

be fired? A common practice for addressing mass budget reductions through layoffs and that has been used by the LAPD in the past is LIFO (last in, first out). That means that Garcetti's "defund" policy will result in firing recent recruits - young black, Asian and Latino officers who were recruited from, and reflect, the very

(Contd. on next page)

DR. RONKI RAM'S SECOND BOOK ON DALIT PACHAN, MUKTI ATEY SHAKTIKARAN

(Dalit Identity, Emancipation and Empowerment) in Punjabi is out

Dr Ronki Ram's second book on Dalit Pachan, Mukti Atey Shaktikaran (Dalit Identity, Emancipation and Empowerment) in Punjabi is released on

February 1, 2012 at the International Punjabi Development Conference (February 1-3, 2012), organized by Punjabi University, Patiala (India). This book is a detailed account of Dalit identity as it emerged in the border state of Punjab in North-West India where concentration of Dalit population is highest in the country. The central thesis of the book revolves around the critical

processes of the emergence of Dalit identity and the

ways it facilitates Dalit emancipation and empowerment since the beginning of the Dalit movement (Ad Dharm) in the state in the second half of 1920s. The book also provides an in-depth account of the role of the philosophy and teachings of Shri Guru Ravidass Ji, Dr. B.R. Ambedkar and Shaheed Bhagat Singh in the rise of Dalit consciousness in Punjab. How the complex process of Dalit identity has been represented in the grass-roots Dalit poetry is another interesting aspect of this book, which lays special emphasis on the importance of doing research in Punjabi for the better understanding of Dalit question in Punjab. The book is based on ethnographic study done during the last one decade in the villages of east Punjab. The book is published by the Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (India).

Prem K. Chumber

Editor-in-Chief www.ambedkartimes.com

Letter from County Supervisor District 4, Sacramento County

(Continue from page 1)

neighborhoods who are underrepresented and suffer the most from crime.

Sadly, this movement is not new. In 2015 Camden New Jersey pushed a "defund police" measure. They dismantled their department and disbanded the police officers' union. They placed some activists in oversight positions and hired most the police back - at a lower salary. Some believe the effort was really more about breaking the union than reforming the system. Today, many of the same complaints have returned.

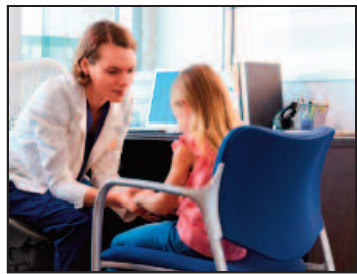
Eliminating law enforcement is the opposite of a solution - we cannot abandon our communities to the whims of gangs and criminals who prey on neighborhoods. We do need to encourage investment in poor neighborhoods where crime is rampant, schools are failing, and hope is abandoned. Empowerment zones, school choice, and incentives for investment have seen tremendous success. Communities that partner with police, rather than fight with them, have seen a marked improvement in crime reduction, complaints against police, and more recruitment of people from the community into law enforcement - community members who have relationships and earnestly want to make lives better - and have the training to enforce the law.

This rush to respond to "defund police" activists is not reform - it is retribution and appeasement. And it is dangerous. The result will be every community and every resident will be less safe.

We need more community engagement and understanding, not less. We should be investing in more training, recruiting, and community engagement, not eliminating prisons and defunding police.

Mental Health Clinicians Added to Schools

COVID-19 forced schools to go virtual in March 2020, creating high-stress levels for students, families, and educators. As

schools plan to reopen for the 20/21 school year, meeting the safety, social and emotional wellness needs of all students will be a priority.

Sacramento County Public Health and the Sacramento County Office of Education (SCOE) announced the launch of their groundbreaking partnership that over the next several years will place mental health clinicians in every school in the county and help make schools "centers of wellness" in their communities.

To address student mental health, clinicians will provide direct mental health services and work with school staff to integrate social-emotional learning and relationship building strategies into the entire school community.

By bringing the education and health systems together as partners, the vision is to create a continuum of care for mental health and wellness throughout Sacramento County's education system. Early intervention will help eliminate the school-to-prison pipeline, reduce the

number of "system-involved" adults and adolescents, and mitigate the onset and impact of mental health disorders in Sacramento County.

Clinicians working in each school will be SCOE employees supported with sustainable funding from Medi-Cal, and the program will have a rigorous evaluation drawing on extensive data from the mental health landscape and Sacramento County districts and schools.

"Placing clinicians in schools in Sacramento County will help identify and address the mental health and wellness needs of our students," said Peter Beilenson, M.D., Director of the Department of Health Services. "We hope that within the next several years, every school in the County will have its own clinician." Goals of the partnership include:

- Improved academic achievement
- Reduced suspensions
- Reduced chronic absenteeism
- Decreased referrals to Special Education
- Improved early intervention and prevention approaches leading to a decline in the need for intense clinical interventions over time
- An increase in early identification of mental health disorders/indicators, and therefore an opportunity to address those concerns as early as possible

Protecting Sacramento County Seniors

COVID-19 has profoundly impacted all of our lives. As we isolate from those closest to us - family, friends, neighbors and colleagues - for older people living in the community or in long-term care settings, the trials are even greater. Social isolation is one of the greatest risk factors for elder abuse.

In California, elder abuse is significantly underreported. For every case of elder or dependent adult abuse known to agencies, 24 are unknown. June is observed as National Elder and Dependent Adult Abuse Awareness Month, a statewide effort to increase awareness of elder and dependent adult abuse and to increase reporting of suspected abuse, not only in the month of June but all year long. There are numerous forms of maltreatment and abuse, such as: physical, sexual, emotional and financial abuse, as well as neglect and abandonment. Elder and dependent adult abuse does not discriminate. Any adult 65 years and older or an adult between the ages of 18 to 65 that requires extra care due to physical or mental limitations can be a victim.

Seniors are in the highest risk for severe complications from COVID-19, during this challenging time, Sacramento County APS wants to emphasize that there are resources that are available in this time of need and uncertainty.

- Delivery of meals and groceries.
 - o If you are 60 years of age or older and are interested in receiving more information on food delivery programs, please call 2-1-1.
 - California statewide hotline for seniors, 833-544-2374.
 - o This is a one-stop-shop to answer questions, get assistance during

this crisis and help older Californians access grocery and medication delivery while staying at home.

The key to providing help is to recognize indicators that may point to abuse and neglect, including:

- Lack of adequate food, water and other amenities
- Dirty clothing and changes in personal hygiene
- Bruises, black eyes, broken bones
- Bloody, ripped or stained clothing or sheets
- Harassment, coercion, intimidation, humiliation
- Unexplained purchases by the primary caregiver
- Not performing routine activities of daily living such as bathing, house-keeping, eating, medication management

According to the latest data, in 2018, it is conservatively estimated that more than \$5 million annually is lost to financial abuse annually within Sacramento County. At least 40 percent of this is due to scams. Therefore, it is important to know the signs of fraud scams making their way through Sacramento County:

- IRS: Victims are told they owe money to the IRS and it can be paid through a wire transfer
- Grandparent Scam: Caller claims to be the victim's grandchild traveling in a foreign country who has been arrested and needs money
- Sweepstakes/Lottery Scams: Caller says the victim is a winner and needs to make a payment to unlock the supposed prize
- COVID-19 Specific Scams
 - o Home test kits for COVID-19 scams: Scammers are calling or sending text messages to older adults offering "coronavirus test kits" in an attempt to collect credit card or banking information.
 - o Fake COVID-19-related products and services: Text and phone scams are advertising products, such as fake drugs, vaccines, and devices, that claim to prevent or cure COVID-19. Other scams are offering services for the home that falsely claim to protect people from contracting COVID-19. Fake gift-card emails are also being sent to vulnerable older adults to offer "assistance" during the crisis or "reward" people for following public health guidelines.
 - o Charity scams: Charity scams prey on older adults by aiming to collect money for fake COVID-19 relief charities. To help a senior, make them aware that these scams exist. Older adults need to know that government agencies will never ask them to provide personal or payment information via phone, text or email. If a senior you know receives a suspicious text, call, or email related to COVID-19, or if you think they might be a victim of a COVID-19 scam, you should file a complaint with the FCC immediately and contact local law enforcement. You should also report any compromised financial information to the bank or credit card issuer and report compromised personal information such as Medicare, Social Security or health insurance ID numbers to the appropriate organization.

Creating a world without elder abuse begins first by raising awareness in our community. It starts by being mindful of the elders and dependent adults in your life and neighborhood and partnering together to educate those un-

aware. Elder abuse can happen to anyone. By partnering together, we can create the ultimate vision of a county where elder and dependent adult abuse does not exist.

Sacramento County has a 24-hour hotline for reporting abuse of older adults and disabled adults who may be physically or financially abused, neglected or exploited. The local APS number is (916) 874-9377. To report suspected abuse of an elder in a nursing home, residential care facility for the elderly or assisted living facility, contact the State CRISIS line: 1-800-231-4024. To report abuse in all long-term care facilities, call: Ombudsman Services of Northern California at (916) 376-8910.

To download an abuse or financial abuse report form and to learn more, visit the Sacramento County Adult Protective Services website.

Budget Process Different Due to COVID-19 Impacts

The County's budget process will look a little different this year, due to coronavirus (COVID-19).

Generally, the Board of Supervisors holds hearings in June to approve the recommended budget for the next fiscal year, and the final budget is presented in September, additional hearings are held and the budget is adopted.

However, the COVID-19 Public Health Emergency and resulting economic downturn has resulted in significant

reductions in revenues and potential increases in costs. These changes have been evolving quickly and are so new that it is difficult to assess the full nature of the situation and produce an appropriate budget in June.

Because of that, the Fiscal Year (FY) 2020-21 recommended budget will roll over the FY 2019-20 Adopted Budget at the Board of Supervisors' June 16 meeting for approval. This recommended budget will provide appropriation authority to continue County operations until a new FY 2020-21 budget is adopted in September. The Board will hold hearings in September on the new recommended budget.

Presenting a new recommended budget for adoption in September will give the County additional time to:

- Refine the estimates of the impact of COVID-19 and the economic downturn in the County's discretionary, semi-discretionary and other revenues, as well as expenditures
- Work with department heads to develop plans for expenditure reductions as a result of anticipated revenue reductions

There are limited exceptions to the budget rollover, which include revisions to debt service fund budgets required by the terms of the bond indentures and appropriations for the new dental insurance created during FY 2019-20, when the County became self-insured for employee dental insurance.

THE WATCHWORDS

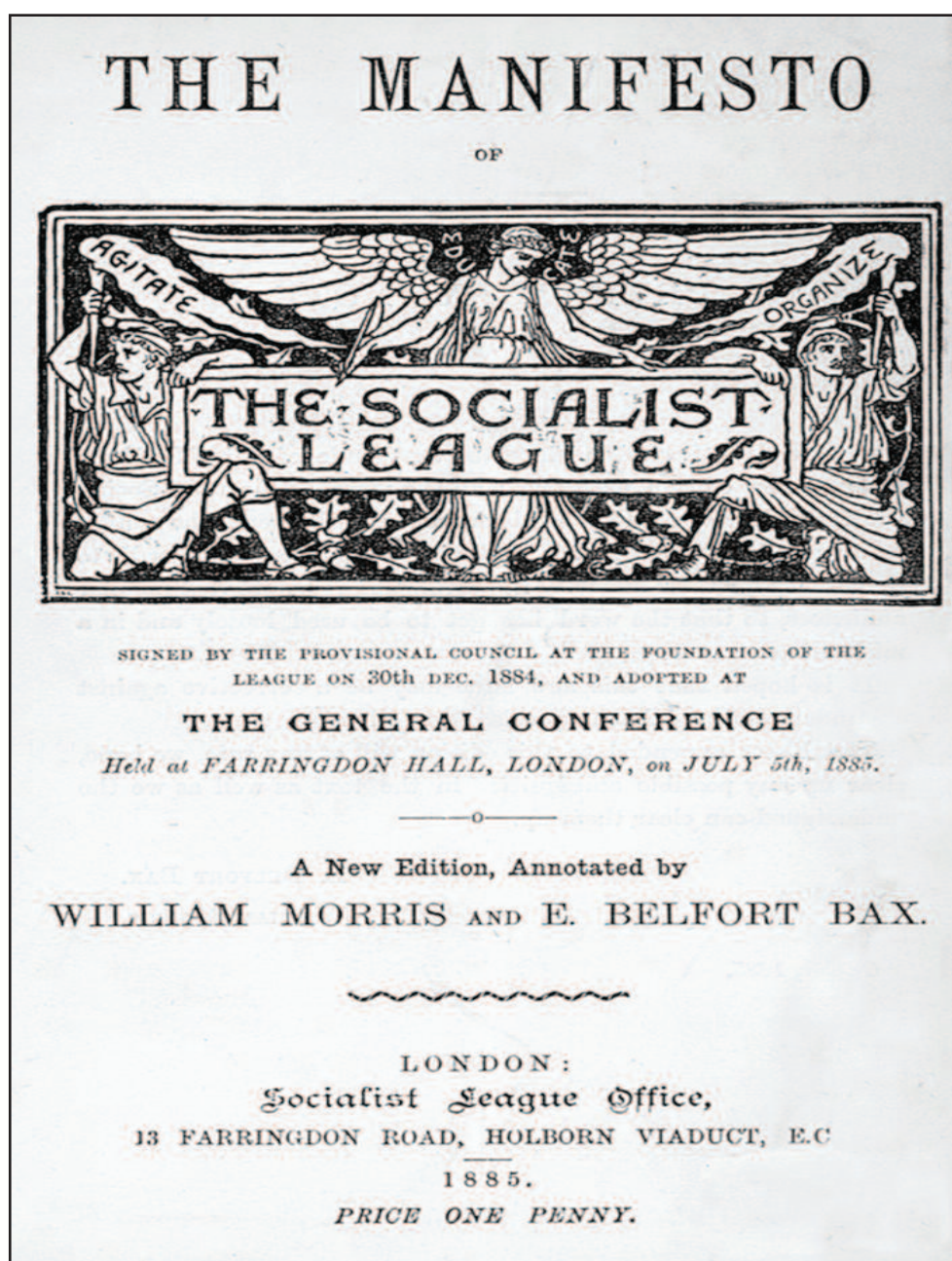
EDUCATE AGITATE ORGANIZE

AN INTRODUCTION TO THE PAST HISTORY OF USAGE

The exercise for knowing about the past usage of the watchwords "Educate, Agitate, Organize" started some time back when I came across a quote in English by Antonio Gramsci who was an Italian Marxist philosopher. The quote was: "Educate yourselves because we'll need all your intelligence. Agitate because we'll need all your enthusiasm. Organize yourselves because we'll need all your strength." (1919)

Around the same time during self-study I also came across the article "Educate, Agitate, Organise" By Dora B. Montefiore in the Marxists Internet Archive with reference to the source as: The Call, 26 December 1918, as well as another article titled "George Bernard Shaw, the Fabian Society, and Reconstructionist Education Policy: the London School of Economics and Political Science" By Jim McKernan, East Carolina University, available from the source: Journal for Critical Education Policy Studies, Vol. 2 No. 2 (September 2004) which had the following passage: The Fabians mounted a Five E's Campaign from the inception of the LSE in 1895. (1) Education. The idea that higher education could turn itself to practical social problems (2) Economics the development of Economics alongside industrialism; there was a (3) Efficiency quest in the post Gladstonian period and (4) Equality or what in those days was referred to as "collectivism" all of which were living under the banner of (5) Empire in the Victorian halcyon days. One of their fa-

m o u s slogans was "Educate, Agitate and Organise".

It was then felt to further explore the past historical usage of these watchwords and hence time was devoted

for this exploration. It was observed that there had been different variations of the usage of the watchwords. Examples: "Educate, Agitate, Organize", "Agitate, Organize, Educate", "Organize, Educate, Agitate", "Organize, Agitate, Educate." What has been discovered from various sources is placed below for information and knowledge:

To agitate, organize, instruct and educate our people is yet our mission. No side issues should be allowed to divert us from the line of action we have chosen, and upon which we are doing so well.

Journal of Proceedings of the Grand Lodge, Volume 11 (1866) Nineteen thousand Christian temperance women, members of our union mostly mothers, in this Empire state are loudly saying, "These things must not be. We cannot longer furnish fuel for the flames from our own cherished hearth stones." Long ago they began to "agitate," "organize" and "educate." (Contd. on next Page)

NEERAJ PAUL
+91-99683-69972
Email: neerajpaul@hotmail.com

EDUCATE AGITATE ORGANIZE

Today their only hope is in the rising generation.

The Chenango Semi-weekly, Telegraph 4 July 1877

In seeking to develop a better manhood and womanhood shall we not seek to supplant the political hucksters with a generation of patriotic statesmen, who are in purpose and action, united (in essentials unity), full of liberty and charity? Let us, then, **organize, educate, agitate, emancipate.** Then shall we indeed stand forth the proud nobility of the land.

Proceedings of the Annual Session of the Indiana State Grange, Volume 10 (1880)

The worker stops in the field, the toiler hesitates in the workshop, the operative thinks in the factory, and they feel and know that wealth combines and that labor must also combine. United wealth, seeking its own good rolls up into monopolies; and united labor, seeking the common and universal good, may roll up into generous freedom, lifting the people to competency, happiness, intelligence, and power. Hence goes out the cry: **Organize, Agitate, Educate,** will labor shall produce for all, and government shall exist for the good of all.

The People's Telephone, 18 October 1882

Educate! Agitate! Organize!

Fellow citizens, we of the Democratic Federation demand complete adult suffrage for every man and woman in these islands, because in this way alone can the whole people give free expression to their will.

The Irish Canadian, 25 October 1883

It calls, in the name of human brotherhood, in the name of art, of culture, of all that is noblest in human nature, to aid in delivering humanity from the living death with which it is encompassed; to educate, to agitate, to organize, and, maybe, when the time comes to strike, to strike, and again to strike, till the vile huckster civilization of this nineteenth century shall be no more.

Progress: A Monthly Magazine of Advanced Thought Volumes 3-4 (1884)

The proletariat must learn from the system which they have to overthrow to be equally indifferent to class, creed or colour, religion or nationality, so long as the individuals sink their personal objects in a resolute organize against the common enemy. **Unite! for this we educate, to this end we agitate, to achieve a certain victory for all we organize.** Unite! Unite! Unite!

A summary of the principles of socialism: written for the Democratic Federation By Hyndman, H. M. (1884)

Secretary Howard Urges Spinners to **"Educate, Agitate, Organize."**

Secretary Howard has issued a call for the monthly meeting of the spinners, next Tuesday evening. He heads it: "In time of peace prepare for war." He begins: "Our motto in the

future should be **educate, agitate, organize.**" The whole circular is devoted to urging the spinners to remain loyal to the union and help build it up.

The Evening News 5 February 1885

He strongly urged on all to **agitate, educate, and organize** until these evils under which they suffered were removed, and until they sent men to Parliament who would even risk imprisonment and expulsion in order to draw the attention of the

Child labor is the product of our boasted civilization, Schools for children – work for men, Employ the unemployed and reduce the hours of labor. Similar mottoes were printed in German and Polish.

Omaha Daily Republican, 7 October 1885

These rights we must establish. The right to a footing upon the earth, the right to labor, and the right to receive a full just share of the

of national greatness. **"Educate, agitate and organize."**

Dubuque Daily Herald, 30 June 1886

"The gods help those who try to help themselves," observed Jack. "A solid, permanent national order is what we need, one that includes every mining district in the United States. We must be definite and thorough going. Organization means more than giving our names to a declaration of principles. It means for each individual to have a definite purpose and intelligent idea of how to reach it." **"Organize, educate, agitate,"** drily repeated Alex, McLaughlin.

National Labor Tribune, 5 November 1887

But we have a yet higher source, - the work of our Lord the Son of man. There are three lines of action shown in his life that apply to this task. They have been tersely expressed by some reform societies in the motto, **"Educate, Organize, agitate!"**

The Baptist Missionary Magazine, Volumes 67-68 (1888)

I believe if the laboring men will unite, elect their Legislative men and Congressmen, and put a stop to so much monopoly laws, and give all men an equal showing, times will be better. Until the laboring men **agitate, organize and educate,** they need not expect relief.

Annual Report of the Bureau of Labor Statistics of the State of North Carolina (1888)

The working classes can exert their power to a much better advantage by using their votes as a club to smash the head of that one of the other of the old parties that refuses to deal justly with them. In the meantime **agitate, organize, educate** for the eight hour day on the first of May, 1890.

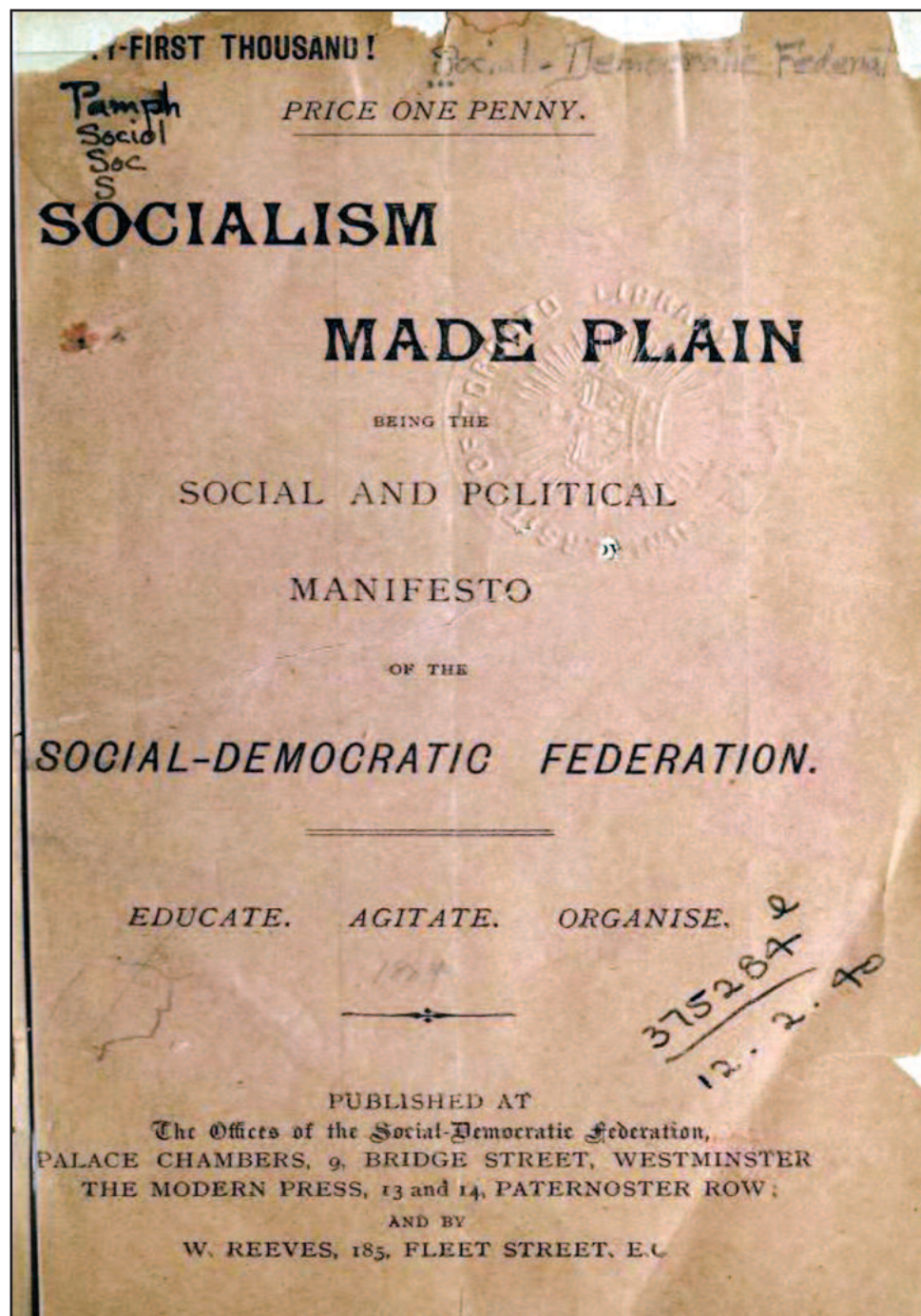
Locomotive Firemen's Magazine, Volume 13 (1889)

I hope for peace, harmony and better times; that the N.P.U. may spread, and that each member will read a labor paper and become posted. Let us **educate, agitate and organize.** I will close, with my best wishes for success to my friend, Patk. Donnelly, in his meanderings through Egypt. Yours, Alex.

National Labour Tribune, 30 March 1889

We started out with the intention of accomplishing three things – **first, to agitate; second, to organize;** third, to educate ourselves and fellow workingmen. We consider the first of these purposes has alone been accomplished; the second only partially so; the third has been entirely overlooked, if not willfully neglected. We therefore find ourselves, after a lapse of nearly twenty years, compelled to continue the work of agitation, strengthen and perfect organization and commence the work of education. An education which shall secure liberty for all and present to the world a spectacle which it has never yet beheld – a free man in an industrial state.

(Contd. on next page)

governing classes to the clamant interests of the people.

The Glasgow Herald, 3 July 1885 Labour Representation Meeting at Partick

Detroit, Oct. 6 – Tonight a labor demonstration was made in this city which was a great success. About two thousand men were in line, composing five divisions, or twenty-five organizations, and embracing all kinds of labor. The demonstration was orderly throughout. Upwards of 100 transparencies were carried, among the mottoes being the following: Convict contract labor must go, Eight hours only for a day's work, When Capitalists conspire poor men must combine, The employment of child labour should be made a state prison offense, Equal pay to both sexes for equal work, Rent interest and profit are robberies, **Agitate, educate, organize,** The land for the people, not another area for railroads,

wealth we create. Ignorance must be overcome by education of a kind which will teach man his rights, show him the wrongs under which he suffers, and enable him to apply the remedy. Contempt must be met by self-respect, by creating a healthy public opinion upon labor, and making honesty fashionable among men. And neglect must be prevented through constitutional agitation, based upon education and honesty, and supported by thorough organization. In this way only may we hope to succeed. Therefore **organize, educate and agitate.**

The Montreal Daily Post, 23 January 1886

We labor to live and live to labor. That is the most perfect government in which an injury to one is the concern of all. An organization for the people of the people by the people. We strive to make individual worth, not wealth, the true standard

EDUCATE AGITATE ORGANIZE

**Warsaw Daily Times,
14 February 1889**

Socialists generally make the grand mistake of taking too little cognisance of the moral side of the question. They cry **agitate, educate, organize**, but always in a purely secular direction. For the most part they look coldly at religion and its teachers. Unchanged human nature will never mind itself very much. Observance of the teachings of Jesus Christ, the writer claimed was the only hope for social reform.

Lecture on Socialism

Montreal Herald, 28 March 1891

Let the Co-operators co-operate with each other, with Trade Unionists and Social Democrats for the same object. Let us all **agitate, educate and organize** to form the workers of the world into a gigantic trade union, an International Co-operation, a Social Democratic Commonwealth.

Trade Unionism, Co-operation, and Social Democracy
By H. Quelch (1892)

Organize, agitate, educate, and adhere to our present conservative policy, which will not only keep us before the railroad officials and recommend us to them, but will soon place us where the public press will take up our cause and then the public will soon be wondering how it is possible for railroads to get well educated men to represent them at the present low rate of wages paid agents; and railroad corporations will learn that the best paid men are the cheapest for them in the end. It takes a business man to do business with business men and that is the class we have to deal with.

The Railway Agent and Station Agent: A Monthly Magazine
Volumes 9-10 (1893)

Brother farmers, if we would prevent this enslaving process, we must awake to a full sense of our duty. We have the power if we will but act. We must **agitate, organize, educate** and cooperate, in the fullest and broadest sense. As indicated, our observations and thoughts must cover a broader territory than ever before.

Journal of Proceedings of the National Grange of the Patrons of Husbandry (1894)

At first the society was made up entirely of well-to-do men. The meetings were held in the drawing rooms of the members, and this, of course, prevented working men from joining the organization. It did not, however, prevent the Fabians from joining the workingmen's societies, and that they did with a will, pledged to carry out their campaign of "**Educate, agitate, organize.**"

The Morning Herald, 2 June 1895
"**Agitate, organize, educate.**"

These words are the war-cry of labor, and labor needs knowledge a sit never has since time began. I pray you, then, learn what child labor means. I pray you, learn in what it ends. I pray you, for the child's sake, who has no voice to speak for itself, give the chance we ask for ourselves,

and so let the new life we know must come begin where it must begin – with the little ones in whose lives our own may work again, and whom, if we neglect or disown, it were better for us that a stone were about our necks and we cast into the depths of the sea.

**Daily True American,
30 September 1895**

One of the good ways to perpetuate the principles and benefits of

the suppression of the liquor traffic should be formed in this district, whose object shall be to **educate, organize, and agitate**, and by all legitimate means to consummate the object contemplated."

Country News – Meeting of Temperance Workers

The Sydney Morning Herald, 24 June 1895

We have every reason to believe that the time is not far distant

were displayed in great numbers, and three or four bands furnished a generous supply of music. The Socialists occupied the place of honor. Some of their mottoes read "Our Chief End – a Cooperative Commonwealth," "**Agitate, Educate, Organize.**" "Use the Ballot to Abolish Wage Slavery."

**The Philadelphia Record,
7 September 1897**

Local Unions should ever remember our watchwords are "**Educate, Agitate, Organize**". Education is a very important part of our work. There is great need for a closer study of our Constitution, and a more intelligent grasp of our methods. Would it not be well when local Unions are arranging their quarterly programme to give one meeting for a "rally of first principles", or "Constitution Day" or call it what you will?

Annual Report: Woman's Christian Temperance Union, Victoria (1897)

Educate, agitate, organize, were the watchwords of political progressives; and "Associate, co-ordinate, legislate," is now the cry of the progressive educationist.

**Journal of Education,
Volume 19 (1897)**

Organize the silver clubs. In no other way can the united front be presented to the money monarchs, who, with insulting effrontery, are attempting to ride down the masses and lash them into line by every species of abuse and intimidation, or lure them into economic destruction by the arts of this damnable sophistry. **Organize, agitate, educate.** Eternal vigilance is the price of liberty!

Daily Times, 13 September 1897

The motto of the W.C.T.U. used to be 'For God, for home and native land.' It is now 'For God, for home and humanity'. The work has been greatly enlarged and classified into forty-two departments of benevolence and philanthropy. The watchwords of the organization are '**agitate**', '**educate**' and '**organize**'.

**The Evening Telegraph,
26 February 1898**

Organise, agitate, educate, read, study, think. Do not organize 'Jones clubs', but organize non-partisan political clubs. We are contending for a principle not a person. Persons die, but principles are eternal. We have had too much hero worship in our political history and too little devotion to the eternal principles of truth and justice.

**Muncie Morning News,
10 September 1899**

In conclusion I have only to add that Women's Trades Unions will have to be supplemented by legislative action. Without the help of the State woman cannot secure that place in the Commonwealth that she ought to occupy on terms of perfect equality with man. In the meantime her watch words must be **Educate, Agitate, Organise.**

The International Congress of Women London, (1899)
(Contd. on next page)

8

are before you. Success can only be achieved by organised effort.

EDUCATE! We shall need all our intelligence.
AGITATE! We shall need all our enthusiasm.
ORGANISE! We shall need all our force.

EDUCATE! AGITATE! ORGANISE!

Signed } *The Executive Committee of the Democratic Federation.*

E. BELFORT BAX,
HERBERT BURROWS.
R. D. BUTLER,
H. H. CHAMPION, Hon Secretary.
JOHN CLARK,
H. FULLER,
H. M. HYNDMAN, Chairman.
J. L. JOYNES.
TOM. S. LEMON.
JAMES MACDONALD.
WILLIAM MORRIS, Treasurer.
JAMES F. MURRAY.
H. QUELCH.
ANDREAS SCHEU.
HELEN TAYLOR.
J. TAYLOR.
JOHN WILLIAMS.

Membership of the Democratic Federation is open to all who agree with its objects and subscribe not less than One Shilling a year. Clubs and Associations are cordially invited to co-operate. Those ready to form Branches should communicate with the Hon. Secretary.

Meetings of the Executive are open to Members after 9 p.m., every Tuesday, at the Offices of the Federation,
PALACE CHAMBERS,
June, 1883. **9, BRIDGE STREET, WESTMINSTER.**

trade-unionism is to keep everlastingly at it. "Pray without ceasing." is a valuable admonition. Agitate without ceasing, is another. Organize while the sun shines, rather crude, it is true, but full of promise in tangible results and happy returns. Be up and doing! "Now is the accepted time." Organization is salvation. Don't try to be saved alone. Don't be selfish. Don't try to occupy all the road to yourself. You will probably get lonesome and lose your way. Call upon every last wage-worker to fall in; pull hands together – all the way – and victory will be yours. **Agitate! Educate! Organize!**

**Weekly Spokesman-Review,
18 April 1895**

After discussion, Mr. Youll moved, and Mr. F. Asher seconded, a motion, - "That in the opinion of this meeting the time has arrived when an association embracing all total abstainers and others willing to work for

when every national and international labor union, trades assembly or trades council will be in full fellowship with the great body of the organized workers of America, under the banner of the A.F. of L. The central bodies are to each locality what the American Federation of Labor is to the general labor movement. They can be made a most effective force to carry out the aims and purposes of the organized workers of the country. Let the good work go on. **Organize, agitate, educate, federate.**

Rock Creek Record, 27 June 1896

Alone we can do little, separated we are the units of weakness, but aggregated we become batteries of power. **Agitate, educate, organize** – these are the deathless watchwords of success. The fingers of the hand can do little alone, but formed into a fist they become formidable.

Kentucky New Era, 11 April 1896

Flags, banners and mottoes

EDUCATE AGITATE ORGANIZE

"Agitate, educate, organize!"

John Burn's rallying cry during the great dockers' strike of 1888 in London, describes the natural and inevitable order in which the demand of the worker must take shape. This is an age of organization and, as Carlyle has said, "It is time that work, too, was organized."

The Arena, Volume 21(1899)

If the trusts are here to stay, let us as workers stop railing at them and **organize, educate and agitate**. Perfectly organized, we can take care of ourselves under any condition; completely organized in strong, compact trade unions, we can successfully battle with all the trusts and combines that now or shall hereafter exist.

National Labor Tribune, 2 February 1899

It is a well-known fact that God helps those who help themselves. If you depend solely on the philanthropic spirit of your employer, you will hardly "Get all that's a-comin' to you." **Agitate, organize and educate** yourself by reading the very best labor paper published in the United States, the National Labor Tribune. Brothers, you know that the Tribune has been and is our best friend to day, and is fully deserving of our undivided support.

National Labor Tribune, 23 November 1899

When they trained their young men to hate every sham, and to seek to elevate public life, they would have accomplished one of the greatest movements of the twentieth century. In conclusion he would give them a motto for the new century: "**Organise, educate, agitate.**"

Address on Christian Endeavour The Sydney Morning Herald 18 September 1900

The masses know that they suffer; they have a notion that something wants doing and that rapidly. But they are incapable alone of finding out what are the actual causes of the wrongs they bear, or how they are to be removed. This should be the work, as far as politics is concerned, of the party which associates itself with ideas of democratic reform. Such a party must **educate, agitate, and organize** if it really desires to carry a reform programme into effect. It must stir up a spirit of enthusiasm and confidence among its followers by laying down clearly and unmistakably the line it intends to follow.

The Political Re-organisation of the People By William Sanders (1902)

Inasmuch as the "red" card occasioned quite a flurry in the Knights of Labor in 1886 and 1887, and was frequently referred to in the newspapers at that time, but was never published, it may be of interest to quote some of the sentiments it contained. Among these was the exhortation of the organization: "**Educate, agitate, organize, unite!**" The magic words, whose initials were incorporated in the seal, were: "Liberty, Equality, Fraternity, Solidarity!" "Our motto: War to the palace. Peace

to the cottage. Death to luxurious idleness." "Our object: The reorganization of society independent of Priest, King, Capitalist, or Loafer." "Our Principles: Every man is entitled to the full product of his own labor, and to his proportionate share of all the natural advantages of earth."

The Story of a Labor Agitator By Joseph R. Buchanan (1903)

Against those evils, it is for each parish and diocese to create, and to persevere in maintaining, a

Federation Conference

The Glasgow Herald, 7 October 1905

The history of great struggles for freedom made in this and other countries during the nineteenth century had always attracted me, and I had learnt from history, and also from the teaching of great leaders, the secret of all successful reform movements – a fighting policy. Mazzini, especially, was one of my teacher; he was never tired of exhorting his followers to **educate and organize, but**

labor unions, but we are far, very far, from the goal today, and must be alert and watchful lest we be driven backward instead of marching forward. **Educate, agitate, organize**, is the slogan.

The Tobacco Worker (1916)

Political democracy opens the way to the achievement of any ideal that awakens a response in the minds of the people, and where that response is not awakened the only course if the ideal possess vitality and worth is educative propaganda. **Educate, agitate and organize** should be the motto of all those who believe they have something that will make a better world and though progress may be slow, there is always the satisfaction that humanity never lets go of what is proven to be good.

The Saskatoon Phoenix, 23 December 1919

Cultivate the spirit of fellowship on national, political and economic basis. **Organize, educate and agitate**. Form yourselves into self-denying groups. Fill your minds with sound knowledge and start newspapers and magazines, not for profit but for education.

India's Will To Freedom: Writings And Speeches Of The Present Situation

By Rai, Lala Lajpat (1921)

Tilak the patriot has fascinated the hearts of millions of his countrymen; and he still speaks out his message to his people. Not many weeks have passed since Karachi saw him at the self-same Idgah; - the Lokamanya, tired and spent in physical strength, yet retaining mental vigour and giving the Karachi citizens his great message – '**agitate, educate, and organize** for the achievement of Swaraj'!

All About Lok. Tilak By Sons, Ramaswamy Sastrulu 1922)

"This party emphatically asserts the fitness of India for Representative and Responsible Government and claims for the people of India, on the principle of self-determination, the exclusive right of fashioning the form of government and determining the most appropriate constitution for India. It regards the Montagu Reforms Act as "inadequate, unsatisfactory and disappointing" and will strive to remedy the defect by introducing, with the aid of the members of the Labour party and other sympathisers in the British Parliament, at the earliest opportunity, a new Reform Bill for establishing full Responsible Government in India, including full military control and full fiscal freedom, and an exhaustive Declaration of Rights with constitutional guarantees. To achieve this object, it contemplates and recommends a resolute and energetic campaign in India and in the countries represented on the League of Nations. In this matter, the party's watchword will be '**Educate, Agitate and Organize**'.

The History of The Indian National Congress (1935) Volume I (1885-1935)

Genealogy of 'Educate, Agitate, Organise'

The Watchwords of 'Educate, Agitate, Organise' remained central to various scholarly endeavours of revolutionary ideals and visions that aimed at inculcating awareness among downtrodden and the enslaved to help them come out of their self-imposed inhibitions to not to put resistance to their heartless tormentors. Mr Neeraj Paul in his engaging article in the current issue of Ambedkar Times (pp. 1-5) has done a commendable research on the origin of these famous watchwords, which became iconic slogan of the mission of Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar dedicated to his life-long struggle for the annihilation of caste from the soil of India. The earliest reference that he found was traced to The 'Chenango Semi-weekly Telegraph' dated 4 July 1877, wherein it was mentioned in a somewhat different sequence as "agitate," "organise" and "educate". Its proper mention was found in same sequence as referred to in the title in the announcement of the General Conference of the Socialist League held at London on July 5, 1885. Since then these iconic watchwords came to be repeatedly put into use at different intervals of revolutionary movements and radical scholarly circles from the time of Italian Marxist philosopher Antonio Gramsci in 1919 to the History of the Indian National Congress penned in 1935. Ambedkar Times congratulates Mr Paul for his deep research on the genealogy of 'Educate, Agitate, Organise'.

Prem K. Chumber

Editor-In-Chief: Ambedkar Times & Desh Doaba

strong public opinion: against those evils, strengthened by our Holy Sacrament, we should work unitedly. "**Agitate, educate, organize,**" should be our motto as well as the motto of others!

The meaning of the mass: five lectures with other sermons and addresses By Headlam, Stewart D (1905)

In this country we also have the federation principle developed to an extent unknown in Great Britain. Federation helps more than anything else perhaps in the organization of the unskilled. The motto of the American Federation of Labor is "**educate, agitate, organize.**" Practically all the education in unionism, the agitation of unionism and the organization of unions accomplished in Great Britain, has been done not by any federation, but by the separate trade unions.

The Annals of the American Academy of Political and Social Science, Vol. XXVI July-December (1905)

The Miners's Federation of Great Britain continued its Blackpool Conference yesterday. Mr. E. Edwards, the president read a telegram from the Gasworkers Union at Stockton-on-Tees sending internal greetings. They must all, it said, **organize, educate, and agitate**. They had "nothing to lose but their economic chains."

Labour Affairs: The Miners

above all things to agitate; to agitate, because deeds have the power to move the human heart that no words possess.

Votes For Women, 12 March 1909

At the Industrial Remunerative Conference they denounced the capitalists as thieves; while among themselves they were vehemently debating the questions of revolution, anarchism, labour-notes versus pass-books, and other like futile and daring projects. The tacit assumption under which they worked, the purpose of their campaign with its watchwords: "**Educate, Agitate, Organize**", was "to bring about a tremendous smash-up of existing society, to be succeeded by complete Socialism".

George Bernard Shaw: His life and works, a critical biography (1911) Archibald Henderson

For every million that it wants for nation-building, the democracy will have to **agitate, educate, organize**, and, in the last resort, fight on the floor of the House of Commons, and when at last the fight is won, it is absolutely imperative that the money be ear-marked for the nation, and not for "fireworks".

Modern Democracy: A Study In Tendencies By Brougham Villiers (1912)

When justice shall have been done to all, then there will be need for

HEALTHY LIFESTYLE

ABSTRACT

Health is multidimensional state it envisages four main dimensions the physical, mental, social and spiritual health. An individual with perfect functioning of the body, positive mental health and positive material environment is called healthy. Spiritual practices have been shown positive impact on lifestyle diseases and healthy lifestyle keeps us fit, energetic and reduced risk for the diseases. It is based on nutritious food, every day exercise, yoga and meditation, good sleep, avoiding alcohol and smoking. Role of sexual life is underestimated and in recent years extensive studies have been carried out and now it is equally important in later part of life as well. Healthy lifestyle is considered as patterns of behavior that maximized one's quality of life and decrease one's susceptibility to diseases. Since behavior patterns are acquired very gradually, changing becomes difficult proposition and need persuasiveness by family members as well as constant efforts on the part of health care providers.

INTRODUCTION

Health is a state of complete physical, mental, social and spiritual well-being and ability to lead a socially and economically productive life (1). Spirituality helps him in developing universality of love, compassion and equanimity to replace anger, jealous, hatred and ego. To prevent and control these disorders one has to have healthy life-style. There are various essential components to lead a healthy life like every day exercise, yoga, meditation, good nutrition, good sleep, and good sexual life avoiding alcohol and quitting smoking. Healthy habits can only be acquired with persistent approach and gradual behavioral changes.

EXERCISE

Exercise daily for 40-45 minutes in the form of games, walking, gardening, swimming, jogging, weight-lifting etc are beneficial. A friendly sport people can get used to easily. Every individual should spend minimum 200 K cal/day. Walking is the best exercise which is curative as well as preventive. A brisk walk is a better way to burn more calories (300 K cal/ hour). 1 kg reduction in weight in hypertensive obese adult can expect reduction of 1 mm Hg and maximum 5 mm Hg (2). Walking is a popular and easy way to meet key guidelines & pedometer or step counters are a useful way to track progress and popular advice such as walking 10000 steps a day (3). Walking consumes excess fat and burns sugar in diabetes, improves respiratory system, improves digestion, relieves aches & pains, promotes sleep, control hypertension, relieves stress, keeps skin healthy and body in good shape, protects cancer of colon, breast and prostate, protects osteoporosis, delays the aging process, releases beta endorphins opiate like chemicals. Physical activities like aerobic and dynamic resistance can reduce hypertension about 10 mm Hg

and isometric resistance, 4X2 minutes hand grip, 1 minute rest between exercises and 3 sessions/wk for 8-10 wk can reduce 5 mm Hg (2).

A major study conducted by Dr Marcia Stefanick (4) revealed that men and women with low HDL and high LDL level on low cholesterol diet for a year, who did not exercise, did not show a reduction in "bad" LDL. But women on that diet who walked or jogged about 15 kilometers weekly had an 8% greater reduction in LDL levels than those whose diet and physical activity were not controlled. Men had 11 percent greater reduction.

Exercise & Cancer: The American Cancer Society's guide to the disease prevention (Avoid exces-

sive weight, limit intake of high calorie diet, sedentary behavior and physical exercise). About 20-30% cancers such as colon, breast and postmenopausal uterine may be related to overweight and lack of physical activity. Scientist's think that fat persons produce more hormones such as estrogen that help tumors flourish (5).

STRESS AND REMEDIAL ACTIONS:

Living under high stress has become order of the day. Competition has developed in business, social, professional and educational world. In consequence, almost every individual is forced to meet demands on his nervous energy which leave him tired to the bone, tense and distressed. Edgy nerves produce anxious reactions, which lead to much misery. Stress is associated with higher risk of hypertension & heart attack, musculoskeletal aches, G I T disturbances, peptic ulcer, asthma, weight gain etc. Major sources of stress are worries, irritation, anger, ego and jealousy and our perceived failure. Generally, opposition to what we wish, want and think generates anger and irritation. A justified opposition should not anger us but when reason is lost, ego comes in, Jealousy also feeds anger.

According to a survey on worries, 40% worries are about things which never happen, 30% of worries are about things that is over, 12% are needless health worries, 10% are miscellaneous and only 8% are legitimate worries. However, little worrying can be constructive if it helps you to work out solution to a problem. Be re-

ceptive to criticism. Find the optimistic view point. Have a democratic attitude towards others' views, practice gratitude and appreciation. Cultivate and live in positive environment and forgive yourself and others. Some people are perfectionist and this has to be replaced with healthier and happier habits that will help you to get more done with less stress and anxiety. Very often lack of information and sheer misinformation can cause worry. When you feel worried, do not make mountain out of a molehill say stop breathe in and breathe out for 1-2 minutes, find a friend or spouse and talk and get the facts right. Take constructive steps and make plans to combat problems.. (6). Gradual movement advocates a cultural shift to-

less likely to have heart attack, stroke or die compared with those who attended health education class over 5 years (9) and mindfulness meditation which stresses attention to the present has proven to be useful for chronic pain (10). Meditation exerts calming effect on body & mind by neutralizing stress and balance brain-wave pattern.

SLEEP

7-8 hour sound sleep is recommended to have maximum benefits. Young children require 10-12 hours sleep because an important human growth hormone production is regulated during sleep. Chronic lack of sleep increases risk of development of obesity, diabetes, cardiovascular diseases and infections, Sleep disturbances impair communication ability and good judgment. Loss of sleep increases toxic substances in body such as interleukin-6 & C-reactive proteins that can cause cancer (11). Good Sleep is needed for brain detoxification, conservation of energy & food, tissue restoration, reorganization of learning pathways. It reduces stress and makes you more alert (12).

Sleep Hygiene: Maintain regular sleep-awake schedule every day, even over the weekend. Reschedule all leisure or relaxation activities so that they do not interfere with sleep timing. Try sleep at the same time, irrespective of insomnia. If you do not get sleep within 30 minutes or so get up and read something relaxing for some minutes. Regular exercise schedule helps improve the quality of sleep but do it couple of hours before sleep and not at or near the bed. Bath in warm water provides relaxation and soothing effect. Food: Light meal at dinner should be taken 3 hours before bed. Bananas have a great deal of potassium, which acts as a muscle relaxant, prepares the body for sleep, it also contains tryptophan, which turns into melatonin – the hormone that produces sleepiness. It has carbohydrate which can make you sleepy as well. A cup of curd or a glass of milk at bedtime is also good as they also contain tryptophan. Drinks: No coffee before sleep because it contains caffeine and affects sleep. Alcohol may make you drowsy and may help you fall sleep but when it wears off several hours later, it can cause you to wake-up early. Moreover, there is no deep sleep with alcohol. So avoid it just before going to bed.

How to sleep better:

(a) Make sure you wind down and put the day to bed. One should not take problems of the day into night and do not do anything related to work at least two hours before the sleep.

(b) Write a to-do list before you go
(Contd. on next page)

Col. Dr Jai Prakash

MBBS (AIIMS), DHA (NIHFW), MD (PSM)
MIPHA, M-KACH, Ex. Epidemiologist (WHO)
Retd Command Officer, MH
Ex Head & Prof, Community Medicine

ward slowing down life's pace, and enjoying living, rather than rushing through life and fast paced life is not good for health. As Gandhijee once said, "There is more to life than increasing its speed". When you slow down long enough to actually think, you make smarter decisions that are lead to better outcomes thereby saves your time in long run. If you are engaged in strenuous activity all through the day then spread your rest all over during this period, i.e., few minute spells, every two hour. Do not carry on the day's activities late into the night. Save energy by organizing your daily life and do not waste time and money on trivial matters. Mindfulness meditation can relieve stress, impact health and nurture the quality of compassion (7).

YOGA AND MEDITATION

Yoga connects mind and body by asana, breathing exercises, relaxation, positive thinking and meditation in a proper environment. Study conducted at Chopra centre yoga has shown reduction in BP, heart rate, cholesterol and improvement in circulation. There is increase in levels of neurotransmitter calling GABA and low level of GABA has been linked to depression and anxiety. Yoga also increases alpha waves in brain or lowers cortisol level which helped in decreasing depression, Yoga postures work same way as massage work and help to alleviate LBA, joints and muscular pain and improve flexibility (8).

African American with heart disease practiced transcendental meditation regularly and 48 % were

HEALTHY LIFESTYLE

(Continue from page 7)

to bed and keep pen and paper at your bed-side at night so that you can jot down any worries or ideas that come to mind.

(c) Do not take your mobile/laptop into your bedroom – they signal your brain to stay awake and watching TV just prior to bed is not a relaxing way to go to sleep.

(d) If you listen to music – make sure that it is instrumental only, lyrics can stimulate your mind and one can use white noise machine or ear plugs if a quiet room is not possible.

(e) Try reading enjoyable short things for few minutes once you get in bed.

(f) The bedroom should be kept as a sanctuary for sleep, dark, quiet and cool with window open.

Breathing technique 4-7-8: Sit comfortably with back straight and place the tip of tongue on the ridge just behind upper front teeth and keep it there throughout the entire process. Exhale through your mouth making a whoosh sound to a count of eight. Close your mouth and inhale through your nose for a count of four. Hold your breath for count of seven then exhale completely through your mouth. Now repeat the cycle three times more. Continue this exercise 2-3 times a day for one month then eight cycle/ day for another month. You will notice that it acts as natural tranquilizer for CNS and helps you to fall asleep faster (13).

BALANCED DIET

An adult male sedentary worker weighing 60 Kg & adult female sedentary worker weighing 55 Kg in age group of 18-29 years, requires 2320 Kcal & 1900 Kcal respectively. Cal requirement increases roughly to 20% and 40% for moderate & heavy workers respectively and decreases by 5% per each decade after 40 year until age of 60yrs and by 10% for each decade thereafter. The food provides several macronutrients (proteins, carbohydrates and fats) and micronutrients (vitamins, minerals and antioxidants) when supplied in right amounts, support and sustain life and activity. A KAP study about eating habit in medical college has shown 77.3% faculty members had healthy eating habits but 40% were overweight and another 40% were obese (14). Carbohydrates should constitute 60-65% with emphasis on complex carbohydrates, sugar should be ideally 5% (20-30 gm). 20 gm extra sugar a day converts into fats and one becomes obese by 4 Kg in a year. Importantly sugar induces metabolic syndrome which includes hypertension (fructose increases uric acid & raises BP), obesity, dyslipidemia (triglycerides) and Diabetes from increased liver glucose. It can also be argued that fructose exerts toxic effects on liver that is similar to those of alcohol as it is derived from fermentation of sugar (15). Proteins are growth promoting body building substances should contribute 10 % calories, essential for every function of the cell & its requirements is 1 gm/kg body wt. Vegetable proteins are found in pulses,

cereals, beans, nuts, oil-seeds etc while proteins of animal origin is present in meat, eggs, cheese, fish, fowl etc.

Fats & oils: One should consume about 25 % cal from fats i.e. 40 ml for male and 30 ml for female, 1 ml oil yields 9 cal and 4 cal each from 1 gm of proteins and carbohydrate. Fats are divided into saturated and unsaturated which are further divided into monounsaturated fatty acids and polyunsaturated fatty acids (essential fatty acids-omega-3 and omega-6). Saturated fats like butter, ghee, coconut and palm oil should contribute < 10 % cal. These give rise to high LDL thus leading to atherosclerosis. Trans-fatty acids vanaspati, reused oil for more than 6 hours, baked and fried are most atherogenic and also lead to obesity and increased risk of breast and colon cancer. Monounsaturated fats are present more in olive and rapeseed oil even in mustard and groundnut. Polyunsaturated fats are safflower, sunflower, corn or sesame etc contains more omega 6 (linoleic acid) should range between 3-7% of calories. Mustard oil, rape seed and soyabean oil are rich source of omega 3 (alpha linolenic acid) should not be less than 1% calories. They are good for CVS diseases as they reduce LDL and increase HDL. Therefore, it is essential to combine safflower, sunflower, corn or sesame with equal portion of mustard or rapeseed or soyabean oil.

Omega 3 are present in fish oil, seeds such as flax seeds, walnuts and pumpkin seeds. Also found in black gram, cowpea (lobia), red kidney beans (rajma) and soya, wheat, pearl millet (bajra), green leafy vegetables, spices fenugreek (methi) and mustard (rai). They are good for proper functioning of brain cells and helpful in its cognitive function, good for joints (prevents arthritis) and have anticancer properties. Reduce inflammation in the body. Decrease platelets aggregation, prevent blood clotting & inhibit thickening of arteries. Reduce the risk of becoming obese and also useful in migraine. (16) (17) and (18).

Nuts- Nutritionists insist that nuts like walnuts, almond, pistachios should be made a regular part of diet (about 25 gm/day). Nuts are powerhouse of nutrition packed with proteins, essential fatty acids, antioxidants, minerals like Iron, calcium, magnesium, Zinc, copper, phosphorous and vitamins like biotin, riboflavin & tocopherol etc. People who snack on peanuts feel less hungry and are important in weight management. Dates are also packed with various types of vitamin, minerals like Iron, potassium and magnesium which protect cardiovascular system and carbohydrate like fructose and dextrose. They are also very rich in dietary fiber act as laxative and natural and healthy way to satisfy sweet tooth. They are good way to start the day and also enjoy 2 medium-sized dates daily.

Fruits and vegetables: Fresh

fruits and vegetables are rich source of micronutrients, macronutrients and dietary fibre. The micronutrients are minerals like iron, calcium, potassium, magnesium etc and vitamins like vit C, folic acid, B complex, carotenoids and other bioactive constituents whereas the macronutrients present are complex carbohydrates and fiber. Fruits and vegetables like pomegranate, banana, muskmelon, peaches, spinach, beans, tomato, brinjal beets root lemons baked potato have nutrients such as potassium & magnesium help in lowering BP. Daily requirements of about 40 gm of dietary fibre is desirable and intake more than 60 gm over a day can reduce the nutrients absorption and cause bowel irritation. DASH (Dietary approaches to stop hypertension) are fruits, vegetables, whole grains, low and non-fat dairy products, lean meat, fish, raisins, plums date and nuts. Salt intake should be restricted to 4 gm /day. Also avoid salads dressings with salt and fried nuts. Water melon is rich source of a 1- citrulline 1-arginine and potassium which are associated with reduction in BP (19). These dietary approaches can reduce BP 11 mm of Hg in hypertensive case (2).

As per WHO one should take every day 400 gm of fruits and vegetables excluding potato and starchy tuber, five-a-day each serving of 80 gm, 3 serving (240 gm) from vegetables and two serving (160 gm) from fruits prevents chronic diseases such as heart diseases DM, obesity and cancer (20) and five color a day or rainbow colored fruits and vegetable. Alkaline foods are good for health and one should stick to 80/20 rule. Take 80% alkaline foods containing potassium, magnesium and calcium and these are root, leafy green vegetable, cabbage, cauliflower, capsicum, lemon, cucumber raisins and fruits like apple, banana, grapes, orange, melon and sprouts. Limit Acidic foods to 20% they contain chloride, phosphate and sulphate and these are milk, dairy products, sugar, flour products, egg, meat, soft drinks etc. More acidic food may lead to kidney damage, DM, arthritis, osteoporosis even cancer. Soft drink contains a empty calorie without any nutrient. The phosphoric acid present in it causes osteoporosis and also can damage kidneys (21).

ALCOHOL

Nearly 30 % of Indian men and 5% Indian women are regular user of alcohol. Its consumption has multitude effects on physical, social, emotional, behavioral and financial spheres of an individual, family and society. The alcohol intake is linked to more than 60 health conditions and variety of harmful effects ranging from brawl and accidents. Globally especially high income countries, reducing alcohol use resulting into minimizing harmful effect. Now Indian society also wake up to prevent this epidemic before many more lives are ruined & families wiped out (22). The average alcohol dependent person decreases his life span by 10 to 15

years and 50 % of income is spent on alcohol. The long-term effects of the alcohol are many, almost all the system are affected and main diseases are liver cirrhosis, peptic ulcer, neuropathy, high blood pressure muscle weakness, fetal brain damage in pregnancy, reduce fertility, increase risk of breast cancer in female and develop Alcohol Dependence Syndrome.

A recent study conducted by NIMHANS in 2000 families across India showed that drinker's family faces financial, mental & emotional trauma and neighbors also experience psychological trauma like arguments, physical violence and sexual abuse. Just as smoking affects those around, drinking alcohol too has an equally passive effect. In the United States, one "standard" drink (or one alcoholic drink equivalent) contains roughly 14 grams of pure alcohol, which is found in 12 ounces of regular beer which is about 5% alcohol, 5 ounces of wine, which is typically about 12% alcohol, 1.5 ounces of distilled spirits, which is about 40% alcohol. National Institute of Alcohol Abuse and Alcoholism defines moderate drinking in men as two or fewer drinks per day and in women as one or less per day. Moderation means maximum of 3 units a day for men & 2 units a day for women and not to be taken on two consecutive days. This can reduce BP about 4 mm Hg in hypertensive patient (2).

SMOKING

One out of every two smokers who start at a young age and continues smoking throughout his life will ultimately be killed by 25 tobacco-related diseases. By smoking one cigarette life is shortened by 10 minutes. (one cigarette emits 4000 chemicals). Almost 60 lakhs people die of tobacco use each year and about 6 lakh deaths caused by second hand smoke. By 2020 this number will increase to 75 lakh accounting for 10 % of all deaths. Smoking is estimated to cause about 71% of lung cancer, 42 % of chronic respiratory disease and 10% of cardiovascular disease (23). May 31 is observed as "No Smoking Day" by Govt of India. Cigarette and other tobacco products Act-2003 prohibits smoking in public places, prohibits selling of tobacco products to minor below 18 years and also prohibits advertisement for these products.

There are various ways to quit smoking: (a) Will power is the best way to quitting smoking. The stimuli associated with smoking have to be identified and avoided. (b) Tobacco detoxification-If the withdrawal symptoms are severe Nicotine Replacement Therapy is effective way to stop smoking. Daily dose is reduced within 4-8 weeks and then stopped i.e. the rationale is to maintain the nicotine level in blood, which the smoker is accustomed to even after he stops smoking. Nicotine skin-patches, chewing nicotine gum, nicotine nasal spray, nicotine lozenges and nicotine inhalers are substituting one form of nicotine delivery for another. (c)

(Contd. on next page)

Babasaheb Dr B.R. Ambedkar, Education and Annihilation of Caste

Prem K. Chumber
Editor-In-Chief:

Ambedkar Times & Desh Doaba

Babasaheb Dr. B. R. Ambedkar devoted his whole life to educate downtrodden and to annihilate the social evil of caste from Indian society. His slogan 'Educate, Agitate, Organise' lies at the core of his mission for the liberation of the lowest of the low of India. He knew very well that it was education that inculcates dignity and self-respect among his people that would finally encourage them to look for viable solutions to the age-old evil of caste system and Untouchability in India. Education encourages them to challenge their tormentors and to revolt against the oppressive social structures around them. In fact, it was through the agency of education that prepared Babasaheb to built his life-long struggle against the caste system (annihilating caste) from Indian society. Caste annihilation became the most sought after goal of his life time mission.

Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar was confident that once the downtrodden get educated they would never sit idly. They would definitely agitate against the system of social injustice around them and eventually organise themselves to put an end to the same. He himself set the example through his

life-long struggle for the annihilation of caste. His philosophy was simple that an educated Dalit would agitate against the all-round system of injustice around him and indulge in a struggle to overcome it. It is his agitation against the blind system of Untouchability that force him and his fellow-beings to get organise to struggle against this evil. The central thesis of his philosophy was to know the system first so that it can empower the downtrodden to challenge social injustice rationally then to set the pace for a long struggle to put an end to age-old social evil of caste system and Untouchability.

After 73 years of India's independence, there is lack of a viable system of education for SC students. Government rural school system has almost failed to provide meaning education. Those who can afford costly private school education have abandoned them. Only poor and lower castes' students attend them. These schools have been reduced to thus 'Dalit schools'. This is an open fact that in Government rural schools majority of the students are from the SCs community. There are, of course, some other students belonging to OBC and upper caste communities but they too belonged to poor families. There are no denying facts; however, that majority of the SCs families belong to the poor and most

poor strata of the society.

Given the dysfunctional status of Government rural schools, the basic factor of education to change the system of Untouchability as advocated by Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar has been pushed to side-line. It is not only depriving SCs of genuine education but also blocking their way to social transformation. There is an urgent need to re-vamp the Government rural schools so that proper and useful education could be imparted to SCs students along with others who want to join such schools. In addition an effort should be made to introduce an intensive multi language course work to enable the students to understand the available material in different languages.

Along with the existing subjects provisions should also be made prepare them for job oriented courses in higher education.

HEALTHY LIFESTYLE

(Continue from page 8)

Bupropion has shown to be safe and cost effective smoking cessation agents. Despite this NRT is the dominant pharmacotherapy to aid smoking cessation. (d) E- cigarette sale to under 18-is prohibited in UK, evidence does not support the concern that e-cigarettes are strong gateway into smoking (24). (e) Develop positive addiction by doing yoga, meditation, running, reading etc. Drug like Bupropion is used which acts by reducing urge to smoke.

LOVE INCLUDING REGULATED SEX LIFE: for married couples

Despite the "Kama Sutra" Indian Society is extremely conservative about sex & is ambivalent about sex education in schools. It is neglected in twenty-first century India. Viewing sexuality in a moral failing, an individual choice, a private matter, a religious issue or a social concern is not an opinion for a modern, & democratic country. Human right perspectives are required for enlightenment (25). Sex Therapy is just like any other cardio work out. It improves blood circulation, heart rate, boosts our metabolism and burns about 350 Cal in an hour (26). According to Professor Warner people who have regular sex, their body manufactures a powerful hormone cocktail that has an immensely positive impact. Sex promotes our ability to concentrate and stimulates creativity and ideas, improves immunity IgA, sleep & boosts self-esteem. Couples should maintain a supporting and caring partnership throughout their life (27). According to a Neuro Psychologist

the satisfaction derived from sex is a decisive factor in preserving youth. It makes us happy by generating chemicals like endorphins (28). It also helps in relieving migraine. A recent study conducted by Elizabeth Babin, Cleveland State University reveals those couples who communicate about sex while in bed are more likely to experience more sexual pleasure and intimacy.

Attitude toward sexuality in old age has become gradually more positive over last half century (29). Sexual intercourse several times in week helps to prevent life threatening heart disease by preventing a build-up of chemical homocysteine which is associated with potential deadly blood clot (30).

CONCLUSION

There is no dearth of health education material available on this subject. It is better to call Healthy lifestyle as "healthy MEALS" for every person for every day in simple form i.e. "M" for balanced Meal and Meditation, "E" for Exercise, "A" to Avoid alcohol & smoking, "L" for Love and "S" for good Sleep. It is one of the most Herculean tasks of behavioral scientist and health care providers to change behavior of individuals and community. These advices should be practiced daily in life earnestly, judiciously and religiously since lifestyle behavior patterns have been acquired very gradually in years together.

REFERENCES.

1. WHO (1978) Health for all Ser No.1
2. Whelton PK, et al., 2017 high BP

clinical Guidelines, ACC/AHA

3. Physical activity guidelines for Americans 2nd edition 2018.

4. Dr Marcia Stefanick PhD Prof Research, Stanford University School of Medicine, California
<https://maps.google.co.in>, accessed on 20.11.12

5. American Cancer Society, Guidelines on Nutrition & Physical activity, 2012.

6. Henrick Edberg, Sweden, How to stop worrying? 19 Feb 2014.

7. Leslie King Emory report, office of spiritual and religious life, Emory University, 28 Jan 2016.

8. Yoga's health benefits, Deepak Chopra MD, Alexander Tsiras & The Visual MD 2006

9. A H A Journal, South Asia Mail on 17.11.12 (www.southasianmail.com.)

10. New study by Neuroscientists Wisconsin Madison University, Health annal.com 21.11.12

11. VMD Nambodari, Text Book of Psychiatry 3rd Edition 2009.

12. Guy Meadows, Founder of Sleep School & author of The Sleep Book London UK July 11

13. Andrew Weil MD Integrated medicine, Healthy lifestyle (<https://www.Drweil.com>) assessed on 28 Jan 2019

14. Colonel Jai Prakash, KAP and Survey of eating habits among medical faculty at a medical college in South India, Ind J Nutr Dietet, Vol 50, 2013, 421-426.

15. Robert Lusting H ,Laura A, Schmidt Claire, The toxic truth about sugar, Dept of Paediatric & Centre for obesity, Translational

Science Institute, University of California 2009.

16. Nutrients requirement & recommended dietary allowances for Indian NIN, ICMR-2010

17. Rekha Sharma Diet Management Isevier India Pvt Ltd 4th Edition 2011.

18. Ghafoorunissa & Kamala Krishnaswamy, Diet and Heart Disease, NIN India 2007.

19. The Indian J of Nutr & Dietetics Vol 49 Sep 2012.

20. WHO health Assembly, Resolution 55, 2002.

21. Joe Leech, MS Alkaline Diet, an Evidence based review San Francisco, 02 Oct 2018.

22. Dr G. Gururaj & Dr Pratima Murthy, NIMHANS Bangalore Publication No.73, 2011.

23.K Park, Textbook of Preventive and Social Medicine, M/s Banarsidas Bhanot 24 th Edition.

24. Cancer Research UK Press Release 16 March 2018.

25. Rao TS, Some thought on sexuality and research in India, Indian J Psychiatry 46; 2004.

26. "Sex Therapy" By Dr Albert Ellis PhD Prof Psychiatry, Ellis Institute New York, 2007.

27. Dr Werner Habermehl, Sexology Institute, Hamberg, Bonn (Reuters) 22 July 1999.

28. Dr David Weeks Neuropsychologist, Royal Edinburgh hospital, Scotland 06 Oct 2006.

29. Bouman WP, Sexuality in later life, Text book of old ages, Oxford University Press 2008.

30. Journal of Sex education 27 June 2017 (<https://www.telegraph.co.uk>).

Remembering Babu Jagjivan Ram

Today, July 6, is the death anniversary (Punia Teethi) of Babu Jagjivan Ram. He died in 1986 after contributing a great deal to the politics, governance, and social transformational aspects of the country and the society at large. Babu Jagjivan Ram was a leader with his own position and stature both in the polity and society of India with about 5 decades of parliamentary life and many important positions in the governments since the interim government of Jawaharlal Nehru. As a young student in Jalandhar in the 1960s, what I knew about him was that he was a propped up nominee of the Congress Party to counter and undermine the influence and position of Dr. B.R. Ambedkar. Good or bad, it was a hard reality also. But at the same time, it is also a hard fact that Ambedkar

offices of Defense Minister and Chief of the Army Staff are located) and many a times I got the chance to see him from a close distance. Meanwhile, my mental faculty was getting, gradually, a wide view of the things on ground. The stock of Babu Jagjivan Ram went high in my mind and thought and rightly so. More was yet to come. On my career progression in the MEA, I was posted in the PMO in April 1974 as Protocol (Hospitality) Assistant to work closely with the office of PM Indira Gandhi and the Committee/Conference Rooms where important meetings, including Cabinet and Cabinet Committee meetings are generally held. There I got more acquainted with the demeanour and persona of Babu Jagjivan Ram, as a junior official hanging around the corridors of power, where he came often

Jagjivan Ram was an astute politician. In spite of his administrative acumen and political standing, he was still a dalit leader. There was no light at the end of the tunnel for him. He aspired to occupy the top slot in the hierarchy and rightly so and played his cards accordingly. Babu Jagjivan Ram very well knew that nobody can or will recognize his experience and talent and would offer him the top job. It was to be done by him alone. He did his best with the strategy to hold the balance in his hands with 30-35 odd seats in the Lok Sabha. It was a well considered and thought of strategy to join the election campaign under the leadership of Jai Prakash Narayan and other leaders in the opposition. The forces of change got a much needed boost with

holding the constitutional provisions and values and denied that due chance to Jagjivan Ram to hold the coveted post of PM of India. It would have been a game changing development, had Jagjivan Ram become the PM of India in 1977 and again in 1980. The contemporary political history of India would have been different. But that was not to be and Jagjivan Ram died

Ramesh Chander
Ambassador - I.F.S. (Retired)
91-99885-10940

PM Narendra Modi paying homage to Babu Jagjivan Ram on his birth anniversary, which is observed as Samatha Diwas, during the launch of 'Stand up India' (Courtesy) (File pic.)

remained what he was and stood his ground in spite of all odds against him created by the machinations of his opponents. Nevertheless, today is the day to remember Babu Jagjivan Ram. He was an alumnus of the Presidency College of Calcutta (Kolkata) and Banaras Hindu University in the good old days. Babu Jagjivan Ram made it to the interim government of PM Jawaharlal Nehru in 1946 as the youngest Minister. Ever since, he remained an important member of all the governments with coveted portfolios and positions till his death in 1986. Obviously, after Babasahib Ambedkar's demise in 1956, Babu Jagjivan Ram became the sole leader and voice of dalits in the country. He was an able and competent politician and an able administrator and got due space and recognition both in the government and otherwise with considerable mass appeal and base. With the challenge of feeding millions amidst food scarcity, Babu Jagjivan Ram played an important role as Minister of Food and Agriculture to bring about the Green Revolution. He was the Defense Minister of India in 1971 who oversaw the resounding defeat of Pakistan and creation of Bangladesh by our valiant armed forces. My first hand visual encounter with him pertains to that time in 1971-72. My office in the Interpreter's Cell of the MEA was located in South Block (Defense Ministry/Army Hdqs. side where the

and regularly to meet PM Indira Gandhi and participate in the Cabinet and Cabinet Committee meetings. I found him a man of quite charm and confidence. He was a much respected Minister not only with his colleagues but also with the elite bureaucracy. His weight in the government was clearly visible. PM Indira Gandhi respected him with due reverence. As oral history, I may narrate here what I personally saw. Indira Gandhi would not come from her office to the Cabinet meetings in the Conference Room without checking whether Babuji, as she usually called him, had come. I also saw many a times in the Cabinet meetings, when Babu Jagjivan Ram came late somehow, PM Indira Gandhi would get up and make Babuji sit. She always extended and observed these sweet niceties to Babu Jagjivan Ram being a senior and able colleague.

I witnessed the momentous events pertaining to emergency and movement of leaders like Babu Jagjivan in the corridors of the PMO and the ante-rooms of the personal office of PM Indira Gandhi in South Block. I vividly remember Babu Jagjivan Ram's coming to meet PM Indira Gandhi sometimes in February/March, 1977 before he parted company with her and forming Congress for Democracy and joining hands with the opposition to contest historical elections which defeated PM Indira Gandhi. The rest is history. Babu

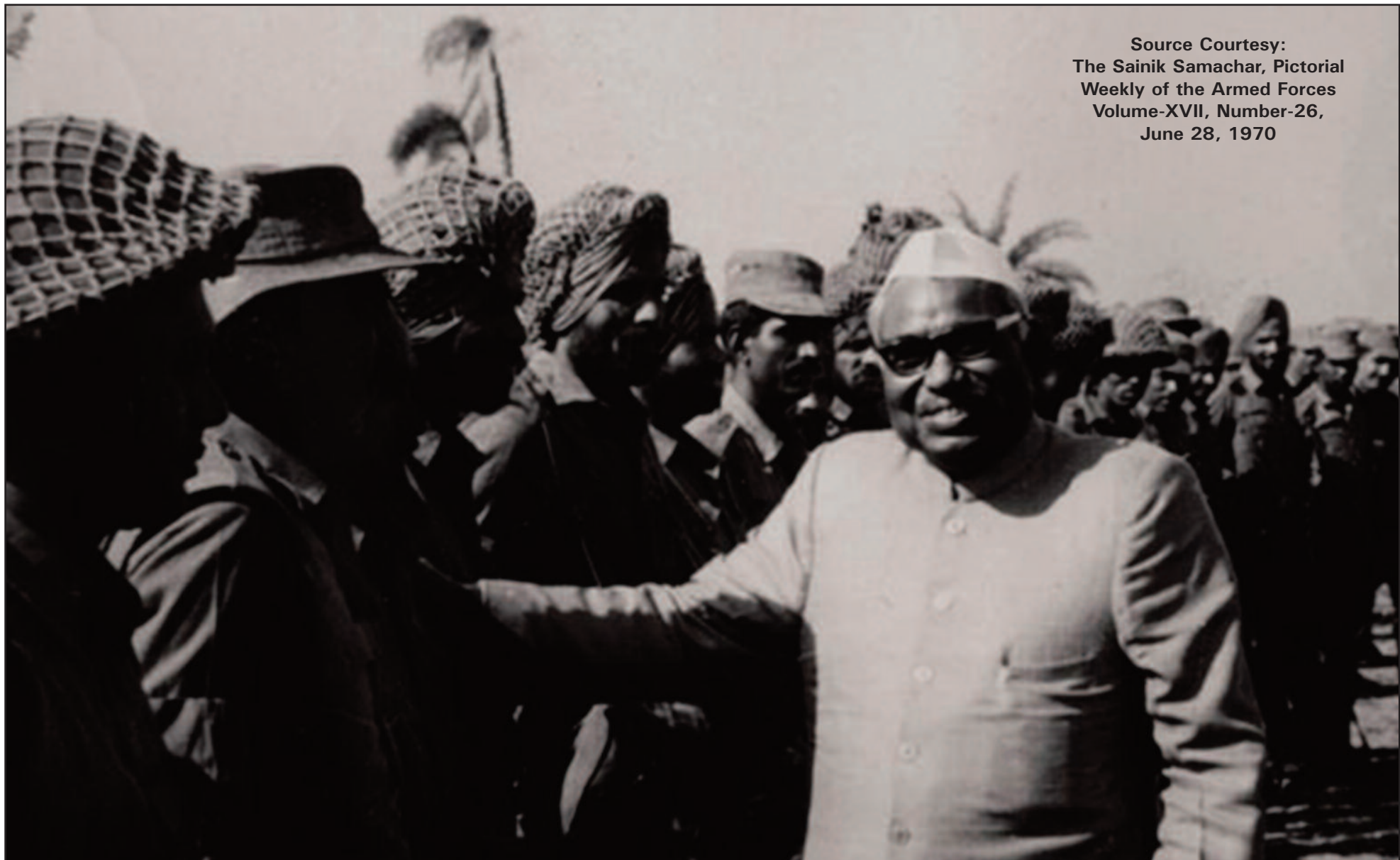
Babu Jagjivan Ram's plunge against PM Indira Gandhi. During the election campaign and just before results, it was almost evident that Jagjivan Ram will be the next PM of the country. His whirlwind tour of the breadth and length of country set the direction and the Congress Party led by Indira Gandhi was squarely defeated. Jagjivan Ram could get about 30 seats, as expected, for the Congress for Democracy, his newly floated political outfit but Jagjivan Ram never thought and imagined that Congress will be defeated that badly. The overwhelming support to the bandwagon of change with a huge majority in the Lok Sabha disturbed and changed the scenario. Charan Singh and company, belonging to the Manuwadi mindset - "Shoe is meant to be worn on the foot and not kept on the head" and "How come a brick meant for the gutter would be fixed in the gallery" - came to the fore and spoiled the chances of Jagjivan Ram to occupy the top slot which he richly deserved. Babu Jagjivan Ram felt cheated but what could be done. He was defeated politically by forces of status quo. Again when Charan Singh government could not face the parliament and seek vote of confidence in 1979-80 and fell, Jagjivan Ram made yet another bid and was ready to prove his majority in the Lok Sabha but again President Sanjiva Reddy, it seemed, preferred to settle old scores against Jagjivan Ram rather than up-

a dejected man, sadly. Before I end this narration, let me add yet another fact which is generally not mentioned. It goes to the credit of BJP (then Janta Party) leadership like Atal Bihari Vajpayee, Lal Krishan Advani, Nana Deshmukh among others that they did not oppose, rather supported Jagjivan Ram's unannounced or unproclaimed bid for the top job of the country. Historians will analyse and record these events in the right perspective.

I did not intend to be lengthy in this narration but oral history tends to be lengthy. It is said Babu Jagjivan Ram was a jovial and confident man. One interesting anecdote narrated by an army General in a social event may suffice to register that fact. Defense Minister Jagjivan Ram was hosting a dinner for his visiting counterpart from a friendly country. Tandoori chicken came as a snack/starter. Jagjivan Ram started eating with his hand while the foreign guests were struggling to eat with knife and fork. Seeing this, Jagjivan Ram observed, in a lighter vein, Excellency, please see how we eat Tandoori chicken and enjoy and added "Eating Tandoori chicken with knife and fork is like making love through an interpreter" It added to the bonhomie on the dining table.

My humble tribute to the memory of a leader - Prime Ministerial stuff - who could not become PM, Babu Jagjivan Ram

Mr. Jagjivan Ram- Defence Minister

Source Courtesy:
The Sainik Samachar, Pictorial
Weekly of the Armed Forces
Volume-XVII, Number-26,
June 28, 1970

Mr. Jagjivan Ram, Union Minister for Food and Agriculture, will take over as Defence Minister from Sardar Swaran Singh on June 29, according to a communique issued by Rashtrapati Bhawan.

Mr. P.C. Sethi is the new Minister of State, Defence Production and Mr. N.S. Mahida, Minister of State in Ministry of Defence.

Born on April 5, 1908 at Arrah in Bihar, Mr. Jagjivan Ram was educated at Banaras and Calcutta. Early in life, he took an active interest in the social welfare of Harijans and was elected Secretary of the Harijan Sewak Sangh, Bihar. In 1936, he presided over the Lucknow session of the All India Depressed Classes League, which was inaugurated by Mahatma Gandhi. Later he also presided over a number of conferences of the Scheduled Classes in Bengal, Uttar Pradesh, Bombay and

Punjab.

In 1937, he was elected a member of the Bihar Legislative Assembly and was appointed Parliamentary Secretary to the Development Minister. He, however, resigned the post in November 1939, in accordance with the decision of the Indian National Congress to quit office. He was elected Secretary of the Bihar Provincial Congress Committee the same year.

In October 1943, Mr. Jagjivan Ram toured various provinces for strengthening Depressed Classes Organisations. In 1944, he presided over the Conference of All India Depressed Classes League at Kanpur. In 1946, he was elected to the Bihar Legislative Assembly and was invited by the Cabinet Mission to present the views of the Depressed Classes. In September, the same year, he joined the interim Government as Member

for Labour. On August 15, 1947 he became Minister for Labour. He was elected Chairman of the Preparatory Asian Regional Conference of I.L.O. held in New Delhi in 1947.

He also led the Indian Delegation to the I.L.O. Conferences at Geneva in 1947 and 1950 and was unanimously elected President of the later Conference.

After the first general elections in 1952, Mr. Jagjivan Ram became Union Minister for Communications. It was during his tenure that India's air transport was nationalised.

He relinquished charge of Communications and took over as Minister for Railways and Transport in December 1956, following the resignation of Mr. Lal Bahadur Shastri.

He was returned unopposed to Lok Sabha in the 1957 general elections from the Shahabad South

(Reserved) Constituency in Bihar, and was appointed Union Minister for Railways in April 1957.

Mr. Jagjivan Ram was re-elected to Lok Sabha in 1962 general elections from Sasaram Constituency, Bihar. He was again appointed Union Minister for Railways and held that portfolio till April 9, 1962, when he became Minister for Transport and Communications.

Under the Kamraj Plan, Mr. Jagjivan Ram relinquished the portfolio in August 1963, Minister for Labour and Employment and Rehabilitation from January 1966. Later in 1967 immediately after general elections he became Union Minister for Food and Agriculture.

Source Courtesy:
The Sainik Samachar, Pictorial
Weekly of the Armed Forces
Volume-XVII, Number-26,
June 28, 1970

Quotes about Babu Jagjivan Ram

"He had an excellent grasp of military strategy. He was also an able administrator. It was Jagjivan Ram who made sure that the requirements of the three Services: manpower, weaponry equipment and infrastructural facilities were provided, as far as possible."

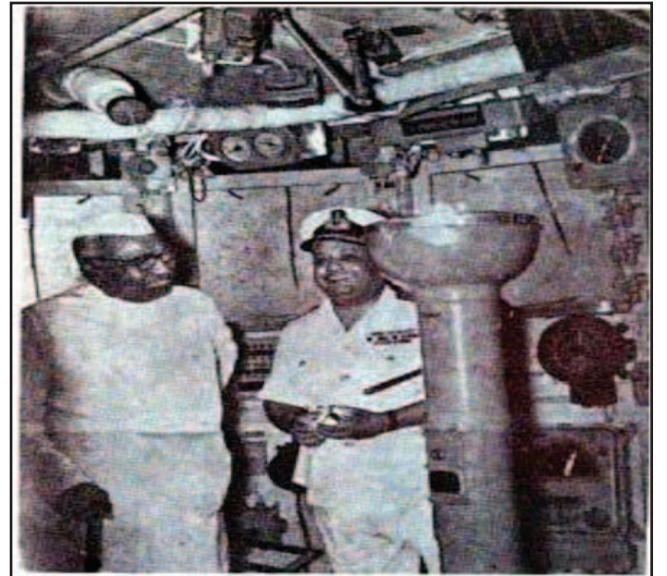
Lt. Gen. (Retd.) JFR Jacob,
then Chief of General Staff in Eastern Command describing Jagjivan Ram as "perhaps the best Defence minister we (India) have had".

"Babu Jagjivan Ram's role was fascinating. He used to visit training camps set up for Mukti Bahini fighters in Northeast India. He was solely responsible for co-ordinating between the then Prime Minister's Office, Home Minister and the Defence Forces."

- **Lt. Col (Retd.) Quazi Sajjad Ali Zahir**
Bir Protik and Swadhinata Padak Awardee
Historian and Author in Bangladesh

Mr. Jagjivan Ram- Defence Minister

The Defence Minister, Mr. Jagjivan Ram, talking to Vice-Admiral N. Krishnan, FOC-in-C Western Naval Command, on the Captain's bridge of INS Vikrant

Doctors of the three Services being introduced to Defence Minister at INHS Asvini

The 110th session of the Governing Body of I.L.O. was declared open by H.H. the Maharaja of Mysore on Jan.3 at the Jaganmohan Palace, Mysore.

Photo shows the Maharaja inaugurating the conference. The Burmese Minister, Mr. Mahu Win Maung, Mr. Jagjivan Ram, India's Labour Minister and Mr. S. Lall, Chairman of the I.L.O. are seen sitting.

Courtesy: The Indian Express, 6th January 1950

(from L. to R.) Mr. K.T. Bhashyam, Labour Minister, Mysore, Mr. Jagjivan Ram, Labour Minister, Government of India, Mr. S.Lall, Chairman of the I.L.O., Mr. David A.Morse, Director-General of the I.L.O.

The Indian Express, 6th January 1950

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
 ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਦਾ 9ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਤੇਰਵਾਂ ਅੰਕ **ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ**

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

Postal Address
Desh Doaba
 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

VOL - 9 ISSUE - 13
July 8, 2020

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
 ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
 ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
 ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
 Email: myfuturetruck@gmail.com

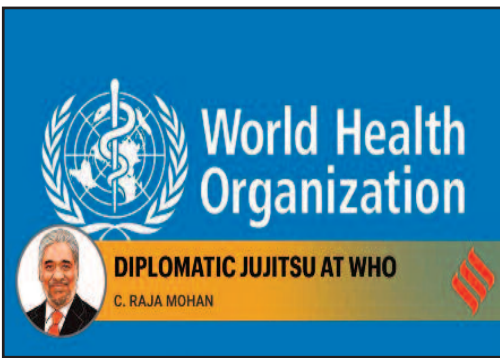
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੋਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਾਦਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਮਰਹੂਮ ਸਾਬਕਾ
 ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ
 ਮੰਤਰੀ ਬਾਬੂ
 ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ
 ਨੂੰ (6 ਜੁਲਾਈ)
 'ਤੇ ਯਾਦ
 ਕਰਦਿਆਂ
 ਡਾ. ਜੀ ਸੀ
 ਕੌਲ ਦਾ
 ਅਨੁਵਾਦ
 ਕੀਤਾ ਲੇਖ ਦੇਖੋ
 ਸਫਾ
 20-21

ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਵੀ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)— ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਦੁਨੀਆ ਦੇ 239 ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਕਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨੂੰ 'ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 32 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 239 ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਛੋਟੇ ਕਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਹਵਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਇਕ ਇਨਡੋਰ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਵਾ ਨਾਲ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਛਿੱਕਣ, ਖੰਘਣ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਸੂਖਮ ਬੂੰਦਾਂ ਦਫ਼ਤਰ, ਘਰਾਂ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ, ਮਾਲ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਆਦਿ ਹਵਾ 'ਚ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੱਕ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾ 'ਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਲਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ
 ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਹਾਲੇ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੋਈ 'ਅਧਿਕਾਰਕ' ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਹਵਾ ਤੋਂ ਫੈਲਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਡਾ. ਬੇਨਡਾਟਾ ਅਲਗੁੰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਵਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਫੈਲਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਿਮਾਰ
 ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਡ੍ਰਾਪਲੇਟਸ ਭਾਵ ਖੰਘ ਜਾਂ ਛਿੱਕ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲਾ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਖਸ਼ ਕਿਸੇ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੰਘਣ ਜਾਂ ਛਿੱਕਣ ਨਾਲ ਪੰਜ 10 ਮਾਈਕ੍ਰੋਨ ਜਿਨੀ ਛੋਟੀ ਡ੍ਰਾਪਲੇਟਸ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਸਿਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਸ਼ੀਜਾ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ।
 (ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 3 'ਤੇ)

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੰਨਤੋੜ। ਅਦਾਰਾ 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਤੇ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਇਸ ਮਾੜੀ ਹਰਕਤ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 13 'ਤੇ)

ਚੀਨੀ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬਿਊਰੋ)— ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ 'ਚ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚਕਾਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਪੈਨੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਚ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੂਰਵੀ ਲੱਦਾਖ 'ਚ ਚੀਨੀ ਫੌਜੀ ਦੀ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਰਵਈਆ, ਦੱਖਣੀ ਚੀਨ ਸਾਗਰ 'ਚ ਚੀਨੀ ਗੁੱਸਾ, ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਤਰ 'ਚ ਖੇਤਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਮੈਂਬਰਤਾ, ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਉਧਾਰੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਅੰਚ 1-ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਐਚ 1-ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਚੁੱਪ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
 ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ 'ਚ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਇਕ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁਕਤ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਇਕਮਤ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿਗਲਾ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਨ ਹੋਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ-ਠਿਆਂ ਕੰਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋਏ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਈ ਬਗੈਰ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜਾਪਾਨ ਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਹਨ।

Indian Grill
 Indiagrillsanleandro.com
 Pal343@yahoo.com
 510-878-2704, 510-332-1074 Mobile
 We do Outdoor & Indoor Catering for all your Events
 1600 Washington Ave. San Leandro, CA 94577
 Open 7 days a week
 Lunch Buffet : 11:00 AM - 2:30 PM
 Fine Dining: 4.30 PM - 9:30 PM

GINNY WALIA
 Law Offices, Inc
 Ginny H. K. Walia
 Experienced Jury Trial Lawyer
 Featured as a legal analyst on Fox News, MSNBC and Kron 4
 Tel: (408) 724-9200
 Fax: (408) 724-9202
 ginny@waliafirm.com
 www.waliafirm.com
 Toll Free: 1 (800) 379-9330
FAMILY LAW, CRIMINAL DEFENSE AND CIVIL LITIGATION

BAGGA JEWELERS
 916-912-8842, 916-329-8772
 jewelers.Bagga@gmail.com
 SINCE 1996
 ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 Sandeep Jony Bagga
 6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

MAJESTIC HOMES
 Office (925) 779-1234
 Direct (925) 366-3618
 Fax (905) 219-3918
 DRE Licence- 00871752
 RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM
 www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
 P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
 ramsaroay@hotmail.com
 39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
 Fax : 510-490-8202
 Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989.
 Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.
 959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

Raja

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

 Find us on facebook.
 Follow us on Twitter
[rajasweetsandcatering](#) [rajasweets](#)

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

Kash FABRICS

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਗੋਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught

Harjit Gaught (Happy)

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN 7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

WE ACCEPT FOOD STAMPS

CALL TO **HAPPY**
Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

WE HAVE **LARGEST** COLLECTION FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI **GROCERY**

MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ

ਬਹਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open

Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

WALK INS WELCOME

ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

Cell : **916-798-8142**

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਸ਼ੀਜਾ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ

ਨਿਊਜਰਸੀ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਬੀੜੋਂ ਦਿਨ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੀ ਸ਼ੀਜਾ ਮੈਥਿਊ ਨੂੰ 'ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸਬਸਟੀਚਿਊਟ ਟੀਚਰ "ਹਾਲ ਆਫ ਫੋਮ" ਦੀ 2020 ਕਲਾਸ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵੈਬ ਅਧਾਰਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 2500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਚਾਰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 5 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਈ ਸੀ। ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਕ-ਸ਼ੀਜਾ ਮੈਥਿਊਜ (ਨਿਊਜਰਸੀ), ਜੈਨੀਫਰ ਰਟਲੇਜ (ਇਲੋਨੋਇਸ) ਅਤੇ ਜਿਮ ਸਟ੍ਰਾਂਗ (ਉਹਾਈਓ) ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਥਿਊਜ ਨੂੰ ਉਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਾਲਾ ਪੈਕੇਜ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 500 ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਗਦ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ 250 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਸਬਸਟੀਚਿਊਟ ਟੀਚਰ ਹਾਲ ਡੀ ਫੋਮ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ 2020 ਇੰਡਕਟੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਉਹ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ ਮਲਿਆਲਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੱਕ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਵੀ ਹੈ। "ਸ਼ੀਜਾ ਮੈਥਿਊਜ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ ਮਲਿਆਲਮ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਣਹਾਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚਿਤ ਪੁਸ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ

ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਮੋਹਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਮੈਥਿਊਜ ਬੀਬਾ ਨੇ ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ,' ਮੈਥਿਊਜ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੁਸ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੋਂ ਸੂਝ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਤਿੱਤਲੀ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਵੇਖਣਾ। ਮੈਥਿਊਜ ਕੋਲ ਲਾਗਤ ਅਕਾਉਂਟੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਬੈਚਲਰ

ਡਿਗਰੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਉਂਟੈਂਸੀ ਇਨ ਐਡਵਾਂਸਡ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸ਼ੌਕ ਵਿੱਚ ਪੇਂਟਿੰਗ, ਮੂਰਤੀਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੈਥਿਊਜ ਨੇ 2017 ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਕੂਲ ਸਾਲ ਲਈ ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਕੂਲ ਸਾਲ ਲਈ ਸਵਿਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮੈਥਿਊਜ ਅਬਾਹਮ ਇੱਕ ਮਲਟੀਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਕੇ. ਓ. ਓਮਨ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ, ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਓਮਨ, ਇੱਕ ਉੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੀਵਨ ਚੋਗਨੂਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਮਰੀਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਸਟਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ 'ਡਿਪੋਰਟ' ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ, ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਨਾਨ ਅਕੈਡਮਿਕ ਜਾਂ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਆਨ ਲਾਈਨ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਨੇ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਹਾਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਰਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਕੌਪਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉਪਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਵਰਡ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਆਈ ਸੀ ਈ ਨੇ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੀਜੇ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਆਨ ਲਾਈਨ ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਅਸਮਰਥ ਹਨ, ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਸਕੂਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਨ ਲਾਈਨ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਜੇ

ਨਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯੂ ਐਸ ਕਸਟਮ ਐਂਡ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਇਨਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਈ ਸੀ ਈ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਵਰਡ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ 26 ਸਾਲਾ ਗਰੈਜੂਏਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਲੇਰੀਆ ਮੈਨਡਿਓਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਬੇਯਕੀਨੀ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਮੈਂ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਤਕਰੀਬਨ 1800 ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰੈਡ ਫਾਰਨਸਵਰਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ ਸੀ ਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਯਕੀਨੀ ਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTARY PUBLIC SERVICES. ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES. DOT OUT OF SERVICES?? AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER. WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਰਿਹਾ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਦਰ 90% ਹੋਈ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਦਰ ਵਿਚ ਵਰਣਨਯੋਗ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹ 90% ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 28,37,189 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ 1,31,485 ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 11,91,091 ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ 15,14,613 ਸਰਗਰਮ ਮਾਮਲੇ ਹਨ।

ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਔਰਤ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆਈ

ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਸਕ ਪਹਿਣਨ ਲਈ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਆਈ ਔਰਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਊਂਟਰ ਉਪਰ ਬੁੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ 7-ਈਲੈਵਨ ਕਾਊਂਟਰ ਉਪਰ ਵਾਪਰੀ। ਔਰਤ ਸਟੋਰ ਵਿਚੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੇ ਬਿੱਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਸਕ ਪਹਿਣ ਕੇ ਆਵੇ। ਇਸ 'ਤੇ ਇਹ ਅਣਪਛਾਤੀ ਔਰਤ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਊਂਟਰ ਉਪਰ ਬੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਸਕ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਮਾਸਕ ਜਰੂਰੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚਿੰਨ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ

ਮਿਆਮੀ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿਚ ਮੁੜ ਲਾਇਆ ਕਰਫਿਊ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਲਾਬਾਮਾ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀ ਕਾਊਂਟੀ ਮਿਆਮੀ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਜਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਫਿਊ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਅਰਕੰਸਾਸ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ 'ਤੇ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣਾ ਜਰੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ 50 ਵਿਚੋਂ 37 ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਾਮਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫਲੋਰੀਡਾ, ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ, ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ, ਟੈਨੇਸੀ, ਅਲਾਸਕਾ, ਮਿਸੋਰੀ, ਲਦਾਹੋ ਤੇ ਅਲਾਬਾਮਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਫਲੋਰੀਡਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ 9488 ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ 10109 ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਲੰਬੇ ਦਿਨ 7652 ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਬਿੱਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇਰ ਗਏ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 53483 ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 55405 ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 616 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 635 ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਵੇਂ ਪਾਜ਼ਟਿਵ ਮਾਮਲੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤਯਾਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਜੈਰੋਮ ਐਡਮਜ਼ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧ ਜੂਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਛੱਡੇ ਤੇ ਮਿਰਚਾਂ ਧੁੜੀਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਮਾਊਟ ਰਸ਼ਮੋਰ (ਦੱਖਣੀ ਡਕੋਤਾ) ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਲੈਕ ਹਿਲਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ

ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਊਟ ਰਸ਼ਮੋਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਰਗ ਤਕਰੀਬਨ 3 ਘੰਟੇ ਰੋਕੀ ਰਖਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਮਿਰਚਾਂ ਧੁੜੀਆਂ ਤੇ ਅਥਰੂ ਗੈਸ ਛੱਡੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਨ.ਡੀ. ਐਨ ਕੁਲੈਕਟਿਵ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨਿਕ ਟਿਲਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਡਕੋਤਾ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਾਊਟ ਰਸ਼ਮੋਰ ਨੂੰ 3 ਘੰਟੇ ਬੰਦ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਾਕਤ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲਈ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕੋਵਿਡ-ਰਾਹਤ ਪੀਪੀਐ ਫੰਡ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਬੀਤੋਂ ਦਿਨ ਸਦਨ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

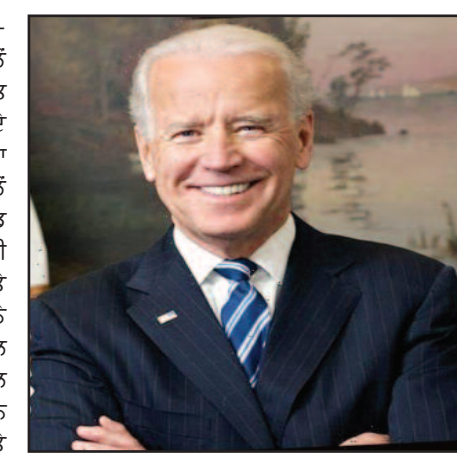

ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਨੇ ਲੰਬੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਜੀਓਪੀ ਨੇ ਸੈਨੇਟ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵਾਜ਼ ਵੋਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਟਰੰਪ ਤੋਂ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ

ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ 30 ਜੂਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਕ 8 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੁਣ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜੀਓਪੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭਤਸਾ ਕੱਢਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਲਚਕੀਲਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ

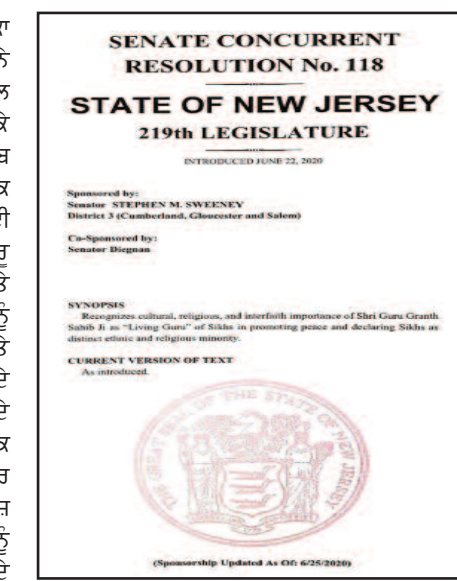
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਵੱਲੋਂ 2020 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ (ਡੀ ਐਨ ਸੀ) ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ (ਆਰ.ਐਨ.ਸੀ) ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਉਪਰ ਸਹੀ ਪਾਈ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਬਿਡੇਨ ਤੇ ਡੀ. ਐਨ. ਸੀ ਨੇ 60.5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਦ ਕਿ ਟਰੰਪ ਤੇ

ਆਰ.ਐਨ.ਸੀ ਨੇ ਕੁਝ ਵਧ 61.7 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜੁਟਾਏ। ਮਈ ਵਿਚ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦੇ ਹੋਏ 80.8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਫੰਡ ਜੁਟਾਇਆ ਜਦ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ 74 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਮਿਲੇ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਜੂਨ ਵਿਚ ਬਿਡੇਨ ਨੂੰ 141 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਫੰਡ ਨਾਲੋਂ 10 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਡੀ.ਐਨ. ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ 68% ਦਾਨੀ ਨਵੇਂ ਹਨ ਤੇ 26 ਲੱਖ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਬਿਡੇਨ ਦੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਮੈਨੇਜਰ ਜੈਨੀਫਰ ਓ ਮਾਲੇ ਡਿਲਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਸੈਨਿਟ ਅਤੇ ਐਸਬਲੀ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਅਤੇ ਐਸਬਲੀ ਨੇ ਇੱਕ ਯੁਆਇੰਟ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸੈਨਿਟ ਅਤੇ ਐਸਬਲੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ,ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਰਖਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵਖਰਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸਰਦਾਰ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਸੈਨਿਟ ਅਤੇ ਐਸਬਲੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਵਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਜ਼ਊਰੀ ਸੈਨਿਟ ਆਫਿਸ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਕਰਕੇ ਦਰੁਸਤ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸੈਨਿਟ ਵਿੱਚ 22 ਜੂਨ

ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਸਪੋਂਸਰ ਮਿਸਟਰ ਸਟੀਫਨ ਸਬੀਨੀ ਜੋ ਕਿ ਨਿਊਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਸੈਨਿਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇ ਸਪਾਂਸਰ ਪੈਟਰਿਕ ਡੀਗਨੈਨ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਪੈਟਰਿਕ ਡੀਗਨੈਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੈਨਿਟ ਵਿੱਚ ਸੋਮਵਾਰ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ 37-0 ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸਰਦਾਰ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਊਜਰਸੀ ਸੈਨਿਟ ਤੇ ਐਸਬਲੀ ਦੇ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਊਜਰਸੀ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਟੇਟ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਟੇਟ ਦੇ ਆਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੀ ਸ੍ਰ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਸਿਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ 'ਚ ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜੀ ਗਈ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਫਾਸ਼ਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਹੀਰੋਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ

ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਕੱਟੜ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ, ਅਰਾਜਕਤਾਵਾਦੀਆਂ, ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ, ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ

ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰ ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅ ਮ ਰੀ ਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਬੁੱਤ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 99% ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੈਸਟਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ

ਸਿਆਟਲ (ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੈਂਟ ਵਿਚ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਬੜੀ ਸਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਕਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਰਸਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਅਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਥਾ

ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਜੱਸ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਲੈ ਕੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀਮਤ ਰਹੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਨੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨਿਊਜ਼ ਐਂਕਰ ਦੇ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ

ਪਿਸ਼ਾਵਰ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨਿਊਜ਼ ਐਂਕਰ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗੋਤਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰਾ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਪਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਗੋਤਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਮਰਦਾਨ ਗਏ ਸਨ।

ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੇ ਚਮਕਨੀ ਬਾਣਾ ਦੇ ਹਦੂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਸੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਚੱਕਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਟਫਤੀਸ਼ ਵਿਚ

ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗੋਤਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ

ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅਸਫਨਦਯਾਰ ਯੂਸਫਜਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਹਨ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਤਲ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਿਸਤੌਲ, ਗੱਡੀ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ

ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖਟਖਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅਸਫਨਦਯਾਰ ਯੂਸਫਜਈ ਪਿਸ਼ਾਵਰ

ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਬਾਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

- ਬਾਬਰ ਜਲੰਧਰੀ

ਬਰਾਡਵੇਅ ਅਦਾਕਾਰ ਨਿੱਕ ਕਾਰਡੇਰੋ ਕੋਰੋਨਾ ਮੋਹਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਿਆ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਬਰਾਡਵੇਅ ਅਦਾਕਾਰ ਨਿੱਕ ਕਾਰਡੇਰੋ ਕੋਰੋਨਾ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲੰਬੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 41 ਸਾਲਾ ਅਦਾਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਅਮਾਂਡਾ ਕਲੂਟਸ ਨੇ ਇੰਸਟਗਰਾਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋਲ ਇਕ ਹੋਰ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਕਲੂਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਿਜ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹੀ ਹੈ। 38 ਸਾਲਾ ਅਮਾਂਡਾ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ "ਮੇਰਾ ਦਿੱਲ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਨਿੱਕ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਸੀ।" ਨਿੱਕ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਦੇ ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੇ ਸੇਡਾਰਜ- ਸਿਨਾਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਮੋਨੀਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਨੈਗਟਿਵ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਟੈਸਟ ਪਾਜ਼ਟਿਵ ਆਏ ਸਨ। ਨਿੱਕ ਨੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਜਦੋਂਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿੱਲ ਅਦਾਕਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਦਮ ਲਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਿੱਕ ਨੂੰ 2014 ਵਿਚ 'ਬੁਲਿਟਸ ਓਵਰ ਬਰਾਡਵੇਅ' ਵਿਚ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਟੋਨੀ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 'ਰੌਕ ਆਫ ਏਜਜ਼', 'ਵੇਟਰੈਸ' ਤੇ 'ਏ ਬਰਾਂਕਸੀ ਟੇਲ' ਵਿਚ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਲਗਾਏਗਾ ਟਿਕ-ਟੌਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕ ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਟਿਕ-ਟੌਕ ਸਮੇਤ ਚੀਨੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਟਿਕ-ਟੌਕ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਡਾਟਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੀਨੀ ਐਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਦਤ ਛੱਡ ਦੇਣ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਦੀਆਂ 59 ਐਪਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਖੂਬੀਯ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

**Free Estimates
Free Towing**

510-733-2222

1421 Industrial PKWY West#F Hayward, CA 94544

**Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132**

Harmandeep Singh

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

New folding bed verities

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੁਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 42.99 + Tax

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matterss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

Babasaheb Dr B.R. Ambedkar, Education and Annihilation of Caste

Prem K. Chumber

Editor-In-Chief: Ambedkar Times & Desh Doaba

Babasaheb Dr. B. R. Ambedkar devoted his whole life to educate downtrodden and to annihilate the social evil of caste from Indian society. His slogan 'Educate, Agitate, Organise' lies at the core of his mission for the liberation of the lowest of the low of India. He knew very well that it was education that inculcates dignity and self-respect among his people that would finally encourage them to look for viable solutions to the age-old evil of caste system and Untouchability in India. Education encourages them to challenge their tormentors and to revolt against the oppressive social structures around them. In fact, it was through the agency of education that prepared Babasaheb to built his life-long struggle against the caste system (annihilating caste) from Indian society. Caste annihilation became the most sought after goal of his life time mission.

Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar was confident that once the downtrodden get educated they would never sit idly. They would definitely agitate against the system of social injustice around them and eventually organise themselves to put an end to the same. He himself set the example through his life-long struggle for the annihilation of caste. His philosophy was simple that an educated Dalit would agitate against the all-round system of injustice around him and indulge in a struggle to overcome it. It is his agitation against the blind system of Untouchability that force him and his fellow-beings to get organise to struggle against this evil. The central thesis of his philosophy was to know the system first so that it can empower the downtrodden to challenge social injustice rationally then to set the pace for a long struggle to put an end to age-old social evil of caste system and Untouchability.

After 73 years of India's independence, there is lack of a viable system of education for SC students. Government rural school system has almost failed to provide meaning education. Those who can afford costly private school education have abandoned them. Only poor and lower castes' students attend them. These schools have been reduced to thus 'Dalit schools'. This is an open fact that in Government rural schools majority of the students are from the SCs community. There are, of course, some other students belonging to OBC and upper caste communities but they too belonged to poor families. There are no denying facts; however, that majority of the SCs families belong to the poor and most poor strata of the society.

Given the dysfunctional status of Government rural schools, the basic factor of education to change the system of Untouchability as advocated by Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar has been pushed to side-line. It is not only depriving SCs of genuine education but also blocking their way to social transformation. There is an urgent need to revamp the Government rural schools so that proper and useful education could be imparted to SCs students along with others who want to join such schools. In addition an effort should be made to introduce an intensive multi language course work to enable the students to understand the available material in different languages. Along with the existing subjects provisions should also be made prepare them for job oriented courses in higher education.

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਚਕ੍ਰਪਰ ਦਾ ਚੱਕਰ!

ਚਕ੍ਰਪਰ-ਚੱਕ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮ ਚੱਕਰ 'ਚ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ-ਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਵਤਾ "ਵਿਸ਼ਨੂੰ" ਜੋ ਚਕ੍ਰਪਾਰੀ ਮੰਨੇ ਗਏ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ "ਚਕ੍ਰਪਰ" ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ "ਚਕ੍ਰ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ "ਸੰਸਾਰ-ਚਕ੍ਰ" ਵਜੋਂ ਕਰਦੇ "ਵਿਸ਼ਨੂੰ" ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਾਲਕ-ਪੋਸ਼ਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਵੇਂ ਵੈਸ਼ਨਵ-ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪਰਮ ਸਤਾਧਾਰੀ ਜਾਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੱਧ-ਯੁਗ ਦੇ ਭਗਤ-ਸਕਾਲਰਾਂ ਨੇ ਵੈਸ਼ਨਵ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਪਰਮ-ਸਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ-ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਰਤ ਲਿਆ ਤੇ ਚਕ੍ਰ-ਧਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਲਈ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਭਗਤ ਜੈਦੇਵ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ "ਚਕ੍ਰਪਰ" ਲਫਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ-ਗੁਜਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੈਦੇਵ ਜੀਉ ਕਾ ਪਦਾ ਘਰੁ ੪੬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਪਰਮਾਦਿ ਪੁਰਖਮਨੋਪਿਮੈ ਸਤਿ ਆਦਿ ਭਾਵ ਰਤੋ॥ ਪਰਮਦਭੁਤੋ ਪਰਕ੍ਰਿਤਿ ਪਰੋ ਜਦਿਚਿਤਿ ਸਰਬ ਗਤੋ॥੧॥ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨੋਰਮੰ॥ ਬਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਤ ਮਇਅੰ॥ ਨ ਦੋਨੋਤਿ ਜਸਮ-ਰਣੇਨਜਨਮ ਜਰਾਧਿ ਮਰਣ ਭਇਅੰ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਇਛਿ ਜਮਾਦਿ ਪਰਾਭਯੰ ਜਸੁ ਸੁਸਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਿਤੋ॥ ਭਵ ਭੁਤ ਭਾਵ ਸਮਝਿਅੰ ਪਰਮੰ ਪ੍ਰਸੰਨਮਿਦੈ॥੨॥ ਲੋਭਾਦਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹੋ ਜਦਿਬਿਧਿ ਆਚਰਣੈ॥ ਹਰਿਭਗਤ ਨਿਜ ਨਿਹਕੇਵਲਾ ਰਿਦ ਕਰਮਣਾ ਬਚਸਾ॥ ਜੋਗੇਨ ਕਿ ਜਗੇਨ ਕਿ ਦਾਨੇਨ ਕਿ ਤਪਸਾ॥੩॥ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦੋਤਿ ਜਪਿ ਨਰ ਸਕਲ ਸਿਧਿ ਪਦੈ॥ ਜੈਦੇਵ ਆਇਉ ਤਸ ਸਫਟੈ ਭਵ ਭੁਤ ਸਰਬ ਗਤੋ॥੪॥੧॥(੫੨੬)

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਦ-ਅਰਥ-(ਪਰਮਾਦਿ) ਪਰਮ=ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ, ਆਦਿ=ਮੁੱਢਾ। (ਪੁਰਖਮਨੋਪਿਮੈ) ਪੁਰਖ=ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ, ਅਨੋਪਿਮੈ=(ਅਨ+ਉਪਮ) ਜਿਸ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਤਿ=ਸਦਾ-ਬਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਆਦਿ=ਆਦਿਕ, ਭਾਵ=ਗੁਣ, ਰਤੋ=ਰੱਤਾ ਹੋਇਆ, ਸਤਿ ਆਦਿ ਭਾਵ ਰਤੋ=ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਰਤਾ ਆਦਿਕ ਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਰਮਦ-ਭੁਤੋ=(ਪਰਮ) ਪਰੋ=ਬਹੁਤ ਹੀ, ਅਦਭੁਤੋ=ਅਸਚਰਜ, ਪਰਕ੍ਰਿਤੋ=ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ,ਮਾਇਆ, ਪਰਕ੍ਰਿਤਿ ਪਰੋ=ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਪਾਰ। (ਜਦਿਚਿਤਿ) ਜਦ=ਜੋ, ਅਚਿਤਿ=ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਸਰੂਪ ਸੋਚ-ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਸਰਬ ਗਤੋ=ਜੋ ਹਰ ਥਾਂ ਅੱਪੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਨੋਰਮੰ=ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹਣ ਵਾਲਾ, ਬਦਿ=ਬੋਲ, ਉਚਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਇਅੰ=ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਰੂਪ। ਦੋਨੋਤਿ=ਦੋਂ ਦੋਂ ਦਾ ਹੈ, (ਜਸਮਰਣੇਨ) ਜਸ=ਜਿਸ ਦਾ, ਸਮਰਣੇਨ=ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ, (ਜਰਾਧਿ) ਜਰਾ=ਬੁਢੇਪਾ, ਆਧਿ=ਰੋਗ, ਮਾਨਸਕ ਰੋਗ। ਭਇਅੰ=ਭਯ, ਡਰ। (ਇਛਿ) ਜੋ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, (ਜਮਾਦਿ) ਜਮ ਆਦਿਕ, ਪਰਾਭਯੰ=ਪਰਾ-ਭਵ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ, ਜਸੁ=ਸੋਭਾ, ਵਡਿਆਈ, ਸੁਸਤਿ=ਕਲਿਆਣ, ਸੁਖ, ਸੁਕ੍ਰਿਤ=ਭਲਾਈ, ਨੇਕ ਕੰਮ, ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਿਤੋ=ਨੇਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਭਵ=ਹੁਣ ਵਾਲਾ। (ਸਮਾ) ਭੁਤੋ=ਗੁਜਰ ਚੁੱਕਾ, ਭਾਵ=ਆਉਣ ਵਾਲਾ। (ਸਮਝਿਅੰ) ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਸ-ਰਹਿਤ, ਪ੍ਰਸੰਨਮਿਦੈ=ਪ੍ਰਸੰਨ+ਇਦੈ, ਇਦੈ=ਇਹ (ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ), ਲੋਭਾਦਿ=ਲੋਭ ਆਦਿਕ। ਦ੍ਰਿਸਟਿ=ਨਜ਼ਰ, ਗ੍ਰਿਹੋ=ਘਰ, ਪਰ=ਪਰਾਇਆ, ਜਦਿਬਿਧਿ=ਜੋ ਵਿਧੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਮੰਦਾ, ਅਥਿਧਿ ਆਚਰਨ=ਮੰਦਾ ਆਚਰਨ, ਤਜਿ=ਛੱਡ ਦੇਹ, ਸਕਲ=ਸਾਰੇ, ਦੁਗਕ੍ਰਿਤੋ=ਭੈੜੇ ਕੰਮ, ਦੁਰਮਤੀ=ਭੈੜੀ ਮੱਤ, ਭਜੁ=ਜਾਓ, ਚਕ੍ਰਪਰ=ਚਕ੍ਰਪਾਰੀ, ਸੁਦਰਸਨ ਚਕ੍ਰਪਾਰੀ (ਨੋਟ-ਹਿੰਦੂ-ਮਤ 'ਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਸੁਦਰਸਨ ਚਕ੍ਰਪਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਮਤਿ ਚਕ੍ਰਪਰ ਚੱਬੀ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ) ਹਰਿ ਭਗਤ ਨਿਜ=ਹਰੀ ਦੇ ਨਿਜ ਭਗਤ, ਨਿਹਕੇਵਲ=ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ। ਕਰਮਣਾ=ਕੰਮ ਦੀ ਰਾਹੀਂ, ਬਚਸਾ=ਬਚਨ ਦੀ ਰਾਹੀਂ, ਕਿ=ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ? ਤਪਸਾ=ਤਪ ਦੀ ਰਾਹੀਂ, ਤਪਸਾ ਕਿ=ਤਪ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀ ਲਾਭ? ਗੋਬਿੰਦੋਤਿ=(ਗੋਬਿੰਦ+ਇਤਿ), ਇਤਿ=ਇਹ, ਇਉ, ਸਕਲ ਸਿਧਿ ਪਦੈ=ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ, ਤਸ=ਉਸ ਦੀ ਸਰਨ, ਸਫਟੈ=ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ ਤੇ।

ਵਿਆਖਿਆ-ਕੇਵਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰ, ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਭਰਪੂਰ ਚੱਬੀ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜਨਮ-ਮਰਨ, ਬੁਢੇਪਾ, ਚਿੰਤਾ, ਫਿਕਰ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੌੜਦਾ। ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹਸਤੀ ਵਾਲਾ, ਸਭ ਦਾ ਮੂਲ ਤੇ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਸ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਰਤਾ ਆਦਿਕ (ਸਾਰੇ) ਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਤੇ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਸਰੂਪ ਵਕਤੀ ਸੋਚ-ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿਤ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜੋ ਤੂੰ ਜਮ ਆਦਿਕ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ, ਸੋਭਾ ਤੇ ਸੁਖ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਲੋਭ, ਪਰਾਏ ਘਰ ਵਲ ਤੱਕਣਾ ਛੱਡ ਦੇਹ। ਉਹ ਆਚਰਨ ਜੋ ਮਰਯਾਦਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਰਮਤਿ ਆਦਿਕ ਸਾਰੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਰਨ ਪਉ ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜੋ ਹੁਣ, ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਸਦਾ ਲਈ ਹੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਸ-ਰਹਿਤ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹਸਤੀ ਵਾਲਾ, ਸਦਾ ਖਿਤਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।੨, ੩। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਭਗਤ ਮਨ ਬਚਨ

ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਡਸਾ ਬਣੇ (ਬਾਗੀ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਬਾਪ' ਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਢੀਡਸਾ ਨੂੰ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਢੀਡਸਾ ਨੇ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਡਸਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਢੀਡਸਾ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿੱਚ ਭਰਵੇਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਹੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ' ਲਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਧੁੰਗਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਰਹੂਮ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਦੀ ਧੀ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਡਸਾ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਏ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਬੀਬੀ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਡਸਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਸੁਖਦੇਵ

ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਲੀਗਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਸਮੇਤ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਘਪਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ, ਨਿਹੰਗ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ, ਹਰਸੁਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਬਾਦਲ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-139

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਵੀ ਖੋਲੇ- ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਡੀ.ਸੀ. (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)— ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਖੋਲਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਖੋਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮੱਕਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਫਰਿਆਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਸ ਤੇ ਕੀ ਸਟੈਂਡ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਮਿਤਸਰ ਦਿੱਲੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਕਿਉਂ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੌਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੌਂਤੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਧਰਨੇ ਲਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਰੰਤ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣਾ। ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੰਨ ਜਿੱਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾ ਲਈ ਖੋਲ ਦੇਣ। ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਹਰ ਸਰਧਾਲੂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਤੌਰ ਤੇ ਚੈਕ ਕਰ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਮੁੜ ਚੈਕਅਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਖੋਲਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਿੱਖਸ

ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਸਡਰ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਮੁੜ ਸੰਗਤਾ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਹਮ-ਖਿਆਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਸੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਕੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਨੂੰ ਖੁਲਵਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰੇਗੀ। ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਿਨਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਮੀ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧੰਨੋਆ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਚੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਹੋਜਾ, ਸੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ। ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਮੁੜ ਖੁਲਵਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ।

ਤਮਾਮ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 85 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਟੌਪ ਕੀਤਾ

17 ਸਾਲਾ ਸ਼ਾਲਿਨੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕਿਆ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਨੇ 12ਵੀਂ ਕਲਾ ਸਾਇੰਸ ਸਟ੍ਰੀਮ ਵਿੱਚ 85 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਟੌਪ ਕੀਤਾ।

ਕੋਵਿਡ 19 ਦੌਰਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੁੰਨਾ-ਸੁੰਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ (ਜਨ ਸੰਗਰਾਮ ਉੱਬਰ)— ਕੋਵਿਡ 19 ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੰਮਕਾਜ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਵਪਾਰ ਜਗਤ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਸਮੇਂ ਚ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਵੀ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਘੁੰਮ ਕੇ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਅਤੇ ਰਾਕ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਮਾਵਤਾ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਨਿਊਜਰਸੀ ਮਿਡਲ ਟਾਊਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸ: ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨਾਨਾ ਬਣੇ

ਨਿਊਜਰਸੀ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)— ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹੀਆਂ ਖੁਰਦ ਨਾਲ ਪਿਛੋਕੜ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਊਜਰਸੀ (ਅਮਰੀਕਾ) ਚ' ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਚ' ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸ: ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨਾਨੇ ਬਣੇ। ਸ: ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੋਂ ਦਿਨੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਆਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਣਹਾਰ ਬੇਟੀ ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਇਸ ਭਾਗਾਂ ਭਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ: ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਵਜੰਮਿਆ ਦੋਹਤਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਖਿਡਾਰੀ ਸਵ:ਬੰਸਾ ਲੋਹੀਆ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਹੈ।

Law Office of NIRWAN & ASSOCIATES
www.nirwanlaw.com

Jagdip S. Nirwan, Esq **916-832-3144**

Business Incorporation
Articles of Incorp
Dissolution
501 © Non-Profit

<p>IMMIGRATION LAW</p> <ul style="list-style-type: none"> * Adjustment of Status * Citizenship * Employment * Appeals-1J/ * Family & Finance Visa * Board /Federal Ct * Labor Certification * Asylum * Removal & Deportation Defense 	<p>TAX LAW</p> <ul style="list-style-type: none"> * Offer in Compromise * Payment Plans * File Back Taxes * Tax Preparation * Audits, Appeals * Tax Court Rep * IRS/EDD/FTB Representation * Personal & Business * Income Tax Filling 1040/1020
--	---

1104 Corporate Way Sacramento, CA 95831

A & S
Auto Repair & Services
Specializing in Brakes & Axles

Mon-Fri 9:00 AM to 6:00 PM
Saturday 9:00 AM to 5:00 PM

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673
Amarjit Sandhu

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜ੍ਹਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਦੁਕਵਾਂ ਉਪਾਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਰਬੋਤਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਆਰ. ਐਸ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਆਈ.ਈ.ਈ) ਅਤੇ ਸਾਲ 2019 ਦੀ ਓਪਨ ਡੋਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਲ 2018 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 3 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਕੇ 202,014 ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ 2020 ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਠਜੋੜ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਚੁੱਕਵਾਂ ਮੰਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ

ਸਹਿਯੋਗ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਥੱਲੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਆਈਲੈਟਸ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਉਥੇ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਦਰ ਵਧੇਰੇ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨੀ

ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਆਰਥਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਸਕੀਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਿਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਵਜ਼ੀਫ਼ਿਆਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਆਦਿ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਨਾਰਥ ਅਲਾਬਾਮਾ (ਫਲੋਰੈਂਸ), ਅਰਕਾਂਸਸ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

(ਜੋਨਸਬਰੋ) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਮੈਮਫਿਸ) ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਲਾਬਾਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ 2+2 ਅਤੇ 1+1 ਤਹਿਤ ਬੀ.ਬੀ.ਏ., ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਹੋਸਪਿਟਾਲਿਟੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਫਿਲਮ ਐਂਡ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਮ.ਬੀ.ਏ ਕੋਰਸਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਲਾਬਾਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਬੈਚਲਰ ਕੋਰਸਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਿਨਾਂ ਆਈਲੈਟਸ ਤੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਰਕਾਂਸਸ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ 2+2 ਅਤੇ 1+1 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸ (ਐ-ਗਰੀਕਲਚਰ), ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਆਫ਼ ਜਰਨਲਿਜ਼ਮ ਐਂਡ ਮਾਸ ਕੰਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਉਜਵਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ 1+1 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਐਮ.ਸੀ.ਏ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਆਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ

'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ www.cuchd.in/studyabroad/ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ 'ਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਰੂਸ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ 280 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ 22 ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਫਲੋਰੀਡਾ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੈਂਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਬਾਰਕਲੇਜ), ਇਲੀਨੋਇਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਠਜੋੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸੁਖਾਲਾ: ਫਲਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਦਰਮਿਆਨ ਹਵਾਈ ਸਫਰ, ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਲਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ (ਪਹਿਲਕਦਮੀ) ਨੇ ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਵਲੋਂ ਦੋਹਾ ਤੋਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਲਈ 4 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਤਿੰਨ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ, ਅਨੰਤਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਤਰ ਏਅਰ ਵਲੋਂ ਦੋਹਾ-ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੋਹਾ ਰਾਹੀਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇਗਾ। ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੋਹਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਮਿਆਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਹਨ। ਦੋਹਾ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਨੌਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੋਂਟਰੀਅਲ ਲਈ ਚਾਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੋਹਾ-ਟੋਰਾਂਟੋ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਉਡਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਫ 3 ਘੰਟੇ 45 ਮਿੰਟ ਦੇ ਇੰਤਜਾਰ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੋਹਾ ਤੋਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਉਡਾਣ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਟੋਰਾਂਟੋ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਕੈਲਗਰੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ

ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰੂਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸੱਤ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਦੋਹਾ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣਗੀਆਂ।" ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਲਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਉਡਾਣਾਂ, ਜਾਂ ਸੜਕ ਅਤੇ ਰੇਲ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਉਡਾਣਾਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੀਆਂ ਦਿੱਲੀ-ਟੋਰਾਂਟੋ ਉਡਾਣਾਂ ਨਾਲ ਵੀ, ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਉਡਾਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਹੁਣ ਮੋਂਟਰੀਅਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੋਰਾਂਟੋ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਸੁਖਾਲਾ

ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਲਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਕਨਵੀਨਰ, ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 8000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਕਤਰ ਏਅਰ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 16000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅੱਧ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਤਰ ਏਅਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਨੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦੋਹਾ ਰਾਹੀਂ ਟੋਰਾਂਟੋ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਮਾਂਟ੍ਰੀਅਲ ਲਈ ਲਗਭਗ 20 ਚਾਰਟਰਡ ਉਡਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ।" ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਟੋਰਾਂਟੋ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਅਸਲ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਫਲਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਅਸੀਂ

ਨਿਰੰਤਰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਟੋਰਾਂਟੋ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਕੈਲਗਰੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਤੀ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਤੇ ਕਈ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੇ ਪੀਅਰਸਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਵਿਖੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਪਾਰਕ ਉਡਾਣ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਰੂਟ ਤੇ ਏਅਰਬੱਸ ਏ350-900 ਦੇ ਜਹਾਜ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਜਨਸ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ 36 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਇਕਾਨੋਮੀ ਲਾਸ ਵਿੱਚ 247 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਤਰ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਸਿਰਫ ਮੋਂਟਰੀਅਲ ਲਈ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਚਾਰ ਉਡਾਣਾਂ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹਵਾਈ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕੇ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੋਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿਚ ਬਦਲਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਤਰ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੋਏ ਹਵਾਈ ਸਮਝੌਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਹਰ ਹਫਤੇ ਜਿਆਦਾ ਯਾਤਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਹ 179 ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵੱਡਾ ਜਹਾਜ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂ ਐਸ ਏ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫ਼ਾਰੂਕਾਬਾਦ ਨੇੜੇ ਰੇਲਵੇ ਫਾਟਕ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਲਗ-ਪਗ 19 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ, 2 ਮੁਸਲਿਮ ਕੋਸ਼ਟਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਫੌਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਪੋਸ਼ਾਵਰ ਨੇੜੇ ਅਟਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸੇਜਲ ਔਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ

ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਕ ਸਾਧਨਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਗਏ ਸਭ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ, ਵਾਰਸਾਂ, ਸਬੰਧੀਆਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਤਿਅੰਤ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ 'ਚ ਵਿਛੜੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ।

- ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ

BERKSHIRE HATHAWAY

Home Services

Shangara Ram

Realtor CalBRE# 01969522

Cell: 916-479-5587

Fax # 916-721-2373

Office: 916-681-5112

shangararam2@gmail.com

ELITE REAL ESTATE

* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਿੰਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਖਰੋਲੋ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੈਨ ਸਮੇਤ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਕਾ ਦਿਓ

7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’

ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

E-mail : deshdoaba@yahoo.com

(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920, (ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393

www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਸੱਤਪਾਲ ਬੰਗੜ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ ਕੇ ਰੱਤੂ)- ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਸ੍ਰੀ ਸੱਤਪਾਲ ਬੰਗੜ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਮਾਣਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਜੀ ਦਾ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਸਥਾਨਕ ਸਮਾਜ ਘਾਟ ਬੰਗਾ ਰੋਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਅਗਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੰਗੜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੁੱਖ ਭਰੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਵੀਜ਼ਨ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਸਮੂਹ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਵਰਮਾ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ

ਟੁੱਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਧਰਮ-

ਪਤਨੀ ਮਾਣਯੋਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸ੍ਰੀ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸ੍ਰੀ ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੁਰਮੀ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ), ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਖਕਮਖਸਕੌਤਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ ਲਾਂਬਾ, ਚੀਫ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂ.ਡੀ.), ਕਪੂਰਥਲਾ, ਮਿਸ ਪੂਨਮ ਕਸ਼ਯਪ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂ.ਡੀ.), ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਜੇ.ਐਮ., ਫਗਵਾੜਾ, ਸ੍ਰੀ ਜਾਗਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂ.ਡੀ.), ਫਗਵਾੜਾ, ਸ੍ਰੀ ਮਾਨਵ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂ.ਡੀ.), ਰੂਪਨਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੇਜ਼ੀ ਬੰਗੜ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂ.ਡੀ.), ਰੂਪਨਗਰ, ਸ੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਪਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਧਰਮ ਚੰਦ, ਸ੍ਰੀ ਕੁੱਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਲਾਲ ਵਿਰਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੀਆਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀਹ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ

ਫਗਵਾੜਾ- ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੁਹੱਲਾ ਮਸਤ ਨਗਰ ਅਤੇ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਵੀਹ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਭੱਟੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਆਫਤ ਦੌਰਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਰੀਬ 550 ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਟੀਚਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ

ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਰਗੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਣ ਸਬੰਧੀ ਸਥਾਨਕ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਢੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬੀਬੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਕੁਲਦੀਪ ਭੱਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤਰਸੇਮ ਚੰਬਰ, ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਖਲਵਾੜਾ, ਸਤਨਾਮ ਬਿਰਹਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਰੋਏ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਜਗਤਪੁਰ ਜੱਟਾਂ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬੀ.ਕੇ. ਰੱਤੂ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਬੰਗਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਪੜਾ, ਸਰਵਣ ਕੌਰ, ਹੈਪੀ ਕੌਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਬਿੱਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਹੀਰਾ ਬੰਗਾ, ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਮਹਾਂਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਭਿਖਸੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਸ਼ਾਵਾਸ ਆਰੰਭ

ਜਲੰਧਰ- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੋਧੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਤਕਸ਼ਿਲਾ ਮਹਾਂਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਭਿਖਸੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਸ਼ਾਵਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਿਖਸੂ ਪ੍ਰਗਿਆ ਬੋਧੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜ ਭਿਖਸੂਆਂ ਨੇ ਵਰਸ਼ਾਵਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ। ਭਿਖਸੂ ਦਰਸ਼ਨਦੀਪ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਯੂ. ਪੀ. ਨੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਨੇ ਭਿਖਸੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਓ ਅਤੇ ਮੀਂਹ (ਵਰਸ਼ਾ) ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਧੰਮ (ਧਰਮ) ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰੋ। ਧੰਮ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਿਖਸੂਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੋਜਨਦਾਨ,

ਚਿਵਰ ਦਾਨ, ਦੁੱਧ, ਫਲ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਧਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਿਖਸੂ ਸੰਘ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਿਖਸੂਆਂ ਦੀ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ। 'ਵਰਸ਼ਾਵਾਸ' ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਭਿਖਸੂ ਸੰਘ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਾਸਕ ਅਤੇ ਉਪਾਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਫਿਲੋਰ, ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ ਗੌਤਮ, ਵਿਨੋਦ ਗੌਤਮ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬੋਧ, ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਕਡਾਊਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਧੰਮਾ ਪੇਂਟਰ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ: ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੁਰ ਸੰਗਮ ਵਿਦਿਅਕ ਟਰੱਸਟ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰ.ਮਨਜੀਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਭਵਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਘੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਪੇਂਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਰੋਏ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਬੱਚੇ ਹੱਥ ਰੋਚਕ ਅਤੇ ਅਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀਆਂ ਬਾਲ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਰੋਣਕ ਲਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਟਰ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜ ਤਕ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸੈਂਕੜੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਰੁੰਬਲਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ 2012 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕਵੀ ਪੰਮੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲਪੁਰੀ ਅਤੇ ਚਿਤਰਕਾਰ ਸੁਖਮਨ ਸਿੰਘ ਖੜੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰੰਨਮ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਭੱਲ ਖੱਟੀ। ਬੱਗ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ, ਚੈਚਲ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਪ੍ਰੰ. ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰੀਹਲ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਬੈਂਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲਾਇਫ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਇਡ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, (ਬੁੱਬਰ)- ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਬ੍ਰਹਮ ਜੀ' ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਖਿਆਲਾ ਦੇ ਲਾਇਫ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਇਡ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਸੰਬਰ 2019 ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ, ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ ਰੇਡੀਓਲੋਜੀ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਜ਼ੋਐਲੋਜੀ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਵਿਚ, ਗੁਰਵੀਨ ਕੌਰ (ਐਸ. ਸੀ. ਪੀ. ਏ: 8.99), ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਐਸ. ਸੀ .ਪੀ. ਏ: 8.56) ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਐਸ. ਸੀ. ਪੀ. ਏ: 8.18) ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਮੇਸਟਰ ਵਿਚ ਨਵਦੀਪ ਸੈਨੀ (ਐਸ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ: 8.79), ਪਰਵੀਨ ਕੌਰ ਭੱਟੀ (ਐਸ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ:8.42) ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਿਮਾ ਜਸਪਾਲ (ਐਸ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ: 8.35) ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਬੀ. ਐੱਸ.ਸੀ ਰੇਡੀਓਲੋਜੀ ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਅਬਦੁਲ ਵਹੀਦ ਤੇਲੀ (ਐਸ. ਸੀ. ਪੀ. ਏ: 7.72), ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਸੁਸ਼ਿਟੀ ਜਮਵਾਲ (ਐਸ.ਸੀ.ਪੀ.ਏ:7.49) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਿਆ (ਐਸ. ਸੀ. ਪੀ. ਏ:7.20) ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੌਰਸ, ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਜ਼ੋਐਲੋਜੀ ਤੀਜਾ ਸਮੇਸਟਰ ਵਿਚ ਪੱਲਵੀ ਠਾਕੁਰ (ਸੀ.ਜੀ.ਪੀ.ਏ:8.91) ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ, ਫੈਜ਼ਲ ਨਜ਼ੀਰ (ਸੀ.ਜੀ.ਪੀ.ਏ:8.64) ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਆਬਿਦ ਅਮੀਨ ਹਾਜ਼ਮ (ਸੀ.ਜੀ.ਪੀ.ਏ: 8.25) ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਬ੍ਰਹਮ ਜੀ' ਅਤੇ ਡਾ. ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਨਿਹਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਾਮਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਡਾ. ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਰਮਾ (ਡਿਪਟੀ ਡੀਨ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼), ਡਾ. ਅਕਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ (ਮੁੱਖੀ, ਲਾਇਫ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਇਡ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਵਿਭਾਗ), ਡਾ. ਅਮਰਿਤਾ, ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ
 Boy 30 Years, 5'10", Handsome Punjabi Hindu
 M.Sc. Plant Biotechnology, Bio-Medical Engineer
 Born and Educated in USA. Looking for beautiful, well-educated girl.
 Please E-mail: cbob255@gmail.com your Bio-Data
 Call us at Tel: 1-847-809-5340

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ
 ਕਮਲ ਬਾਬਰ, ਜਨਮ 1989 (ਜਲੰਧਰ), ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਜਾਤੀ ਬਾਬਰ, ਗੋਤਰ ਖੋਸਲ, ਈ ਏ ਪਾਸ ਬਿਜਨਸਮੈਨ, ਕੁਆਰੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਮੰਗਲੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੱਤਕਰਤਾਰ ਐਨਕਲੋਵ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਸ਼ਵਨੀ ਬਾਬਰ (ਬਿਜਨਸਮੈਨ), ਮਾਤਾ ਘਰੇਲੂ ਔਰਤ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਇਕ ਭਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੈਟਲ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਮਾਡਰਨ ਅਤੇ ਵੈਜੀਟੇਰੀਅਨ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੈਟਲ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ।
 ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 1-718-709-1908

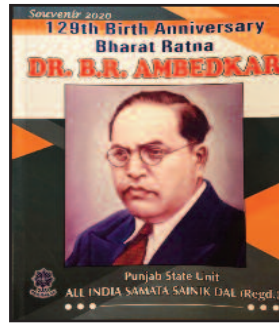
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ ਦਾ ਸੰਵੀਨਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਜਲੰਧਰ- ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਖੁਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 13 ਮਾਰਚ 1927 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਸਾਲ 2008 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੀਨਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਕ ਡਾਊਨ ਕਾਰਨ ਸੰਵੀਨਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਐਲ ਆਰ ਬਾਲੀ ਨੇ 1 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਰਮਵੀਰ ਬਾਬੂ ਹਰਿਦਾਸ ਆਵਲੇ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਬਾਬੂ ਹਰਿਦਾਸ ਆਵਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਲੀ ਨੇ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ (ਰਜਿ), ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ

ਡਾ: ਜੀ ਸੀ ਕੌਲ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਸੰਗਰ ਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਡਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਭੱਟੀ, ਰਾਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਨਿਤੀਸ਼, ਸੁਭਮ, ਪ੍ਰਿਅ ਲੱਖਾ, ਰੇਨੂੰ ਸਮਰਾਟ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋਲਧਰ ਅਤੇ ਬੋਧ ਪ੍ਰਿਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਵਰਿਆਣਾ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਵਰਿਆਣਾ ਨੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵੀਨਰ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼, ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਦਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਧੂਬੀ ਕੀਤਾ।

ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ (ਰਜਿ), ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਸਾਂਸਦ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਕਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਹੀ ਔਖਾ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਸਾਂਸਦ ਹਮੀਸ਼ ਵਾਕਰ (ਹਲਕਾ ਕਲੂਥਾ ਸਾਊਥਲੈਂਡ) ਨੇ ਤਿੰਨ ਮੁਲਕਾਂ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਪਰਤ ਰਹੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਉਗਲ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰੋਨਾ ਦੇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਈਲੈਂਡ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਊਥ ਆਈਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਆਈਸੋਲੇਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਲਿਸਟ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਕਿ 11,000 ਲੋਕ ਸਾਊਥ

ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂ. ਕੇ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਂਸਦ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਥ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਆ ਰਹੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਾ। ਇਸ ਸਾਂਸਦ ਨੇ ਬਹਾਨਾ ਲਾਇਆ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕ ਉਥੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਲਈ ਨਾ ਆਉਣ। ਸੋ ਇਹ ਸਾਂਸਦ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਹੀ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂ. ਕੇ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਂਸਦ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਥ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਆ ਰਹੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਾ। ਇਸ ਸਾਂਸਦ ਨੇ ਬਹਾਨਾ ਲਾਇਆ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕ ਉਥੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਲਈ ਨਾ ਆਉਣ। ਸੋ ਇਹ ਸਾਂਸਦ ਅੰਦਰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਹੀ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਾਈਕਾਟੋ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਚੌਥਾ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ 23-24 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-ਖੂਨਦਾਨ ਮਹਾਂਦਾਨ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਉਦਮ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਉਥੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵੀ ਹੈ। ਵਾਈਕਾਟੋ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਟ੍ਰਸਟ ਹਮਿਲਟਨ ਵੱਲੋਂ ਚੌਥੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ (23 ਅਤੇ 24 ਜੁਲਾਈ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਬਲੱਡ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ) ਦਾ ਰੰਗਦਾਰ ਪੋਸਟਰ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਟੈਂਪਲ ਗ੍ਰੀਨਹਿੱਲ ਹਮਿਲਟਨ ਵਿਖੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਰੈਨਲ ਸਿੰਘ ਰਾਹੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਜਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੂਨ ਦਾਨ ਵੇਲੇ ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ ਪਹਿਚਾਣ ਪੱਤਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵੀ ਖੂਨ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰਸਟੀਜ਼ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘੂ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਘੇਤਾ, ਖੁਸ਼ਮੀਤ ਕੌਰ ਸਿੰਘੂ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਤੂ ਅਤੇ ਵਾਈਕਾਟੋ ਮਲਟੀ ਕਲਚਰਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੇ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਸ.

ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਅੱਤਕ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਬੋਸ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਵੱਸਣ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਗੂ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ, ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਸ਼ ਗਰਚਾ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੁੱਮਰਾ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਹੈਰੀ ਭਲੂਰ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਸ. ਰਾਹੋਂ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 18 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪਲਾਟੇਸ਼ਨ (ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ) ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ: -ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ-ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਆਰਮੀ 'ਚ ਡਟਿਆ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਰਮੀ ਇਸ ਵੇਲੇ 175ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਾਵੇਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸਰਹੱਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਪਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਬਾਧੂਬੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਥੇ ਦੀ ਆਰਮੀ ਇਕ ਆਧੁਨਿਕ ਸੈਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਆਰਮੀ ਦੇ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ 63 ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਪਾਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਡ ਹੋਈ। ਇਸ ਪਾਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਡ ਦੇ ਵਿਚ 23 ਸਾਲਾ ਇਕ ਗੋਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਸਨੇ ਆਰਮੀ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਾਲੀ ਹਰੀ ਰੰਗੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪੱਗ ਉੱਤੇ ਆਰਮੀ ਦਾ ਲੋਗੋ, ਭੂਰੀ-ਭੂਰੀ ਦਾੜੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕੱਛ 'ਚ ਮਿਲਟੀ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕ ਫੜੀ

ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਇਸ ਵੱਲੇ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਕੈਮਰੇ ਟਿੱਕ-ਟਿੱਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਗੋਰਾ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਵਾਕਿਆ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੋਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਲੂਈ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ। ਉਂਜ ਇਸਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਂ ਲੂਈਸ ਟਾਲਬੋਟ। ਲਭ-ਲਭਾ ਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਪਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਸਟੋਰੀ:

ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਆ ਕੇ ਡੱਟਦਾ ਹੈ, ਬੜੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਦੇਰ ਰਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਹੋਲੋ ਕਹਿਣ ਉੱਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਰਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬੜੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਲੱਗੀ। ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਆਏ? ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ

ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਓਨਾ ਸਮਝ ਨਾ ਆਇਆ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2015 ਦੇ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ) ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ। ਇਸਨੂੰ ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਦਿੰਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਅਰਥ ਹਿਰਦੇ ਵਸ ਗਏ।

ਟਾਕਨੀਨੀ ਅਤੇ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਠਾਠ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਪਹੁੰਚੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚੀਫ ਬਣਨ 'ਤੇ ਆਰ ਪੀ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਔਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ (19 ਸਤੰਬਰ) ਦੇ ਲਈ ਹਲਕਾ ਟਾਕਨੀਨੀ ਅਤੇ

ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਠਾਠ ਈਸਰ ਦਰਬਾਰ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਸ. ਖੜਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਜ਼

ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਰੀਨਾ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਰੀਨਾ ਵਿਲੀਅਮ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਲਕਾ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ 'ਲੇਬਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ' (ਐਲ. ਈ. ਸੀ.) ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸ੍ਰੀ ਐਨੀ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰਸਿੰਘ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸ. ਖੜਗ ਸਿੰਘ ਟਾਕਨੀਨੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਨੈਰੂ ਲੇਵਾਸਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਓਲੀਵੀਆ ਲੇਵਾਸਾ, ਹਲਕਾ ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਰੀਨਾ ਵਿਲੀਅਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ

ਅਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਫ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਹਲਕਾ ਟਾਕਨੀਨੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਨੈਰੂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੇਬਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੁਰੇਵਾ ਹਲਕੇ ਦੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 200 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਐਨੀ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਆ ਮੂਲ ਦੀ ਐਲ. ਈ. ਸੀ. ਚੇਅਰ ਹੈ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ ਪਾ ਕੇ ਆਈ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਓ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਸੰਘੋਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਪੜ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾਭੋਰਾ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਹਾਲੀ, ਰੋਹੀ ਰਾਮ ਜੇਠੀ ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜੀਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਜਰੂਰੀ- ਗੜ੍ਹੀ

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਾਂਝਾ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਆਪਸੀ ਵਿਵਾਦ ਦੂਰ ਕਰਨ

ਜਲੰਧਰ-ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੌਰਾਨ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵਧੀਆ ਉਪਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਜੀਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਲਾਂਘਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੋਂ ਪੈਗਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਝੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ 70 ਸਾਲ 4 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵੱਲੋਂ ਸੋਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ 22

ਸਤੰਬਰ 1539 ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਬਰਲਿਨ ਦੀ ਕੰਧ ਵੀ ਡਿੱਗੀ ਸੀ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਇਕ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ? ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲਈ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 15

ਅਗਸਤ, 1947 ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਕੇ ਤੇ ਮਦੀਨੇ ਯਾਨੀ ਕਿ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ 170 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

ਵਿਛੋੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਪੀੜ ਪਿਛਲੇ 72 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਬਣ ਕੇ ਨਿਕਲਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ੋ। ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਹੁਣ ਜਲਦ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਸਪਾ ਇਸ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਪੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਤ ਬੜ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸ ਰ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ, ਐਡੋ ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕਲਿਆਣ, ਮੈਡਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਗੋਰੀਆਂ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੈਣਾ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲੱਗੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਅੱਡੇ--ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ

ਬਲਾਚੌਰ- ਅੱਜ ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 24 ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ.ਭ.ਸ. ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਬੱਛੂਆਂ (ਬਲਾਚੌਰ) ਅਤੇ ਬਹਿਰਾਮ (ਬੰਗਾ) ਵਿੱਚ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਚਲਾਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੜਕ ਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਫੀ ਅਧੂਰਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਹੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੇ ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂਕਿ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਪੀ. ਪੀ. ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀ. ਓ. ਟੀ. ਮਾਡਲ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਣੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਫਗਵਾੜੇ ਤੱਕ ਚਾਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਹਨ। ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, 4 ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਸੋਲਖੀਆਂ, ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ

ਹਨ। ਪੰਥ ਸਿਰਜਣ ਧਰਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਨਾਲ ਘੇਰਨਾ ਗੰਗੁਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੋ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਘੇਰਿਆ ਹੈ। ਦੁਆਬੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 10 ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਹਨ। ਦੁਆਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਰੋਪੜ

4, ਲੁਧਿਆਣਾ 3 ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਚਾਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਘੇਰਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਬੱਛੂਆਂ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ ਉੱਪਰ ਚਿੰਟਾ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ।

ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ 70 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਫਗਵਾੜਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 100-150 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 7 ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸਾਨ ਵਪਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਔਲਿਆਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਚੌਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਮੋਹਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਮਾ ਐਮਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਠਨ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਬਸਪਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਕੇਵਲ ਰਾਮ, ਰਾਮ ਲਾਲ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਰਪੰਚ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਰਪੰਚ, ਬਲਦੇਵ ਰੱਤੇਵਾਲ, ਵਿਜੇ ਰੱਤੇਵਾਲ, ਰਾਣਾ ਰੱਤੇਵਾਲ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਟੱਸਾ, ਗੋਲਡੀ ਬਸੂਆਂ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟੈਕਸੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਜਸਵੰਤ ਕਲੇਰ, ਜੈਪਾਲ ਸੈੱਪਲੇ, ਡਾਕਟਰ ਦੁੱਗਲ ਭਰਬਲਾ, ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਰਬਲਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮਕੋਟ ਹਲਕੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹਲਕਾ ਧਰਮਕੋਟ (ਮੋਗਾ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅੱਜ ਮਿਤੀ 05-07-2020 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਧਰਮਕੋਟ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ: ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਬੱਡਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੰਧ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਗੂ, ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ-ਪਹਿਚਾਣੇ ਸ੍ਰ:ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੰਧ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ

ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਦਾ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਦੀ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ੍ਰ:

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਬੁਰਜੀ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਕੋਟ ਸਦਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਰਮਕੋਟ ਸਿਟੀ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਸਦਰ, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੇ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੱਡਵਾਲ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਪੁਰ ਹਕੀਮਾਂ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖੰਬੇ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਲੇ, ਸੰਭੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਬੱਸਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਬੁਰਜੀ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕਟਿੰਗ ਟੇਲਰਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਦਦ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਟਿੰਗ ਟੇਲਰਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਖਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਹਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਰੂਪਨਗਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਡਮ ਰੀਤਿਕਾ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਮੈਡਮ ਮੋਨਿਕਾ ਨੇ ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜਰ ਸਿਖਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀਕਸ਼ਾ, ਨੇਹਾ, ਪੂਜਾ, ਸੁਨੀਤਾ, ਰੀਤੂ, ਪੂਨਮ ਆਦਿ ਨੇ ਸਿਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਅਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਟਿੰਗ ਟੇਲਰਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕੀਤੀ। ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਨੇ ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਟਿੰਗ ਟੇਲਰਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ

ਸਿਖਿਆਰਥਣਾਂ ਵੀ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਅਰਪਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲਗਨ ਨਾਲ ਸਿਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ

ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ

ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਸਮ-ਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਨੁਪਭਾਤਾ, ਨਸ਼ੇ, ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਣ ਲਈ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੱਧ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਰਪਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਟਿੰਗ ਟੇਲਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਮੈਡਮ ਪੂਜਾ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਹਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮੁਫੱਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਾਜਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਰੂਰਤਮਿਤ ਵਿਅੱਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਜਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੀਮਾ ਧਿਆਨ, ਰਸੀਦ ਮੁਹੰਮਦ, ਸਿਖਿਆਰਥਣਾਂ ਅਨੁਰਾਧਾ, ਜੋਤੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੰਚਨ ਦੇਵੀ, ਰੀਨੂੰ ਗੁਲੇਰੀਆ, ਰਜਨੀ, ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਲਕਾ, ਸਬਨਮ, ਸੁਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰੀਨੂੰ, ਸੀਮਾ, ਕੰਚਨ, ਅਨੀਤਾ, ਪ੍ਰੀਤੀ, ਸਰਵਜੀਤ ਕੌਰ, ਰੀਤੂ, ਪੂਜਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਲਤਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।
- ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ 91-94175-63054

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਬਠਿੰਡਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1764 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਪਰਧਾਨ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਗੁਰਦੇਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨੇ ਰਸਤੇ 'ਚ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਗਾ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸ੍ਰੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਥਰਮਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋਤ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸ: ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ), ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ - ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਡਾਕਟਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ (ਪੰਜਾਬ) ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕੇ ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੜ੍ਹੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ ਸੁਲਹਾਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖਲਾਅ ਦੇ ਦੁਰ ਚ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਜਿਆਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਬਣਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ

ਉਕਤਾ ਚੁਕੇ ਹ ਤੇ ਤੀਜੇ ਬਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਚ ਤੀਜਾ ਬਦਲ ਬਣਾਉਣ

ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੇ 2022 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ

ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਬਸਪਾ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲੱਡੂ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਗਦੇਵ ਅਲਾਰਮ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਮਰਾੜ ਨੇ ਆਏ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਰੂਪ ਚੰਦ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਚਿੰਤ ਰਾਮ ਨਾਹਰ, ਜੈ ਦਿਆਲ, ਬਲਦੇਵ ਤੰਵਰ, ਬੁੱਧਰਾਮ ਜੀ, ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਣੀ ਕੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੇਵ ਬਰੀਵਾਲਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਡਾ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮਲੋਟ, ਬੋਹੜ ਸਿੰਘ ਬਰਾਜਵਾਲਾ ਸਕਤਰ ਬਲਦੇਵ ਕੁਮਾਰ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਖੇਖਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਜਗਦੇਵ ਅਲਾਰ

ਲਈ ਪੂਰੀ ਸਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। 2022 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁੱਦ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੜੇਗੀ। ਇਸ

ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਹਰ ਹੀਲੇ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਲੇਡੀਜ ਵਿੰਗ ਹਲਕਾ ਲੰਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਸ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲ-

ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮਲੋਟ, ਬੋਹੜ ਸਿੰਘ ਬਰਾਜਵਾਲਾ ਸਕਤਰ ਬਲਦੇਵ ਕੁਮਾਰ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਖੇਖਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

2022 ਬਸਪਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਜਾਂ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁੱਦ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਲੜੇਗੀ- ਸੁਲਹਾਣੀ

ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੋਗਾ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਮੋਗਾ ਇਕਾਈ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ

ਮੋਗਾ- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ 2022 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਜਾਂ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁੱਦ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਲੜੇਗੀ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਕਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਚ ਚਲਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਮੋਰਚੇ ਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਇਹ ਅੱਜ ਇਥੇ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਨੇ ਆਖੀ। ਉਹ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ

ਇੰਚਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਵਿਪਲ ਕੁਮਾਰ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੋਗਾ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੈਦੇਕੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਮਾਣੂਕੇ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ, ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਧੁੜਕੋਟ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧੀਪੁਰਾ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਬੱਡਵਾਲ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਕੋਟ, ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਗਾ, ਸਰਕਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੋਟੇ, ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਦੇਕੇ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਯੁਥ ਆਗੂ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਤਖਾਣਵੱਧ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸੁਲਹਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਲੱਡੂ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਕਵਿਤਾ

ਪੈਸਾ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਜਵਾਨੋ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਕੱਢੇ,
ਜੋਸ਼ 'ਚ ਆ ਕੇ, ਹੋਸ਼ ਗੁਆ ਕੇ ਨਾ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗੂੰ ਗੱਜੇ।

ਭੀੜ ਪੈਣ ਤੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਤੱਕੇ,
ਕਰੋਨਾ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ 'ਕਰਾ ਝਗੜੇ-ਝੋੜੇ ਛੱਡੋ।

ਪੈਸਾ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਰੱਖੋ,
ਰਾਸ਼ਨ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਆ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੋ।

ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੈਰ ਘਰੋਂ ਨਾ ਕੱਢੋ,
ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਣਾ ਜੇ ਫਾਸਲਾ ਛੇ ਕੁ ਫੁੱਟ ਦਾ ਰੱਖੋ।

ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਫੋਨ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਰੱਖੋ,
ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਲਈ ਟੀ. ਵੀ. ਨਾ ਬੰਦ ਰੱਖੋ।

ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ,
ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਹੱਥ ਮਾਰੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਫਤਾਈ ਰੱਖੋ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਾਹੀ

ਖੁਦ

ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਗਰਜੀ ਹੁੰਨਾ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਫਰਜੀ ਹੁੰਨਾ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਦਰਦੀ ਹੁੰਨਾ।
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਉਪਾਸ਼ਕ ਹੁੰਨਾ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਸਾਸ਼ਕ ਹੁੰਨਾ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਆਸ਼ਕ ਹੁੰਨਾ।

ਅਮੀਰ / ਗਰੀਬ

ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵੱਡੇ ਹੀ ਗੱਢੇ,
ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਪਏ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਧੱਢੇ।

ਗਰੀਬ ਹੜਤਾਲਾਂ/ ਬੰਦ ਕਰ ਕਰ ਹਢੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੋਈ ਲਿਖਿਆ ਕਰੋ ਸਢੇ।
54 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੇ ਹੋਏ,
ਕੰਮ ਕਈਆਂ ਦੇ ਬੇਕਾਰ ਨੇ ਹੋਏ।

ਤਕੜੇ ਗਲੀਂ ਵੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਨੇ ਨਢੇ,
ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ਬਢੇ।

ਗਰੀਬ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਖੋਹੀ,
ਆਖਰ ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ ਆਇਆ ਉਹੀ।
ਕਿਉਂ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬੰਦਾ ਹਾਲੀਂ ਨਾ ਡਰਿਆ,
ਕਿਉਂ ਅਮੀਰ ਦਾ ਢਿੰਡ ਗਲੀਂ ਨਾ ਡਰਿਆ।

ਸੁਖਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ
sssahoke@gmail.com

ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੁੰਨਾ,
ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਬੇਈਮਾਨ ਹੁੰਨਾ,
ਪਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਹੀ ਇਨਸਾਨ।

ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕਰਣਵਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹੁਣ ਚਮਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ- ਹਰਿਦੁਆਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਝਬਰੇੜਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇਸਰਾਜ ਕਰਣਵਾਲ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚਮਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੈਜੇਟ ਵਿਚ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਰਣਵਾਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸੋਧਿਆ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਕੱਤਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ। ਨਵੇਂ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਰਣਵਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿੰ-ਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਣਵਾਲ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਜਾਤੀਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੇਸੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਰਣਵਾਲ ਦਾ ਤਰਕ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਠਿਆ, ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਰਾਬਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਧਾਇਕ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਮਾਣ ਦੇ ਭਰਮ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਹੂਬਲੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਬਣਿਆ ਰਾਜਾ ਸਿੱਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਰਣਵਾਲ ਮੁਤਾਬਕ ਮੈਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਾਰ ਤੋਂ ਦੇਸਰਾਜ ਕਰਣਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਚਮਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉਪ ਨਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੰਨਤੋੜ; ਕੇਸ ਦਰਜ

ਮੁੰਬਈ- ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਘਰ 'ਰਾਜ-ਗ੍ਰਹਿ' ਵਿਖੇ ਭੰਨਤੋੜ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਣਪਛਾਤਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਦਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਪੱਥਰ ਸੁੱਟੇ, ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ

ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਘਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਗਮਲੇ ਤੋੜਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਤੇ ਫੇਰ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਾਦਰ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਹ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਬੰਗਲਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਜਾਇਬਘਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਚਿੱਤਰ, ਕਲਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਅਦਾਰਾ 'ਅੰਬੇਡਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਤੇ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਇਸ ਮਾੜੀ ਹਰਕਤ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਲਿਤ ਮੀਡੀਆ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿੰਦਾ
ਇਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ 'ਪੀਪਲਜ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ' ਆਪਣੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਪਲੇਟੀਨਮ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਉਤਸਵ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ, ਅਣਪਛਾਤੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ, ਸਾਡੀ 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' ਸਿਰਫ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਡੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ 'ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ' 'ਤੇ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਫੜ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
- ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਮੀਡੀਆ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ

ਸਟਾਕਟਨ (ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼)- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸਟਾਕਟਨ ਵਲੋਂ ਬੀਤੀ 26 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਮਿਥੇ ਏਜੰਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਰਣੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਰੰਭੀ ਗਈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਧੀਵਤ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾਉ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੰਧਰ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਡਾ. ਰਵੀ ਸ਼ੇਰ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਸਕੱਤਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਦੋਕੇ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦਾ ਸਕੱਤਰ, ਮੁਗਿੰਦਰ ਪੰਧਰ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।
ਸਭਾ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਲਈ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ

ਗਈ। ਸਭਾ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ ਨੇ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਭਾ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਨਿਭਾਇਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੰਧਰ ਵਲੋਂ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੁਲ੍ਹਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।
ਅਗਲੇਰਾ ਦੌਰ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ ਨੇ ਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵ-ਲਿਖਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਈ। ਤ੍ਰਿਪਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਅਤੇ ਹਰਨੇਕ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਘੂਬੀ ਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ। ਸਭਾ ਦੀ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।
ਰਿਪੋਰਟ- ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੰਧਰ 209-610-5055

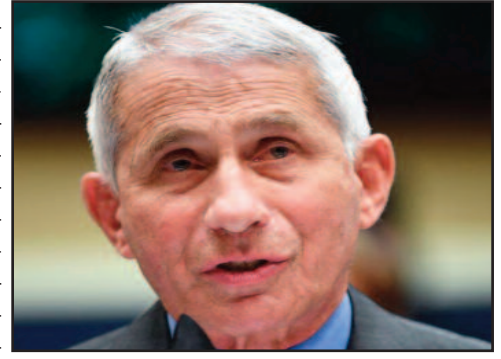
ਅਸਲ ਸਥਿੱਤੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਨਵੇਂ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਰਹੇ ਹਨ: ਡਾਕਟਰ ਫੌਸੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਫੂਡ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਐਂਥਨੀ ਫੌਸੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿੱਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਚ' ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿੱਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਮੇਅਰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕੋਪ ਫੈਲਣ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੌਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿੱਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਰ 6.8% ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਗਵਰਨ ਗੈਵਿਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਵਿੱਚ 100,000 ਕੇਸ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਉਪਲੱਬਧ ਬੈਂਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਵੱਧੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿੱਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ 57,500 ਤੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਧਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ

ਗੰਭੀਰ ਸਥਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ," ਫੌਸੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਫੌਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਤੇ ਮੱਧੋਟਾ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭੀੜ ਤੋਂ ਬੱਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ, ਫੌਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਿਮਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਕਿਸੇ

ਲੱਛਣ ਤੋਂ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਪ੍ਰਕੋਪ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੰਕਰਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੰਕਰਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਾਦੀ ਜਾਂ ਦਾਦਾ ਜਾਂ ਚਾਚੀ ਜੋ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਕਰਦਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਾਗ ਤੋਂ ਬੱਚਣ ਸਾਡਾ ਇਹੋ ਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤਣਾਅ 'ਤੇ, ਫੌਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਹਨ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੀਏ।

ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਧਰਨਾ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸਥਾਨਕ ਬੰਗਾ ਰੋਡ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਜਦੀਕ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਸ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਕੱਟੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੱਟੇ ਗਏ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਤੁਰੰਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਥੇ ਹੀ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘੱਟ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਰੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਵਿਰੋਧੀ, ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਰਵੱਈਆ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜਦੇ ਹੋਏ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਰੋਸ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਬੀਬੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿੰਦਾ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਾਂਧੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਕੰਬੋਜ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਚਾਨਾ, ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ, ਗਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੋਜਰ ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਅਜੀਤ'
91 9 827-19890

ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪੰਜ-ਦਰਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਉਸਾਰੂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਘੋਖ ਕਰ, ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਤਰੱਕ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਪੁਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਇਗਾ, ਤਾਂ ਧੀਰਜ ਬਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰ, ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਤਨ ਅਰੰਭ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜੋ ਢਾਹ ਲਗਦੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਠਲੂ ਪੈ ਜਾਇਗੀ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਤੇ ਸਭ-ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਚਲਣ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਕੁਝਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਭਰੋਸੇ ਦੁਆਏ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰਨ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹਨ।

ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਪੰਥਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁਟਣ, ਸਿੱਖੀ-ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਠਲੂ ਪਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ, ਅਜ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਪੁਰ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਧਾਰਮਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਪਖੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ, ਕੌਮੀ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰਖਣ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲੋਂ ਟੁਟ, ਭਟਕ ਗਏ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਜੋ ਸੁਝਾਉ ਦਿੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਮੁਖ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਸਨ : ਹਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਨਾਲ ਨਰਸਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏ, ਖਾਲਸਾ ਹੋਸਟਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ, ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁਖੀਆਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਰਾਗੀਆਂ, ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਆਚਰਣ ਧਾਰਮਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਪੁਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਪੁਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦਿਤਾ ਜਾਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਘੋਖਿਆ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਸਾਰੂ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਆਯੋਜਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪੁਰ ਵੀ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਲ ਕਦਮ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਇਸਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ : ਇਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ' ਵਿਸ਼ੇ ਪੁਰ ਅਧਾਰਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਬੁਧੀਜੀਵੀ-ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਲਈ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਚਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ, ਅਪਣਾਈ ਹੋਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲ ਲਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਦਸਿਆ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੁਰ ਹੋ ਰਹੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ, ਕਈ ਅਜਿਹੇ

ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੁਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਆ, ਮੈਂਬਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਲਸਰੂਪ ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਵਧਾ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਮਕ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਨਿਭਾਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਸੋਚ ਵਿਚ ਦੰਮ ਹੈ, ਪਰ

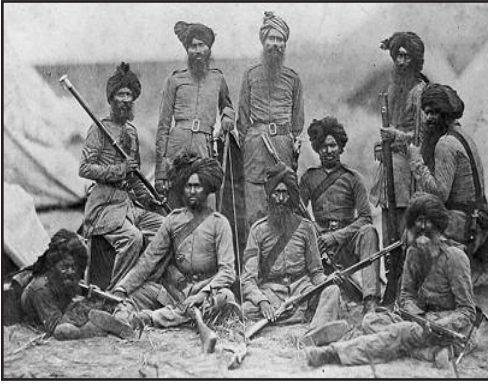
ਸੁਆਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ, ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਆਏ ਸੁਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਮਾਨ ਚੋਣ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਬਦਲ ਲਭਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਇਤਨਾ ਆਖ, ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ

ਲਭਿਆ ਜਾਏ ਜਾਂ ਇਹ ਆਖ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਤਾਂ ਕਈ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਲਾ ਕਿਉਂ ਝਾੜ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ, ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਪਾਣਾ, ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਬੁਧੀਜੀਵੀ-ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ? ਇਸੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਬਿਠਾਣ ਲਈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਤਕ ਦੇ ਦਿਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗਦੀ ਦੀ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਦਾਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਤਦਾਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਪ੍ਰਤਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗਲ ਤਾਂ ਇਹ

ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਰਥਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਅਜਕਲ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ-ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਬਣ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਢੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਬਦਲ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿ, ਭੰਡ ਦਿਉ, ਕੌਮ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਈ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਤਾਂ ਬੈਠ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏ। ਇਹ ਗਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਢੰਗ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਰਸਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਲਭਣਾ ਉਤਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿ ਦੇਣਾ। ਜੇ ਸੁਚਜਾ ਬਦਲ, ਜਿਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਧਾਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗਲ ਇਤਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਪਤੜ-ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਲ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਠਲੂ ਪਾਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸੀ, ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਬੈਠਕ ਸਦੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੇ ਏਜੰਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ, ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਏਜੰਡੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਮੇਲਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਬੜੇ ਹੀ ਦੁਖ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਕਰ, ਕੌਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਜਿਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਣ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਂਦਾ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

DBA

PHILLIPS AUTO CARE

Auto Services:

- ★ Oil Change Services
- ★ Factory Scheduled Maintenance
- ★ Transmission Repair / Replacement
- ★ 4WD Repairs Clutch Replacement
- ★ Power Door Lock & Windows Repairs
- ★ Electrical / Battery Service & Repair
- ★ Engine Diagnostic Service
- ★ Air Conditioning Service & Repair
- ★ Cooling System Service & Repair
- ★ Major Engine Repair
- ★ Brake Repairs
- ★ And Much More...

Trucks & Trailers Services:

- ★ DPF Filter Cleaning
- ★ Clutch
- ★ Transmission
- ★ New / Use Tires
- ★ Oil changes
- ★ Wheel Balancing
- ★ Truck & Trailer Repair
- ★ All Major & Minor Repairs
- ★ We Do Aluminium Welding
- ★ Computer Check
- ★ Differential
- ★ Inspections
- ★ Van/Reefer Work

We Speak English, Spanish & Punjabi

ACCEPTED HERE

Com-Check
T-Check
EFS Check

We Provide All Autos, Trucks & Trailers Repair

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

Contact: Deep Suman: (408) 561-1846, (209) 239-1551 (24/7 Available)

Address: 1003 Moffat Blvd, Manteca CA 95336

ਖੇਡਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠਾ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਜਾਏ ਬਿਗਲ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਥਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹ ਗਈ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਕੀਓ 2020, ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ, ਯੂਰੋ ਕੱਪ ਫੁੱਟਬਾਲ 2020, ਵਰਲਡ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ, ਪ੍ਰੋ ਕਬੱਡੀ ਲੀਗ, ਪ੍ਰੋ ਹਾਕੀ ਲੀਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜਾਹੇ ਜਲਾਲ ਤੇ ਹੋਣੇ ਸਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਵਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਹੋਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪਲੇਗ, ਹੈਜ਼ਾ, ਮਲੇਰੀਆ, ਚੇਚਕ ਅਤੇ ਸਵਾਈਨ ਫਲੂ ਆਦਿ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਆਖਰ ਫਿਰ ਗੱਡੀ ਲੀਗ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਨਾਸੰਗੀ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ

ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਹੀ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤਣਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਬਣਿਆ ਫਿਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ, ਹਾਕੀ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਰਲਡ ਕੱਪ, ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਵਰਲਡ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਬਗੈਰਾ ਬਗੈਰਾ ਖੇਡ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਰ ਮੁਲਕ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਬਣਨ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਗ ਮੰਨਦਾ, ਅੱਜ ਦੀ ਘੜੀ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ 143 ਬਿਲੀਅਨ ਯੂਰੋ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਟੋਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ 2021 ਤੇ 15 ਬਿਲੀਅਨ ਯੂਰੋ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਰਚ ਆਉਣਾ ਹੈ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ

100 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਹੋਵੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਤਿਲ ਸੁੱਟਣ ਜੋਗੀ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ।

ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਵਧੀਆ ਸੁਹਾਵਣੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਜੋ ਬ੍ਰੇਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਚਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਅਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਖੇਡਾਂ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਆਖਿਰ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
98143-00722

ਓਵਰ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਪੱਖੋਂ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਪੱਖੋਂ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਲੱਗੇਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸੀਮਤ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਰੋਮਾਂਚ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਧੇਗਾ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਕਬੂਲ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਬੱਡੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਮਨਾਂ ਮੂੰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਿਡਾਰੀ ਬੋੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹਦਾਇਤ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੱਲ੍ਹ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦਕਿ ਬੀਤ ਚੁੱਕਿਆ ਕੱਲ੍ਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੁਟਬਾਲ ਲੀਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਫ੍ਰਾਂਸ ਦੇ ਸਹਿਰ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ 2024 ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਵਿਓਤਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨਵੇਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਕਰਿਆ ਕਰਾਂਗੇ ਨਵੀਂ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਗੱਲ ਇਥੇ ਮੁੱਕਦੀ ਆ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ ਹੁਣ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਬੰਦਿਆਂ ਬੰਦਾ ਬਣ ਅਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰ, ਹੁਣ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਬੰਦਾ ਲੱਖ ਵਾਰ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਜਿੰਦਗੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਣੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਹੋਣ ਖੇਡਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵੱਡੀ ਹੈ ਨਾ ਕੇ ਬੰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ!

ਆਮਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਸ਼ਿਪ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੌਕੋ ਨੌਕ ਭਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਖਿਡਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੀਰੋ ਬਣੇ, ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਪਾਂਸਰ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੀ, ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣੀਆਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਓਲੰਪਿਕ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਾਂ ਹੀ ਰਹੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਵਪਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਬਣ ਗਈਆਂ, ਕੋਈ ਮੁਲਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕੋਈ ਮੁਲਕ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਖੇਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਚੜ ਕੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖੇਡ ਭਾਵੇਂ ਫੁੱਟਬਾਲ ਹੋਵੇ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਹੋਵੇ, ਕਬੱਡੀ ਹੋਵੇ, ਹਾਕੀ ਬਾਸਕਟਬਾਲ, ਓਸੈਨ ਬੋਲਟ ਜਾਂ ਕਾਰਲੂਈਸ ਦੀ

PUBG ਵਿੱਚ ਲੁਟਾਇਆ 16 ਲੱਖ : ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਬਕ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਇੰਨੇ ਸੌਖੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਕਰਨੀ ਔਖੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਹਰ ਖੋਜ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਾਪ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦਾ ਚਲਣ ਇੱਕ ਦਮ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਜੀਓ ਨੈਟਵਰਕ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਸਸਤੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕ੍ਰੈਜ਼ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੱਚਾਂ ਵੀ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਜੋੜਦਿਆਂ ਹਨ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵੀ ਐਕਟੀਵੇਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੇਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਆਫਲਾਈਨ ਗੇਮਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੇਮਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਗੇਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-

ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਲੇ ਹਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰੇ ਕਰਨ ਵੀ ਕੀ! ਦੂਸਰਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਉਣੇ ਪਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਪਸੰਦ ਗੇਮਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਆਦੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ

ਨਾਲ ਜਾਨਲੇਵਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਘਰਦਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪਬਲੀ ਗੇਮ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ 2 ਲੱਖ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੇ 16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪੈਸੇ ਸਿੱਧੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਿਣਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਉਡ ਗਏ। ਉਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਬੱਚੇ ਮਾਂ, ਬਾਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਫੜ ਕੇ ਗੇਮ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਅਣਜਾਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਗੇਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਚੁਅਲ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਖਾਤਾ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣ ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਖਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੋਬਾਈਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਕਟੀਵੇਟ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ
91-98768-88177

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜਨ ਲਈ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦਰਮਿਆਨ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਮਿਲਿਆ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਨਾ 6 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਗੈਰਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਆਗੂ ਬੋਬ ਮੈਨਨਡੇਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ 'ਚ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਬਿਮਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਪ੍ਰਤੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁੱਦੇ ਲਈ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੁਰੰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿਹਤ ਵਿਵਸਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣਗੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੱਚ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਬੰਧ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।" ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤਾਰਿਕ ਜਸਰੈਵਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਲਿਪੀਕਾਰ, ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ, ਸੁਚੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਧਰਮ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਬਰ ਨੂੰ ਸਬਰ ਨਾਲ ਹੱਥ-ਅੜਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਕਿ- ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ।।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ
510-781-0487

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ 1644 ਈ: ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜੱਫਰਗੜ੍ਹ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਮਾਈਦਾਸ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਧਰੀਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਮਨੀਰਾਮ (ਮਨੀਆ) ਸੀ। ਉਹ 1657 ਈ: ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਕੀਰਤਪੁਰ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 1659 ਈ: ਵਿਚ ਲੱਖੀਰਾਏ ਦੀ ਧੀ ਸੀਤੋ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਫਿਰ 1664 ਈ: ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਦੋਂ 1675 ਈ: ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋਲ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੇਲੇ ਭਾਈ ਮਨੀਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਬਲਦੀ ਦੇਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਭਾਈ ਮਨੀਰਾਮ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਸੰਨ 1688 'ਚ ਭੰਗਾਣੀ 1690 ਵਿਚ ਨੰਦੋਤ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1691 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਦੀਵਾਨ'

ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਮਿਲੀ। ਸੰਨ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1704 ਈ: 6-7 ਪੌਹ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸੋਂ 'ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ ਲਿਖਵਾਈ ਸੀ।

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰ ਮਰਿਆਦਾ ਪ੍ਰਪੱਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਨ 1738 ਈ: ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ' ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਗਵਰਨਰ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 5000 ਮੋਹਰਾਂ ਦਾ ਕਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਅਤੇ ਦਿਵਾਨ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਲਈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਗਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਚਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਬ ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾ ਪੁੱਜਣ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ। ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ

ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਚਾਲ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਗਏ। ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੇ ਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ ਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਜਬਰਨ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੇਠ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਡਰਾਵੇ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਫਰੇਬੀ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਡੋਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਿਚ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਜਾ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿਚ

ਭਾਈ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਰੇ ਨਾਲ ਚੀਰਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੁੱਠਿਆ ਲਟਕਾ ਕੇ ਖੱਲ ਲਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਖਾਸ ਚੌਕ ਲਾਹੌਰ ਲੱਡੋ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ 90 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ 24 ਜੂਨ 1734 ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਭਾਈ ਸੁਬੋਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਸਤੀ ਦਰਵਾਜ਼ਿਉਂ ਬਾਹਰ ਸਾਹੀ ਕਿਲੇ ਕੋਲ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਦੂਸਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਿਦਕ, ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ।

ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਮਰਨ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸੇਧ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਵਤਨੋ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਵਤਨ ਨਾਲ ਤਾਰਾਂ ਜੋੜੀ ਬੈਠੀ ਮੁਟਿਆਰ : ਮਨਧੀਰ ਕੌਰ ਮਨੂੰ

''ਸੋਸ਼ਲ-ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਵਧ ਗਏ ਬੋਲ-ਬਾਲੇ ਸਦਕਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੋਡੀਓ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿਨ-ਪਰ-ਦਿਨ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਵੇਲੇ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ-ਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਸੌਕ ਰੋਡੀਓ ਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਅਬਾਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਗਲਬਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮਣਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬਰਾਡਕਾਸਟਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਰੱਖੀ ਹੈ।'' . . . ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁਟਿਆਰ ਮਨਧੀਰ ਕੌਰ ਮਨੂੰ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੰਨੀਪੈੱਗ (ਮੈਨੀਟੋਬਾ) ਦੀਆਂ ਮਨਮੋਹਕ ਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਦੇਸੀ ਸੰਚਾਰ ਮੀਡੀਏ ''ਰੋਡੀਓ ਆਪਣਾ'' ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ

ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਹਿੱਤਸੁਣਕ ਮਨਧੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਗੁਆਚ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ

ਰੋਡੀਓ-ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ''ਰੋਡੀਓ ਆਪਣਾ'' ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਵਿਦਵਤ-ਭਰਪੂਰ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਹਿੰਦੇ ਤੇ ਚੜਦੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਦਬੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਲਗਾਵ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਰੋਡੀਓ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਦਕਾ ਰੋਡੀਓ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਵਿੰਨੀਪੈੱਗ (ਮੈਨੀਟੋਬਾ) ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ 24 ਘੰਟੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਰੋਡੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਕਿਸੇ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤਕ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ, ''ਸਾਂਝ ਸੁਰਾਂ ਦੀ'' ਵਿਚ

ਰੋਡੀਓ-ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ''ਰੋਡੀਓ ਆਪਣਾ'' ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਵਿਦਵਤ-ਭਰਪੂਰ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਹਿੰਦੇ ਤੇ ਚੜਦੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਦਬੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਲਗਾਵ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਰੋਡੀਓ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਦਕਾ ਰੋਡੀਓ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਵਿੰਨੀਪੈੱਗ (ਮੈਨੀਟੋਬਾ) ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ 24 ਘੰਟੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਰੋਡੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਕਿਸੇ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤਕ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ, ''ਸਾਂਝ ਸੁਰਾਂ ਦੀ'' ਵਿਚ

ਨਾਮਵਾਰ ਗਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨਧੀਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਏ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨਾਂ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 6 ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ, ''ਬੈਸਟ ਮੀਡੀਆ ਅਵਾਰਡ''-''ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਮਾਣ'' (ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ), ਚੰਡੀਗੜ ਤੋਂ ਮਹਾ-ਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ-ਪਤਨੀ ਦੀ 79-ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਮੋਗਾ ਆਦਿ ਜਿਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 2020 ਦੇ ਮਿਲੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜ਼ਿਕਰ ਯੋਗ ਸਨਮਾਨ ਹਨ। ਅੱਜ ਦਿਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ''ਰੋਡੀਓ ਆਪਣਾ'' ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ, ''ਰੂਹ ਦਾ ਸਾਥੀ'' ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਾਲਕਣ, ਹਸੂ-ਹਸੂ ਕਰਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਾਲੀ, ਸੁਹਣੀ-ਸੁਨੱਖੀ ਮੁਟਿਆਰ ਮਨਧੀਰ ਕੌਰ ਮਨੂੰ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਕਰੇ ! ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਸੁਹਰਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਲਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ੋ !

ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ
9876428641

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਬੈਠਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੋ ਨਿਬੜੀ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ)- ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਬੈਠਕ ਅਮਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਦੇ ਸਾਏ ਹੇਠ ਪੂਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਵੀਆਂ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਸਭਾ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਲੋਕ ਕਵੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਕੀਰ ਦੇ ਗੀਤ 'ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੀ' ਸੁਣਾਕੇ ਕੀਤਾ। ਕੁਲਵੰਤ ਜੱਸਲ ਨੇ ਤੁੰਬੀ ਦੀ ਟੁਣਕਾਰ ਨਾਲ 'ਲਾਲਚ ਤੇ ਹਾਉਮੇ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਮਰਦਾ ਸੁਣਾਕੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ। ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ 'ਦਰਦਾਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰਦਾਂ' ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਮਾਹੌਲ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਸੋਢੀ ਨੇ

ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਜ਼ਲ 'ਪਾਸ ਰਹਿਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ ਹਮ' ਸੁਣਾਈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਬਾਣਾ ਨੇ 'ਕਰੋਨਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸੁਣਾਕੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਣਾ ਰਾਜੇਮਾਜਰੀਆ ਨੇ 'ਤੁੱਡੇ ਮਾਰੇ ਇਹੋ ਜੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲ ਨੂੰ' ਸੁਣਾਕੇ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ। ਡਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਧਰ ਨੇ 'ਤਣ ਪੱਤਣ ਜੇ ਲੱਗਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੱਲਾ ਫੱਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸੁਣਾਕੇ ਸ਼ਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਸੰਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ ਨੇ ਕਵਿਤਾ 'ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨ ਨਹੀ ਹੈ, ਚੇਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਨਹੀ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜ ਗਿਆ। ਸੁਣਾਕੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਕਟਾਕਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਣਾ ਨੇ ਬਖੂਬ ਨਿਭਾਈ।

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੀ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕ 'ਚੰਦ ਤੱਕ ਉਡਾਰੀ' ਜੱਸਲ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ: ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁਰੂਬਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਉੱਘੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁਰੂਬਲਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੇ ਨਰਸਰੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੰਦ ਤੱਕ ਉਡਾਰੀ' ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਿਵ ਨਾਮ ਦੇਵ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹਰਦੋ ਖਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਸਤਕ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ.ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਚੰਨ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਦ ਤੱਕ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਰਸਰੀ ਗੀਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਅੰ-ਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਫਿਰ ਉਹ ਇਹੀ ਗੀਤ ਗੁਣਗੁਣਾਉਣਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ

ਪੁਰੀ ਨੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ 15 ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, 5 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ 25 ਚੌਥਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡੇ ਹਨ ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਗੱਡ ਸਕਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਬਣਕੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਬਾਲ ਰਸਾਲਾ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁਰੂਬਲਾਂ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ, ਪੰਮੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲਪੁਰੀ, ਚੈਚਲ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਦਿਆਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਗੀਤ ਜਿੱਥੇ ਬਾਲ ਮਨ ਅੰਦਰ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਨਰੋਈਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਚਾਰ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚੋਂ ਚਲਦਾ ਕਰੋ

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬੜੇ ਮਹਾਨ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਣਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹੇ ਇਹ ਅਹਿਮਦਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ, ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ, ਮੌਜਾ ਰੰਘੜ, ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਤਕ ਆਗੂ ਸੱਚੇ, ਸੁੱਚੇ ਤੇ ਨੇਕ ਕਾਬਜ਼ ਰਹੇ ਹਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖ ਭਾਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਆਰਥੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਪੰਜਾਬ, ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਘਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇ ਕਰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਜ਼ਰ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੁ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੱਖ ਬਾਦਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀਆਂ ਉੱਣਤਾਈਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਚਾਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਹ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬੁਰਕਾ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਅਖੌਤੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਂਗਡੋਰ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਬਿੱਕ ਟੈਂਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਾ ਕੇ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੌਮ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਤੇ ਸਿਰਫ ਗੱਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਕੌਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਿਹੜਾ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਨੁਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜੇ ਕੋਈ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ “ਸਿੱਖ ਧਰਮ” ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਨਿਵੇਕਲਾ ਧਰਮ ਜੇ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਨੂੰ। ਇਹ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਟੀ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਭਾਂਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰ ਸ ਸ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਇਹ ਜਾਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਬਰ ਤੇ ਜੁਲਮ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਕ ਗੁੱਝੀ ਚਾਲ ਚਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਹ ਲਾਲਚ ਆਗੂ ਸਭ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਰ ਸ ਸ ਦਾ ਬਿੱਕ ਟੈਂਕ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਓ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਆਪੋ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਉਹ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜਾ ਨਾਰਨੌਲ (ਹਰਿਆਣਾ) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਹਲਹ ਸਪਿੰਡੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਤਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਨ 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨ ਸੰਘ ਤੇ ਹੁਣ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ “ਹਿੰਦੀ” ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਵਖਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੀ ਖੁਹਾ ਕੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਕਰਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ,

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਸਿਰਫ ਗੱਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਭਿਆਲੀ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਹੁੰ ਮਾਸ ਵਾਲਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੱਸ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ “ਪੰਜਾਬੀ” ਨੂੰ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 90% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਤਰਾਸਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 300 ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛਾਪੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ “ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ” ਛਾਪੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਨੀ ਗੰਦੀ ਤੇ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰ

ਮਰਿਆਦਾ ਚਲਾ ਕੇ ਧਾਗੇ, ਤਵੀਤ, ਪਾਣੀ, ਖੇਅ, ਸੁਆਹ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਖੰਡ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥੀ ਨੀਦਰੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰ ਸ ਸ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਰਾ ਇਥੋਂ ਤਕ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵੀ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੀ ਮੁੱਫਤ, ਲੰਗਰ ਵੀ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨਾ ਮੁੱਫਤ, ਨਾ ਹਿੰਗ ਲਗੇ ਨਾ ਫੱਟਕੜੀ ਰੰਗ ਚੋਖਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਬੁਲਾਉਣ ਨਾ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲ ਦੱਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਕੇ ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਫਿਰਕੂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ

ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਤਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰ ਸ ਸ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਵਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਕਿਸ ਨੇ ਛਾਪੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਾਈਲ ਹੀ ਗੁੰਮ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜੇ ਹੁਣ ਤਕ ਵੀ ਲਭ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਛਪਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅੱਤਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲਗ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਚਰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰ ਸ ਸ ਦੇ ਕੋਡਰ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਸਿੱਖ ਲਿਬਰਲ ਵਿਚ ਘੁਸੜ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਰ ਦਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰਾਂ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਅਫੀਮ ਦਾ ਪੰਦਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੜੇ ਵੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਦ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵੀ ਆਮ ਚਰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਬਣਵਾ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਆਦਿ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਬਿਨਾ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਟਰੇਡ ਕਰਵਾ ਲਏ ਹਨ। ਜੇ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨੀਏ, ਰਾਗੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਲਟ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝੂਠੀਆਂ ਤੇ ਮਨ ਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਉੱਲਟ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵਾਹ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ “ਬਾਬਾ ਕਲਚਰ” ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਖਰੀ

ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਦ ਕੇ ਖਾਹਮਖਾਹ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਕਰਵਾ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰ ਸ ਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮੌਜ ਲਗ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਫਤ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਕੇ ਵੀ ਮੁੱਫਤ ਤੇ ਨਾਲੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਵੜ੍ਹ ਕੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੀ ਵੱਢੇ। ਬਾਦਲ ਦੱਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਦਲ ਦੱਲ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਮੌਕੇ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਜਿਹੇ ਲੁਟੇਰੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਸਥਾਨ ਤੱਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਲੰਗਰ ਸਕੈਂਡਲ ਵੀ ਇਸੇ ਦੀ ਉਪਜ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਕੈਂਡਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਬਾਦਲ ਦੱਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉਜਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਦੱਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਚਲਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਸੂਬਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਰਥੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਘਸਿਆਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੁਜਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਬਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਧੜਾਧੜ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ, ਮਾਲ ਡੰਗਰ, ਜਮੀਨਾਂ ਭਈਏ ਸਾਂਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਗਰਮ ਗਰਮ ਨਾਹਰੇ ਦੇ ਕੇ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤੀ, ਫਿਰ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਖੂੰਹਦੀ ਕਸਰ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਤੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਵਰਗੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ‘ਦੁਰਗਾ’ ਤੇ ਕਦੇ ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਬ ਉੱਚ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ ਫੌਜ ਕੋਲੋਂ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਫੌਜ ਦਾ ਜੁਲਮੀ ਕਹਿਰ ਵਰਤਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖਰ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਗੈਰਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਰੱਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲਿਆਮ ਕਰਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹ ਕੋਹ ਕੇ ਮਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਚਲਾ ਕੇ ਨੌਜੁਆਨੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਗੈਂਗਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਧੜਾ ਧੜ੍ਹ ਨੌਜੁਆਨ ਇਸ ਸਾਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਮਾਰੇ ਮੁਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਹਿੰਦੇ ਖੂੰਹਦੇ ਬਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜੰਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹੋ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਹਿਰੰਦ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੋਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਜਗਤ, ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀ, ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਡੂੰਘੀਆਂ ਤਾਣ ਕੇ ਸੁੱਤੀ ਰਹੇਗੀ? ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ, ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੁਆਰਥ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੋ, ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ “ਬਿੱਕ ਟੈਂਕ” ਬਣਾਉ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਜੀਰ ਸਿੰਘ
91-94170-95965

ਇਸ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੁਹਿਰੰਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਤਰੋ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਡੁੱਲੇ ਬੇਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਤਿਆ, ਸਿਰਫ਼ ਨਾਲ, ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕੌਮ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਜਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੀੜਾ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਜਮੀਰ ਜਰੂਰ ਜਾਗੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਜੜਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਵਿਖੇ ਦੋ ਮਸਜਿਦਾਂ ਅੰਦਰ 51 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 24 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਸਜ਼ਾ

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 15 ਮਾਰਚ 2019 ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਵਿਖੇ ਦੋ ਮਸਜਿਦਾਂ (ਅਲ ਨੂਰ ਅਤੇ ਲਿਨਵੁੱਡ ਮਸਜਿਦ) ਅੰਦਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਦਾਖਿਲ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰੀ ਹੀ ਆਧਾ-ਧੁੰਦ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ 51 ਲੋਕਾਂ (ਨਮਾਜੀਆਂ) ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਬ੍ਰੈਂਟਨ ਟਾਰੰਟ ਨੂੰ ਹੁਣ 24 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ 'ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ' ਵਿਖੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਮੁੜਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇਥੇ ਆਉਣਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕਡਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਥੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਪੀ. ਆਰ. ਹੀ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ

ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆ ਸਕਣ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਸੋ ਹੁਣ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਉਤੇ 51 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ, 40 ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਸੋ ਜਿਆਦਾ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੁਸਲਿਮ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਥੇ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਆਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਥੇ ਆ ਕੇ 14 ਦਿਨ ਦਾ ਏਕੰਤਵਾਸ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਗੇੜ 'ਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਟੱਪੀ

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਉਪਰ ਟੱਪ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜਾ ਵਕਤ ਅਜੇ ਹੋਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅੱਜ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਕਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ 18 ਐਕਟਿਵ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਹੈ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਕਸਰ ਹੀ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਨੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਆਖਿਰ 2005 ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਨਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮ੍ਹਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੂਚਨਾ ਨਾਂ ਮਿਲਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ਼ੁੱਧ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਆਯੋਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਆਯੋਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਂ ਮਿਲਣ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਅਕਸਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਰਫ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਣਗਣਿਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਨਾਂ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਸਜ਼ਾ ਤੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਵੇਖਕੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ, ਹਮਲੇ ਕਰਨਾ, ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੱਲ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਕੇ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ

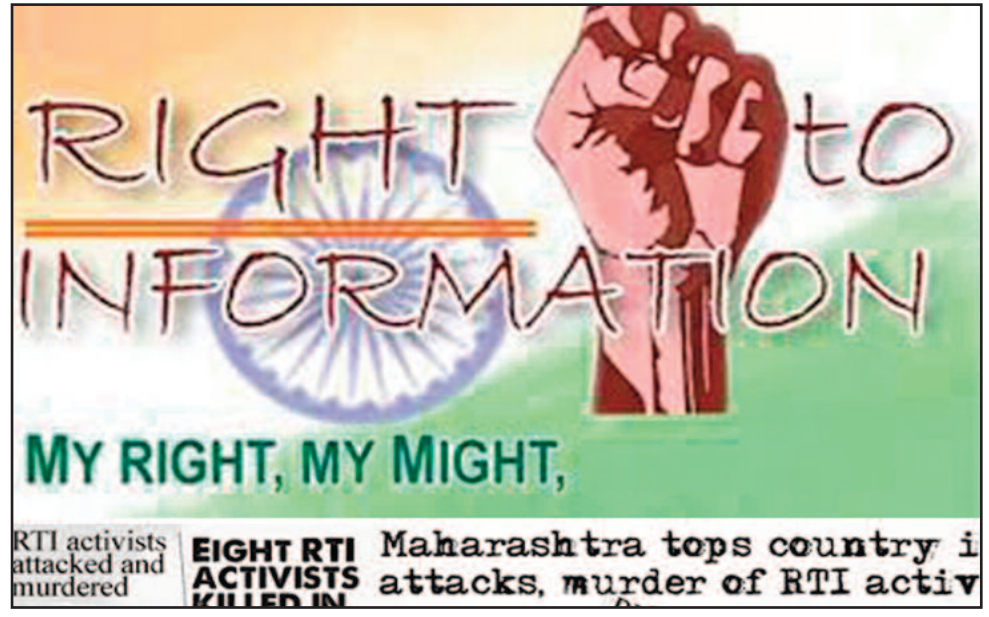
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੱਲ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬਹੁਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਤਾਂ ਤੋਂ ਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸਦੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ

ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਇਟ ਟੂ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਾਲ 2005 ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸਾਲ 2019 ਤੱਕ ਸੂਚਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਲੱਗਭੱਗ 84 ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਐਕਟਿਵਿਸਟ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਲੱਗਭੱਗ 169 ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਐਕਟਿਵਿਸਟਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਗਭੱਗ 183 ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਐਕਟਿਵਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ

ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਾਫੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਲ 2019 ਦੇ ਸਰੂ ਵਿੱਚ 2482 ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 5795 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ 8269 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5859 ਦਾ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 2410 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਆਯੋਗ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ-25 ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਗਭੱਗ 2145 ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਪਣੀ ਅਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਟਰਨ ਆਯੋਗ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2018-2019 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਕੋਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ 259919 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 1370129 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ 1630048 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 64344 ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 9 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਆਯੋਗ ਵੱਲੋਂ 3041000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੈਨਲਟੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਆਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਈ ਕੋਰਟਸ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 2018-2019 ਦੌਰਾਨ ਹੀ 8077 ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਸਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ। ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ/ਮਹਾਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਅਤੇ ਐਨ ਸੀ ਪੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਮਾਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਰ ਪੀ ਐਕਟ 1951 ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੱਲਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕੌਤਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੂਚਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਮੰਗਣ

ਹੈ। ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਸੈਕੱਤੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2005 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਕੁੱਲ 20 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਆਈਆਂ। 2006 ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ 1083 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 624 ਦਾ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਅਤੇ 479 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ। 2007 ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕੁੱਲ 2900 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2429 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 950 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ। 2008 ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕੁੱਲ 3854 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3058 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 1746 ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀਆਂ।

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁੱਝ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਸਾਲ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਸਿਕਾਇਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਮਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਰਾਨਵੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ
91-98768-88177

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਬਨਾਮ ਮਾਏ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ

80-90 ਦੇ ਦਸਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕਾ ਦੁੱਕਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਇੱਕ ਦੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਰਸਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਧਾਕ ਇੰਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨਚਾਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੋਟੇ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਤਾਂ ਅਫ਼ਸੋਸਨ ਲਈ ਮੋਟੀ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ

ਜਿਆਦਾਤਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਫੀਸ ਭਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਫੀਸ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਆਨੇ ਬਹਾਨੇ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫੀਸ ਭਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਇਹ ਰੋਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਈ

ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਦਵਾਰਾ ਰੁਖ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਨਜ਼ਰ ਘੁਮਾ ਕੇ ਵੇਖੋ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜਿਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮੀਡੀਅਮ ਅਤੇ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਝਵਾਨ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬੜੀ ਛੇਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵਧਾਈ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਅੰਨੇਵਾਹ ਖਰਚਾ ਬਚੇਗਾ ਉਥੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਭਰਪੂਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਨ। ਮਹੀਨਾ ਵਾਰ ਫੀਸਾਂ, ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਕੂਲ ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਇਹ ਮੰਦਰ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਫੀਸ ਭਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਾ ਪੁਰਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ, ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਤੇਲ ਖਰਚ ਆਦਿ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਟੀਚਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੀਸ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ

11-12 ਜੂਨ 1926 ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਰਜਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁੱਗੇਵਾਲੀਆ

ਕਿਸਤ ਪੰਜਵੀਂ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰੈਮਜੇ ਮੈਕਡੋਨਲ ਵੱਲੋਂ 17 ਅਗਸਤ 1932 ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਫ਼ਤਾ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਚੋਣ ਅਮਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਫ਼ਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਆਦਿ ਧਰਮ' ਵਰਗੀ ਸਸ਼ਕਤ ਲਹਿਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਗਏ? ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਨਣ, ਸਮਝਣ ਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਯਤਨ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੇ?

1926 ਵਿਚ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ, ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ (ਸਨਾਤਨੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ) ਲਹਿਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮੀਆ ਤੇ ਅਹਿਮਦੀਆ ਲਹਿਰਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਜਨ-ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰਾਂ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂਕਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਫ਼ਤਾ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ, ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਰੰਭੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। 1928 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਇਕ ਲੇਖ 'ਅਫ਼ਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ' ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

''ਵਧੀਕ ਹਕੂਕ ਮੰਗਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫਿਕਰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰਾ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਵੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਯਤਨ

ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਨੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਪੱਖੋਂ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਤਨ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। 'ਸੁੱਖੀ ਦੀ ਲਹਿਰ' ਚਲਾ ਕੇ ਅਣਗਿਣਤ ਅਫ਼ਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਸੁਆਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਦਲਿਤ ਉਧਾਰ ਮੰਡਲ, ਸੁਆਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਦਲਿਤ ਉਧਾਰ ਸਭਾ ਅਤੇ 'ਜਾਤ ਪਾਤ ਤੋੜਕ ਮੰਡਲ' ਰਾਹੀਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਮਾਤਰ ਫੀਸਾਂ 'ਤੇ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। 1940 ਤੋਂ 1950 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚ

ਗਏ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਸਮੇਤ ਆਰੀਆ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਸਨ।

ਆਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਫ਼ਤਾ ਲਈ 'ਮਹਾਸਯ' ਤੇ 'ਚੌਧਰੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਇਕ ਮੁਢਲੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਮਾ. ਗੁਰਬੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ, ਚੌਧਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚੌਧਰੀ ਚਾਂਦ ਰਾਮ, ਸੂਰਜ ਭਾਨ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ; ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਪਜ ਸਨ। 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਅਫ਼ਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਆਰੀਆ' ਲਿਖਵਾਇਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉੱਲ੍ਹ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਡਰ, ਸਹਿਮ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ 'ਸੋਸਲ ਬਾਈਕਾਟ' ਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਫ਼ੂਆ-ਫ਼ਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਅਫ਼ਤਾ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲਾਲਚਾਂ ਕਾਰਨ ਅਫ਼ਤਾ ਧੜਾਧੜ ਇਸਾਈ ਵੀ ਬਣੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੇ 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ।

ਅਫ਼ਤਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੇਂ 'ਆਦਿ ਧਰਮ' ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਅਫ਼ਤਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 4,18,789 ਅਫ਼ਤਾ ਵੱਲੋਂ 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅਫ਼ਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਈ। 'ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ' ਨੂੰ ਨਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਥਨ ਵਾਚਣਯੋਗ ਹੈ। 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

(ਉ) ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ, ਸਗੋਂ ਸਭਿਉਲਭ ਕਾਸਟਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖਰਿਆਂ 'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

(ਅਨਫਿਵਾਈਡਿਡ ਇੰਡੀਆ ਪੰਨਾ 228)

(ਅ) ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ 1931 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਵਿਚ ਚਮਾਰਾਂ, ਚੂਹੜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ 'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਲਫਜ਼ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

(ਉਹੀ ਪੰਨਾ 228)

'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਸਭਿਉਲਭ ਕਾਸਟਸ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਧਰਮ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ

ਸਭਿਉਲਭ ਕਾਸਟਸ ਲਿਸਟ ਵਿਚ 'ਆਦਿ ਧਰਮ' ਇਕ ਜਾਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਅਫ਼ਤਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚੌਧਰੀ ਹਜ਼ਾਰਾ ਰਾਮ ਪਿੰਪਲਾਂਵਾਲਾ ਸਮੇਤ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਇਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਵੀ ਸਨ।

ਬਾਬੂ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ 1900 ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ 'ਇੰਤਕਾਲ ਇਰਾਜੀ ਐਕਟ' ਅਫ਼ਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਜੋਗੀ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਰਜਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਘਟਨਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਬੂ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਪੁੱਤਰ ਮੇਘ ਰਾਜ ਐਮ. ਏ. ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ, 'ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ (ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼)' ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਥਨ ਹੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹਨ:

(ਉ) ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1900 ਈ. ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਇਰਾਜੀ ਐਕਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਰਾਂ ਕੌਮਾਂ ਜਾਂ ਜਾਤਾਂ ਹੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਰਾਂ ਕੌਮਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ: 1. ਅਹੀਰ, 2. ਅਰਾਈ, 3. ਅਵਾਣ, 4. ਗੁੱਜਰ, 5. ਜੱਟ, 6. ਕੰਬੋਜ, 7. ਮੀਣੇ, 8. ਪਠਾਣ, 9. ਕਨੈਤ, 10. ਰਾਜਪੂਤ, 11. ਰਾਠੀ, 12. ਸੈਣੀ।

(ਅ) ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਰਜਤਨਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਿਸ ਜੱਟ ਜਿ-ਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਬੁੱਤੀ ਕਰਦੇ, ਉਹਦੇ ਹੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਅਫ਼ਤਾ ਉਸ ਜੱਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜੱਟ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ। (ਪੰਨਾ 24)

(ੲ) ਫੇਰ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀ ਹੈ? ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਰੱਖ ਲਵੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ। ਤਾਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਦਿ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਆਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆ-ਦੀਵਾਸੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਆਦਿ ਧਰਮ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜਾਤ ਆਦਿ ਧਰਮੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ 24)

ਮੈਂ ਖੁਦ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਬਾਬੂ ਜੀ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਹਜ਼ਾਰਾ ਰਾਮ ਪਿੰਪਲਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਤੋਂ, ਅਕਤੂਬਰ 1970 ਉਪਰੰਤ 'ਆਦਿ ਧਰਮ ਸਭਿਉਲਭ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ' ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਆਦਿ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਦੂਰ-ਦਰਾਜ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਚਿੰਤਨ ਹੋਣਾ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਸੀ। 'ਆਦਿ ਧਰਮੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਭਿਉਲਭ ਕਾਸਟਸ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹੀ ਅਫ਼ਤਾ-ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੜਿੱਕੇ ਨੇ 4,18,789 ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਲਈ 'ਅਫ਼ਤਾ' ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਜ਼ਹਬੀ ਅਤੇ ਰਾਮਦਾਸੀਆ ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਆਬਾਦੀ ਘੱਟ ਗਈ, ਉਥੇ ਅਫ਼ਤਾ, ਅਰਥਾਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਆ ਗਈ।

ਲਾਰਡ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਲਾਰਡ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰੈਮਜੇ ਮੈਕਡੋਨਲ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਮਤ-ਅਧਿਕਾਰ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਦਸੰਬਰ 1931 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 1932 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 18 ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ, ਲਾਰਡ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਇਹ ਕਮੇਟੀ 31 ਮਾਰਚ 1932 ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1932 ਤੋਂ ਇਸਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜਾਬ ਯਾਤਰਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਵੋਟ-ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਇੰਡੀਅਨ ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ ਕਮੇਟੀ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਕੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਾਹੌਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਫ਼ਤਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਮਾਹ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਆਪਣੇ ਮਹਿਬੂਬ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1932 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਪਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੇਨ ਹਾਲ ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।

31 ਮਾਰਚ 1932 ਨੂੰ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਨੇ ਲਾਰਡ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਫ਼ਤਾ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ 30 ਮਾਰਚ 1932 ਉਪਰੰਤ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਗਤ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੇ 'ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ' ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵੇਰਵਾ ਆਦਿ ਧਰਮ, ਖੋਜਾਰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਸੀ. ਐਲ. ਚੰਬਰ ਦੀ ਕਲਮ ਹੇਠ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਗਲੀ ਕਿਸਤ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ।

(ਚਲਦਾ)

ਚੱਪਾ ਚੱਪਾ

ਚੱਪਾ ਚੱਪਾ ਧਰਤੀ ਦਾ ਛਾਣੀ ਬੈਠਾ ਬੰਦਾ, ਸੁਰਗ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖੋ ਝਾਤੀ ਮਾਰਕੇ ।
 ਲਏ ਸੱਤ ਸਾਗਰ ਹੰਗਾਲ। ਲੱਭ ਲੱਭ ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਝੋਲੀ
 ਟੋਹੀ ਜਾਂਦੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨਾਲ ਅਕਲਾਂ ਦੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੱਗ ਮਾਲੋ ਮਾਲ ।.....
 ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਆਦਮੀ ਕਮਾਲ ।

ਹਸਤੀ ਨਿਗੂਣੀ ਪਰ ਮੂਹਰੇ ਕਰਤਾਰ ਦੇ।
 ਅਕਲ ਲਤੀਫ ਨਿੰਤ ਨਵਾਂ ਕੁੱਝ ਟੋਲਦੈ। ਵੱਡਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਓਹ। ਡੋਬੇ ਚਾਹੇ ਤਾਰਦੇ।
 ਆਏ ਦਿਨ ਕਾਦਰ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਦ ਖੋਲ੍ਹਦੈ। ਕਲਾਧਾਰ ਆਪ ਜਿਹਤਾ ਪਸਰਿਆ ਸੱਭ ਥਾਂਈ
 ਰਚਨਾ ਰਚਾਈ ਜਿਹਤੀ ਅਦਭੁੱਤ ਕਰਤੇ ਨੇ ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਖੇਲੁ 'ਸੁਲਹਾਣੀ' ਵਾਲੇ 'ਲਾਲ'।
 ਹੁੰਦੈ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ।.....

ਝੂਠੀਆਂ ਮਨੋਤਾਂ, ਮਿਥਾਂ ਤੋੜ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ।
 ਬੁੱਝੇ ਕਈ ਗੁੱਝੇ ਭੇਦ, ਖੋਜੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ।
 ਦੂਰ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਧੁੰਦ, ਕਾਲਖਾਂ ਨੂੰ ਧੋ ਕੇ
 ਕਰ ਲਏ ਹੱਲ ਅਣਸੁੱਲਝੇ ਸੁਆਲ।

ਸੁੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ
91-98721-55120

ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ !

ਦੁੱਧ ਦਾ ਜਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਸੋਹਣਾ ਰੰਗ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਉਮਾਹ
 ਤੇ ਨੁਹਾਰ ਤੇ ਫੁਹਾਰ ਜੀਵਨ 'ਚ ਜਾਂਦੇ ਸਦਾ ਠਹਿਰ,
 ਏਵੇਂ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋਅ ਚੱਤੇ ਪਹਿਰ, ਸਦਾ ਲਹਿਰ
 ਕਨਸੋਅ, ਸੁੱਚੀ ਲੋਅ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕਾ!

ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ!
 ਹੱਥ ਹੋਵੇ ਸਿਰ ਤਾਂ ਆਨੰਦ,
 ਉੱਚਾ ਜਿਉਂ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦਾ ਕੱਦ, ਸਦਾ ਰੰਗ ਤੇ ਬੁਲੰਦ
 ਇਹ ਬੇਹੱਦ, ਏਦੂੰ ਵੱਧ- ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਬੋੜ,
 ਉੱਚਾ ਤੇਰੀ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦਾ ਪਾਰ ਕੋਈ ਹੋੜ, ਜੋੜ-ਤੋੜ
 ਇਹ ਅਪਾਰ, ਬੇ-ਸੁਮਾਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ!

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ!
 - ਡਾ. ਬਲਵੀਰ ਮੰਨਣ
 91-94173-45485

ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਟੀਕੇ ਲਈ ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਨੂੰ 1.6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਿੱਤਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਲਈ ਇਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਟੀਕੇ ਦੇ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਇੱਕ ਨੂੰ 1.6 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਵਾਰਡ, "ਆਪ੍ਰੋਸ਼ਨ ਵਾਰਧ ਸਪੀਡ," ਵ੍ਰਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਜਿਹਾ ਟੀਚਾ ਸੀ ਜੋ ਕੋਵਿਡ -19 ਨਾਲ ਲੜਣ ਲਈ ਟੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਗੈਬਰੀਲ ਬਰਗ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਸੂਬੇ 'ਚ' ਸਥਿਤ ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਵਿਚ ਸ਼ੇਅਰ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ 29% ਵੱਧ ਕੇ 102 ਹੋ ਗਏ। ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਦੇ ਚੀਫ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਸਟੇਨਲੇ ਏਰਕ ਨੇ ਰੋਇਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਇਸ ਵਾਰਧ ਸਪੀਡ ਅਵਾਰਡ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਿਮਾਹੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਜਾਂ ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ," ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਟੇਨਲੇ ਏਰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਪਰਿਖਿਆ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ ਦੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਨੋਵਾਵੈਕਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਟੀਕੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਹੱਲ ਮਰਹੂਮ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤਰੀ ਬਾਬੂ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਜੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ:
ਡਾ. ਜੀ ਸੀ ਕੌਲ

ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਪਜ ਛੁਆਛਾੜ ਹੈ, ਇਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਅਜੀਬੋ ਗਰੀਬ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਨੋਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਮਤ ਦੇ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਚੋੜ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਰਗਾਂ ਜਾਂ ਇਕ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਮਾਤ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਨਦਾਨੀ ਕਿਸਮ ਦੀ, ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਅਰੁਕ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਕੁਝ ਲੱਛਣ ਮੁਢਲੇ ਸਮਾਜ ਜਿੰਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ।

ਸਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਕ ਬਾਇਲੀ ਖਾਸਾ ਹੈ। ਮੁਢਲੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਵਿਕਾਸ ਵੇਲੇ ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਨਫਰਤ ਰੱਖਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਦੀ ਵੀ ਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਣ।

ਸਹਿਭੋਜਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਸਮ ਕਿਸੇ ਭਿੱਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਹ ਹਿਸ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਕਿ ਨਾਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਬੜੀਆਂ ਸਖਤ ਘਾਲਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਆਰੀਆ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਬਾਇਲੀ ਸਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਵੰਡਾਂ ਸਨ- ਪੁਜਾਰੀ, ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰ। ਇਸ ਤੀਵਰਨਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਰਨ ਇਕ ਖਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਾ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਪੱਧਰ ਦੱਸਦਾ ਸੀ।

ਆਰੀਆ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਦਿ-ਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਗੋਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਸੂਦਰ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਚੌਥੀ ਜਾਤ ਹੋਣ ਵਿਚ ਆਈ। ਸਮਾਜ ਚਤੁਰ ਵਰਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਨੋਚਰ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ। ਲੋਕ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ।

(ਭਾਰਤ ਦੇ) ਆਦਿਵਾਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬੀ (ਅਖੌਤੀ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਚਿਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਅਛੂਤਾਂ (ਹੁਣ ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਤਾਂ 'ਚ ਵੰਡੇ ਹਨ) ਦੇ ਵੱਡ-ਵੱਡੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਪ੍ਰਸ਼ਿਆ ਜਾਂ ਪੰਚਮ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੋਧ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿੱਤਣ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵੱਲ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਤੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਇੱਧਰ ਉਧਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਸਮ-ਰਿਵਾਜ ਬਦਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕੁਝ ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੇ ਆਰੀਆ ਸਾਹਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਤੱਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਆਰੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਰੰਗ ਭੇਦ ਵੱਲੋਂ ਆਰੀਆ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਮ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਆਪਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਵਰਨੀ ਸਮਾਜ ਚਤੁਰਵਰਨੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਵਰਨ (ਸੂਦਰ) ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਾਰਕੋਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ।

ਪਰੋਹਿਤ ਵਰਗ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਸਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨ ਰਹੱਸਮਈ ਗੁਣ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਵਰਜਿਤ ਬਣ ਗਈ। ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕੱਲੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨਿਯਮ ਹੀ ਘੜੇ ਸਗੋਂ ਹਰ ਇਕ ਵਰਗ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ। ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸੋਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪੱਧਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ

ਦਿੱਤਾ। ਪੁਨਰਜਨਮ, (ਜਾਤੀਵਾਦੀ) ਕਿਸਮਤਵਾਦ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਜਾਂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਵਾਲੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ (ਆਰੀਆ) ਨੇ ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ (ਸੂਦਰਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਆਦਿ-ਅਨੁਵਾਦਕ) ਤੇ ਠੋਸਿਆ।

ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਇਲਾਕਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਬੀਲਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਚ ਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਸਗੋਂ ਕਬਾਇਲੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਕ੍ਰਾਡੀਅਲ ਧਰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੰਜਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇਲਾਕਾਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦੀ ਸੀ ਜੋ ਵੱਖ-

ਵੱਖ ਕਬੀਲਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕੌਮ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਏਕੇਸ਼ਵਰਵਾਦ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁ-ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਧਾਰਨਾ ਧਾਰੀ ਬੈਠਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹੀ ਇਕ ਸਦੀਵੀ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਗਾੜੇ ਰੂਪ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਲੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਵਿਚ ਪਾੜਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਘੜੇ ਸਨ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਵੇਂ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਪਜੀ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਣਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ। ਧਰਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੁਨਰਜਨਮ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਬਿਉਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਲੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਦਿਮਾਗੀ ਜਹਾਲਤ ਨੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਕਰਨ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਹੀਲ ਹੁੱਜਤ ਕੀਤਿਆਂ, ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆ-ਪੂਰਵਕ ਨਿਭਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਫਿਰ ਵੀ ਅਲੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਧਰਮ ਜੇਤੂਆਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਆਏ। ਇਹ ਧਰਮ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਦਿਲਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜਨਮ

ਤੋਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਹੂਨ, ਸਾਕਾਸ, ਯੂ-ਚੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਆਇਆ, ਜਿਸਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰੋਸਪੂਰਨ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ, ਜਿਹਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਜਨਮ ਤੋਂ ਆਦਮੀ ਆਦਮੀ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਬਿਉਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ

ਸਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਉੱਦਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਵੇਂ ਮਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣ ਵਿਚ ਮੁੱਕੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਲ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਝੁਕ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਮੱਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੋਂ ਵਰਗੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੂਸਰੇ ਮੱਤ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾਪਣ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਦੇ ਕੇ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਜਨ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਘਾਤਕ ਸਨ, ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੱਤਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮੋਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰੇਸ ਸਨ, ਅਪਣਾ ਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੱਤ, ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਨ, ਸੁੱਕ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਏ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ (ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਦਿਲਾਸੇ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸੋਝੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ, ਇਹਨਾਂ ਮੱਤਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੂਦਰਾਂ ਜਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਗਈ। ਉਹ (ਸੂਦਰ) ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਤ ਦੇ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਇਸਾਈਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖਾਸ ਅਤੇ ਅਨੋਖੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮਨਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਦਕੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੇਰੂ-ਖੇਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਸਕੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੱਕ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰਾਪਣ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਸੋਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਨ ਸਮੂਹ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੌਮੀ ਉੱਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ।

ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਰ ਸਕੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ (ਉੱਚ ਜਾਤੀ) ਆਦੇਸ਼ ਕਰਨ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਗਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਦਬੀਰ ਸੰਵਾਰਨ ਦਾ ਰਚਨਾਤਮਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਸਭ ਕੁਝ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਸਗੋਂ ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜਨ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਇਕ ਨਾਅਹਿਲਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮਿਆ' ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਇਕ ਹਾਣੀ ਲੱਛਣ ਬਣ ਗਿਆ।' ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕਜੁਟਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਸਲਿਮ ਜਿੱਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਮੰਤਸ਼ਾਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਆਵਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ, ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਘਾਟ ਸੀ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਲਈ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਪਹਿਲੋਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਜ ਅਜੇ ਸੁਧਾਰਕ ਲਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰੀਆਂ ਨਵੀਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਣ ਜਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਜਾਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਹੱਲ

ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਣ ਅਮੀਰਾਨਾ ਸੋਚ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਗਤੀਹੀਣਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਲੋਕ ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਧੀ ਫੁੱਲੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ, ਨਿਯਮ ਭੰਗਾਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੀ। ਪਿੰਡ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਕ ਹੱਥ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਬੇਗਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਵੇ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੁਲਾਹਿਆਂ, ਤਰਖਾਣਾਂ, ਚਮੜਾ ਰੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਨਾਈਆਂ, ਧੋਬੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣੇ ਸੀ।

ਇਸ ਸਥਿਰ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬੇੜੀ ਬਹੁਤੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਾਰੂ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਜਦੋਂ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿਲਾਂ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਗਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਸਮਰਾਜਵਾਦੀ ਸ਼ੋਸਣ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਉਤਪੰਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਪਰ ਪਿੰਡ ਹਿੰਦੂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨੀ (ਰੂੜੀਵਾਦੀ) ਰਹੇ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੁੰਝਲ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਫਿਲਾਸਫੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਵਿਚਾਰਕ ਵਿਰੋਧਾਂ ਦਾ ਵੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਰੱਸਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਤਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਤਰਕ ਭਰਪੂਰ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਹੀ ਵੈਦੀ ਅਤੇ ਅਦੁੱਤੀ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਕ-ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਕ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੀ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਦਾਰ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮਾਂ 'ਚੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਰੱਸੀ ਨੁਮਾ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਬਰਾਬਰ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚਾ ਕੱਟਤ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮੀਆਂ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਤੁਰਵਰਨ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਇਕ ਮੱਤ ਜਾਂ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੱਤਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਦੋਸਤਪਣ ਹੈ।

ਚਤੁਰਵਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਜਨ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਤਕੜਾ ਸਿੱਕੜਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕੇ ਇਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੇ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ (ਜਾਤੀਵਾਦੀ) ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਪੂਰਨ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣਾ ਬੰਦ ਰੱਖੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਵਰਗ ਇੱਕਮਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੀਤੇ ਜਮਾਨੇ ਦੀ ਇਸ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫਤੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਚੰਗੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਉਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਰਹੇਗਾ।

ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਅਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋਕਤੰਤਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਖਿਆਲ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਜਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਨਾ ਕਰਨ, ਜੇ ਉਹ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਘੁਰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਅਤੇ ਛੂਆ ਛਾਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਕੌਮੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ (ਕੌਮੀ ਅਖੰਡਤਾ) ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਧਾਰਮਈ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜਾਤ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਅਦਾਰੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸੀਂ ਲੜਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸੁਧਾਰਮਈ ਪੈਮਾਨੇ ਲਈ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਾਮੀ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਜਾਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਸਰੇ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਲੂ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਆਪ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੁਧਾਰਮਈ ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੁਧਾਰਮਈ ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਾਸ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਂ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੀੜਿਆਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਡੇਰੀਆਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਡੇਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕਮੁੱਠਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਧੀਮੀ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਅਜਿਹੇ ਨੇਕਨੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਬੁਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੱਖਾਂ ਅੱਧ-ਝੁੱਝੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨੈਤਿਕ ਕਰਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇ ਕੌਮ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚਣੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਪਹਾੜ ਜਿੱਠਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਨਲੇਵਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬੁੱਧੀਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲੂਕ ਹੀ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਪੱਖਪਾਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਘਿਰਣਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠੀ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਣ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਸਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ

ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਪੱਖਪਾਤ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ (ਇਹ ਪੱਖਪਾਤ) ਸਾਡੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਘਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਖਿਆਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ।

ਦੰਭਪਰਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਨੇਕ-ਨੀਅਤ ਬੁੱਧੀਮਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ? ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਲੋਕ ਅੱਛੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਪੱਖਪਾਤਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਹੀ ਇਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਛੂਆਛਾਤ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਜੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਘਬਰਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ (ਭਾਰਤੀਆਂ) ਦੇ ਸੋਚਣ ਵੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਚਿਰੇ ਪੁਰਾਣੀ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਚਿਰੇ ਪੁਰਾਣੀ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਪੱਖੀ ਹਾਂ। ਸਮੱਸਿਆ ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਨ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਦੀ। ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਣ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁੱਧੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਨਵਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਰਸਥਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸਦਕੇ ਯੂਰਪੀਨ ਕੌਮਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੋਈਆਂ। ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਣ ਨੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨਾ ਕਿ ਬੁੱਧੀਵਾਦੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਗੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ? ਇਸ (ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਣ) ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੰਤਤਾਈ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵੱਲ ਵਧਾਇਆ। ਆਦਮੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨੇ ਪਿਛੜੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਨਾ ਤੋੜਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਮੱਧਯੁੱਗੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਦਮੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ੇ ਉੱਦਮਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਬਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਮੱਧਯੁੱਗੀ ਕੱਟੜਤਾ ਦੀਆਂ ਠੋਸੀਆਂ ਤੰਗਦਿਲੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਚਰਮਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦੀ ਲੰਮੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਇਸ ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੇ ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਲਈ ਰਸਤਾ ਸਾਫ ਕੀਤਾ। ਨਾਂ ਸਿਰਫ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਹੀ ਸਗੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਰਮ ਆਪ ਵੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਗਿਆ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਲਹਿਰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ। ਬੁੱਧ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ। ਦੂਸਰੇ ਸੰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਖਿੱਲਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਜਾਤ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਾਤ ਬਣਨ ਵਿਚ ਨਿਕਿ-ਲਾਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਲਈ ਵੱਡੇ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ, ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਪਿੱਛੇ ਛੁਪਿਆ ਪੂਰਾ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ 'ਚ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੱਟ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਾਰੀ। ਉਹ ਪਕਿਆਈ, ਲੜਾਕੇਪਣ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਪਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਧੇ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਚਤੁਰਵਰਨੀ ਵੰਡ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁਢਲੀਆਂ ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆਉਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਸ਼ੈਅ ਮਨੁੱਖੀ ਗੌਰਵ ਤੇ ਬੰਦਿਸ਼ ਲਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਬੰਦਿਸ਼ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੂਆਛਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੱਸ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਖਸੀ ਗੌਰਵ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਚਾਰਕ-ਢਾਂਚਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ (ਸੂਦਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ) ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਦਮਨਕਾਰੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਤਿ ਸੂਖਮ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਾਮੀ ਬਣਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਪਕੜ ਅਧੀਨ ਉਹ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਇਸ (ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਖੂਬੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਤ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਧਾਰਕ ਲਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਿੱਠਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਲੱਭਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬੇਵਸੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਬੱਚੇ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁਣ ਦੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਵਾਂਗ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ (ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ) ਦਾ ਅਸਰ ਇੰਨਾ ਘਾਤਕ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ, ਜੋ ਪੱਛੜੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ, ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਘੱਟ। ਛੋਟੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਗੋਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਉਨਤੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀਆਂ ਅਣਜਾਣਿਤ ਉਦਾਰਤਾ ਹਨ। ਜੇ ਅਛੂਤ ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੂਆਛਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਇਸ ਤੱਕ ਰਾਹੀਂ ਸਫਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ (ਛੂਆਛਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਦੀ) ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ ਪਰ ਘਟੀਆ ਨਕਲ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਪ-ਵੰਡਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਸਮਾਨ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਜੀਬੇ ਗਰੀਬ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰਸਮੇ ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਢਾਂਚਾ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਜਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਅਯੋਗ ਹੈ।

(ਕਾਸਟ ਚੈਲੇਂਜ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚੋਂ)
(ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ- ਕੌਮੀ ਉਡਾਰੀਆਂ, ਜਲੰਧਰ)

ਨੌਜਵਾਨ ਉਦਮੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜ੍ਹੀਆਂ

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉਚਕੋਟੀ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਸੁਮਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨੌ-ਜਵਾਨ ਉਦਮੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮੋਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਇੰਡੀਆ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਉਦਮੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ 103 ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਿਰ-ਜਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਆਰ.ਐਸ ਬਾਵਾ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਬੌਤੋਰ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੌ-

ਜਵਾਨ ਉਦਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਮੋਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਦੇ ਸੁਫਲੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ 'ਚ

ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਇਨਕੁਬੇਟਰ (ਟੀਬੀ-ਆਈ) ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਟੀ.ਬੀ.ਆਈ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਉਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 700 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 103 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਟਾਰਟਅੱਪ

ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਉਦਮੀਆਂ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ 1.5 ਕਰੋੜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਜਟ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਪੀ.ਐਸ.ਯੂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਫਲ ਉਦਮੀ, ਅੰਜਲ ਇਨਵੈਸਟਰ, ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਾਹਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ.ਆਈ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵਜੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਉਦਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 'ਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਯੋਗ ਸਿਖਲਾਈ, ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਆਦਿ। ਡਾ. ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਮਕੈਨੀਕਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 21 ਮਕੈਨੀਕਲ ਅਤੇ 16 ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਕੰਪਿਊਟਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਉਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤਾ, ਬਿਜਲਈ ਅਤੇ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਾ ਝੰਗ ਛੁੱਟਿਆ ਨਾ ਕੰਨ ਖਾਟੇ..

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
91-97795-30032

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 25 ਮਈ 2020 ਨੂੰ ਗੋਰੇ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਿਆਹਾਮ ਜੌਰਜ ਫਲਾਇਡ ਦੀ ਧੌਣ ਉੱਤੇ ਗੋਡਾ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੋਗ ਵਿਚ ਆਏ ਇਨਸਾਫ-ਪਸੰਦ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਤਾਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਆਲਮੀ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਆਲਮ ਦੀ ਇਨਸਾਫ-ਪਸੰਦ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ-ਸੰਗਰਾਮ ਨੂੰ ਬੜੀ ਨੀਝ ਨਾਲ ਵਾਢਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਵਾਜ਼ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਪਰ ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਜੀਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ।

ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਣ ਦਾ ਮੰਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਮੱਧ-ਵਰਗੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੱਦਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਸਾਬਤ-ਸਬੂਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੁੱਝ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਗਹਿਰੇ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢਣ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੰਗਾਰਿਆ? ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਏ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਨ-ਭੰਡਾਰਾਂ ਵੱਲ ਵਹੀਰਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਘੱਤੀਆਂ? ਬਕੋਲ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਨ-ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਣਕ ਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ।

ਮਜ਼ਦੂਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਝੜਪ ਵੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤੇ ਸਹੀ-ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰੇ। ਜਿਵੇਂ ਮਨ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸੱਚ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ ਥੀਐ ਸਭ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ। ਪਰਦੇਸੀ ਮਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੈਰਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਖ਼ਤ ਪਾਇਆਂ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਾਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੀ ਗਠੜੀ ਚੁੱਕ, ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਕਸਟਪੂਰਨ ਸਫਰ ਤੇ ਨਿਕਲ ਪਿਆ। ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਵਾਪਰਿਆ! ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਨਾਸਿਕਤਾ ਬਣੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਸਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੈਠਾ ਸੀ? ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਠੋਕਿਆ? ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਹੱਕ ਜਤਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਜੰਗ ਤਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਰ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਜਿੱਤ। ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੰਗ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਘੋਰ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਉਸਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ-ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਇਹ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਘੜਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਮਜ਼ਮੂਨ ਹੈ।

ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਰੂਪ

ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ

ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ 1990 ਦੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ 'ਚ ਉਦਯੋਗ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਗਸਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਮੱਧਮ ਰਹੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਹੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੰਨ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਸੱਤਾ-ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਮੁਜੱਸਮਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ (ਮਸਲਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ), ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਧੇ ਮੌਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ 'ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਵਾਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਹਿਜਰਤੀ ਕਿਰਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਗੜ੍ਹ ਰਿਹਾ। ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵਕਤੀ ਹਿਜਰਤੀ ਕਿਰਤ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਰਹੀ

ਹੈ। ਲੁਆਈ ਜਾਂ ਕਟਾਈ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1991-92 ਦੀਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਚੌਕ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਬਾਂ, ਬਾਈਪਾਸ ਲੈ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਹੋਇਆ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਕੰਮ (ਭਾਵੇਂ ਆਰਜ਼ੀ ਹੀ ਸਹੀ) ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਕਮਾਈ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਤੀ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਹਿਜਰਤ ਕੀਤੀ। ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ, ਖੇਤੀ 'ਚ ਖੜੋਤ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਨੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ 'ਚੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ।

ਪੇਂਡੂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਹਿਜਰਤ ਅਮੂਮਨ ਦੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ: ਪਹਿਲੀ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਨਗਰਾਂ ਤੇ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰ-ਬਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਚਲੇ ਪਾਏ। ਦੂਜੀ, ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਕਸਬਿਆਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਆਦਿ ਵੱਲ ਸਵਖਤੋਂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਾਲ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੇ ਸੂਰਜ ਢਲਦੇ ਘਰੀ ਮੁੜ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਸਥਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਕਸਬੇ, ਆਰਾਮ ਸਥਾਨ ਪਿੰਡ ਵਿਚਲਾ ਘਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾਤ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦਲਿਤ ਤਬਕਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਸੇਪਿਤ ਹੋਇਆ। ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਠੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡਾਂ

ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਗਨਰੋਗਾ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ। ਕੋਈ ਹਲਚਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦਲਿਤ ਕਿਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਠੋਕੇ ਉੱਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰੋਨਾ ਦੌਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ-ਆਈਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼। ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਘੋਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਮਰਦ ਤੇ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸਥਾਈ ਹਿਜਰਤੀ ਕਿਰਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਵਿਗਸੀ ਰਾਜਨੀਤਕ-ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀ ਹਿਜਰਤੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤਿੰਨ ਖ਼ਾਸੀਅਤਾਂ ਹਨ: ਪਹਿਲੀ, ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣਾ; ਦੂਜੀ, ਜਾਤੀ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨਾ; ਤੀਜੀ, ਚਿਰਸਥਾਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾ ਹੋਣਾ।

ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹਿਜਰਤ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮੱਸ-ਫੁੱਟ ਮੁੰਡੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਘਰਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ-ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਜਾਤੀ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਤੇ ਸਿਰ ਢਕਣ ਲਈ ਛੱਡ

ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਘਰਦਿਆਂ ਲਈ ਕਮਾਉ ਮੁੰਡਾ ਆਪਣੀ ਜਾਤ-ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਮਰਦ ਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਬੇਗਾਨੇ ਦੇਸ ਤੋਰ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪੀੜਾਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਗਾਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਈ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣ ਤੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਰਤੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਹਿਜਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਜੇ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਬੁਲਾ ਵੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਪਿੰਡ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਕਿਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਚਿਰਸਥਾਈ ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਹੀਆ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਪਸ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਆਖੀਰੀ ਸਾਹ ਲੈਣ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂ ਮੱਲ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਭਾਵੇਂ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਖੇਤੀ ਦੇ ਵਕਤੀ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਲਈ ਹਿਜਰਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚਲੋ-ਚਲ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਮਨੋਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ (ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ) ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੰਕਟ ਨੇ ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਮੁਹਾਰ ਵਾਪਸ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਰਤੀ ਨਾ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਿਹਾ, ਨਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਕਿਰਤੀ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚਲੀ ਵਿੱਥ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂਲਮ ਵਾਂਗ ਝੁਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਰਤ ਦਾ ਇਹ ਸਰੂਪ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰੀ ਲਈ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਸਭ

ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਰਿਸਤਾ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਸਣ ਲਈ ਖਰਚਾ ਝੱਲਣ ਜੋਗੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਖਰਚੀਲਾ ਤੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਮਾਉ ਪੁੱਤ ਦੀ ਨਿਗੂਣੀ ਉਜਰਤ ਵਿਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਗਰੀਬ ਘਰਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂਲਮ ਵਾਂਗ ਝੁਲਦੇ ਚੇਤਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹੋਰ! ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੇਤਨ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ? ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਬਕੇ ਦੇ ਉਹ ਸਮੂਹ ਜੋ ਅਨੇਕਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਬਣ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੂਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਘਰ-ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਹੋਸਟਲ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਏ ਗਏ। ਬਾਹਰ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਣਾ ਸੁਰਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸਮੂਹ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ 'ਚ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਬੈਗ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਮੇਟ ਪਿੰਡ ਵੱਸਦੇ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਗਿਆ। ਕਿਰਤੀ ਜਦੋਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆਇਆ, ਇਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਟੀਵੀ ਸਕਰੀਨ ਜਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰਾਸਦੀ ਦਾ ਮੰਜ਼ਰ ਦੇਖ ਝੂਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਦਵੰਦ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਪੇਂਡੂ ਪਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਰ ਜਥੇਬੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਦੇਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ-ਜਿੱਕੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਇਹੀ ਦਵੰਦ ਸਮੁੱਚੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪੁੰਦਲਕਾ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ 'ਸਥਿਰਤਾ' ਦਾ ਪੱਲਾ ਛੱਡਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ।

ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬਦਲਾਓ ਲਈ ਸਮੁੱਚਰ ਮੰਥਨ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕਰ ਲਈਏ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਵੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਜ਼ਹਿਰ ਹੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਸੋ ਮਰਨਾ ਕਾਸ ਲਈ, ਸੁਕਰ ਕਰੋ ਜੀਅ ਤਾਂ ਰਹੋ ਹਾਂ। ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪੀ ਨਾਤੂਆ ਕੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਨਵਾਂ ਭਵਿੱਖ ਬੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੇ ਇਸੇ ਦਵੰਦ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦਿਆਂ ਬਾਤ ਪਾਈ: ਨਾ ਝੰਗ ਛੁੱਟਿਆ ਨਾ ਕੰਨ ਖਾਟੇ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਬਕੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦਵੰਦ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸੁੰਨ-ਸਰਾਂ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਮਿਤੋਜ ਦੇ ਖਾਲੀ ਤਰਕਸ਼ ਵਾਂਗ ਹਾਂ। ਬਾਗੀ ਪਲਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਬੂਰ ਪੈਣ ਲਈ ਇਸ ਦਵੰਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

* ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਬੂਟਾ ਤੁਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ। ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਤੇ ਘੰਟਾ ਕੁ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਰਹੇ। ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਉ ਲੈਪਟਾਪ ਖੋਲ੍ਹੀ ਬੈਠਾ, ਬੱਚੇ ਗੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ ਤੇ ਮਾਂ ਦਾ ਟੀ ਵੀ ਸੀਰੀਅਲ ਲਾਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਕੋ ਸੇਫੇ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ। ਬੂਟਾ ਤੁਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, "ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕਿਆਂ, ਭੂਆ, ਮਾਸੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤੋ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹਰੇਕ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਤਸ਼ਾਹ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।" ਮੈਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, "ਸਾਡੇ ਦਾਦੇ ਦੇ ਦੋ ਵਿਆਹ ਸਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਾਪੂ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਨਾਨਕੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਬਾਕੀ ਸ਼ਕੀਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੋਹਣਾ ਤਿਉ ਤਲਕ ਆ। ਸਕੂਲੋਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵੇਲੇ ਨਾਨਕੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪੈਰਿਸ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਜੁਆਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਨਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ।" ਬੂਟਾ ਤੁਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਰ ਗਿਆ ਪਰ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਬੈਠਾ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਸ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਦਸੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਜਾਕੇ ਘਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਬਜਾਜ ਚੇਤਕ ਸਕੂਟਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮੇ ਦੇ ਦੋ ਪੋਤਰੇ ਬੰਦੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਪਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝ ਗਏ, ਮੈਂ ਸੁੰਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੈਠਾ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਟਟੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇਹ ਉਪਰਾ ਜਿਆ ਬੰਦਾ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਹੜੇ

ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਿੱਲ ਚੋਟ ਤੇ ਗੁੱਲੀ ਡੰਡਾ ਖੇਡਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾਂ ਕੁ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮਾਮਾ ਤੇ ਮਾਮੀ ਘਰ ਆ ਗਏ ਤੇ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਜੱਫੀਆਂ ਨਾਲ ਰੂਹ ਤਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਗਏ। ਮਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚਾਚਾ ਬਚਿਤਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹਨੂੰ ਦਾਗ ਦੇ ਕੇ ਆਏ ਆਂ। ਤੂੰ ਬੈਠ ਮੈਂ ਪਿੰਡੋਂ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਆਇਆ।" ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵਹਿਮ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਨਹਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ? ਮਾਮਾ ਨਾ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬਚਿਤਾ ਸੀ? "ਲੈ ਹੁਣ ਤੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਬਚਿਤੋ ਨੂੰ, ਉਹੀ ਜੀਹਨੂੰ ਤੁਸੀਂ 'ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ' ਕਹਿ ਕੇ ਛੇੜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇਕ ਦਮ ਮੇਰੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਧਖਤ ਉਮਰ ਦਾ ਬਚਿਤਾ ਨਾਨਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਾਈਕਲ ਤੇ, ਪੈਦਲ ਜਾਂ ਗੱਡੇ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੰਘਦਾ ਤਾਂ ਜੁਆਕ ਉਸ ਨੂੰ 'ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ' ਕਹਿੰਦੇ ਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਠੀ ਮਾਂ ਦੀ - - ਬੋਠੀ ਭੈਣ ਦੀ?? ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾ ਦਿੰਦਾ। ਨਾਨਕੇ ਭ੍ਰਮਣ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਛੇੜਨ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਉਹ ਘਰੇ ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਣ ਆ ਗਿਆ, ਮੇਰੇ ਨਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਦੇਖ ਬੀ ਵੱਡੇ ਬਾਈ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਈ ਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲਗੋਤ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਠੇ ਸਿੱਧੇ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਆ ਤੇ ਮੈਥੋਂ ਫਿਰ ਸੁਣਦੇ

ਆ ਸਲੋਕ ਉਹ ਵੀ ਤੱਤੇ ਤੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦੋਹਰਮਾਨ ਵੀ ਰਲ ਜਾਂਦਾ। ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੋਣਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਇਹਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੱਜਰਾ ਪਰਹੁਣਾ ਬਣ ਕੇ ਟੱਕਰਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀ ਨਾ ਬਣਾਵੇ। ਨਾਨੇ ਨੇ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਜੁੱਤੀਆਂ ਜੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਛੇੜਵਾਤ ਵਾਲੀ ਢਾਣੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ ਵੱਡੇ ਹੋਏ, ਕਬੀਲਦਾਰੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਬਚਿਤੋ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਕਸ ਵੀ ਪੁੰਦਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਅੱਜ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਬਚਿਤੋ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਉਂ ਛੇੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ? ਮਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਅੱਸੀ ਤੋਂ ਉਤੇ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਮਰਿਆ, ਪਰ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਾਲੀ ਛੇੜ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਮਰਦੇ ਦਮ ਤੱਕ ਖਹਿਤਾ ਨੀ ਛੇੜਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਛੇੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਛੇੜਨੇ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਉਦੋਂ ਉਦੋਂ ਨਵਾਂ ਪੂਰ ਉਠ ਕੇ ਇਸਤੋਂ ਸਾਂਦਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਹ ਸਰਾਬ ਦੇ ਠੋਕੇ ਅੰਗਿਓ ਲੰਘਦਾ ਸਰਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੰਗ ਫਸਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਠੋਕੇ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬੋਤਲ ਮੰਗਦੇ ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਕਿਤੇ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਦੇ ਆ। ਪਰ ਪਤਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਇਸ ਮਗਰ ਇਹ

ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ

ਅਮਰ ਮੀਨੀਆਂ (ਗਲਾਸਗੋ)
00447868370984

ਛੇੜ ਕਿਵੇਂ ਪਈ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹਦੇ ਜੁਆਨੀ ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆ, ਚਾਚੇ ਦੇ ਸਰਹਰੇ ਆ ਕਾਉਕੇ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ, ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਪਰਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ। ਇਹਦੇ ਸਾਲੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆ ਗਿਆ। ਉਥਰ ਬਰਾਤ ਤਿਆਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਥਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬਚਿਤ ਸਿਉ ਤਾਂ ਠਾਣੇ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ। ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਗਈ ਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਠਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੁਆ ਕੇ ਬਰਾਤੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ। ਹੋਇਆ ਇਉਂ ਕਿ ਇਹਨੇ ਘਰਵਾਲੀ ਤੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਨੌਂ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਚੜਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਘਰੇ ਆਕੇ ਦਾਰੂ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪੰਜ ਸੌਤ ਬੋਤਲਾਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਪਹਿਲੇ ਤੋਤ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਭਾਂਡੇ ਟੀਡੇ ਤੇ ਸਰਾਬ ਸਾਂਝ ਦਿੱਤੀ। ਲਾਹਣ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚ ਡੋਲ ਕੇ ਸਾਮ ਤੱਕ ਵਿਆਹ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਲੜ ਛੱਡਵੀ ਪੰਗ ਤੇ ਕੁੜਤਾ ਚਾਦਰਾ ਲਾਕੇ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਚੱਲ ਪਿਆ ਤੇ ਤੋਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਤੋਤ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਪਾਕੇ ਹੈਡਲ ਨਾਲ ਟੰਗ ਲਈ। ਮਾੜੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਤੇ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਖੜ੍ਹੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਪਰ ਪੁਲਸ ਵੇਖ ਕੇ ਬਚਿਤੋ ਦਾ ਸਾਈਕਲ ਡਿੱਕ ਡੋਲੇ ਖਾਣ ਐ ਪਿਆ। ਰਹਿੰਦੀ ਖੁੰਹਦੀ ਕਸਰ ਉਦੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ ਜਦੋਂ ਬਿਤਕਦੀ ਜੁਬਾਨ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ, "ਸਾ ਸੀ ਕਾਲ ਸਦਾਅ ਜੀ। (ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਰਦਾਰ ਜੀ)। "ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਲ ਵਰਗੀ ਅੱਖ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ ਠਾਣੇਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਹਾਂ ਬਈ ਕਿਧਰ ਨੂੰ?" ਸਾਲੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ ਸਦਾਅ ਜੀ ਕਾਉਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਾਂ। " ਠੀਕ ਐ ਠੀਕ ਐ, ਆਹ ਝੋਲੇ ਚ ਕੀ ਪਾਈ ਫਿਰਦੈ?" ਸਦਾਅ ਜੀ ਸਦਾਅ ਜੀ ਇਹਦੇ ਚ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਆ। "ਜਦੋਂ ਹੀ ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਢੱਕਣ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਤਿੱਖੀ ਹਵਾਤ ਮਗਜ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਉਹਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਟ ਖੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਕਹਿੰਦਾ, " ਸਾਲਿਆ ਵਿਆਹ ਚੱਲਿਆਂ ਕਿ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁਕਣ? ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਹੁੰ?"

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗਾਇਕ ਲੈਹਿੰਬਰ ਹੁਸੈਨਪੁਰੀ 'ਮਣਕੇ -2' ਲੈ ਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਜ਼ਰ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ (ਚੁੰਬਰ) - ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਾਇਕ ਲੈਹਿੰਬਰ ਹੁਸੈਨਪੁਰੀ 'ਮਣਕੇ 2' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਧੁਆਂ ਧਾਰ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟ ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਗਾਇਕ ਲੈਹਿੰਬਰ ਹੁਸੈਨਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦੀ ਘੜੀ 'ਮਣਕੇ 2' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਵਾਈਟ ਹਿਲ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਪਾਬਲਾ, ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋਨੀ ਵੀਡੀਓ ਮਨੀ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਹਨ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਲਈ ਉਹ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਰਾਂਸ, ਅਮਨ ਕਲੇਰ ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਉਸ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲੀਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮਣਕੇ ਟਰੈਕ ਵਾਂਗ 'ਮਣਕੇ 2' ਨੂੰ ਵੀ ਸਰੋਤੇ ਦਿਲੋਂ ਰਜਵਾਂ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਚੇਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਜੱਸੀ ਟਰੈਕ 'ਟੀਚਰ' ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਹਾਜ਼ਰ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, (ਚੁੰਬਰ) - ਗੁਰੂ ਰਿਕਾਰਡਰ ਅਤੇ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਗਾਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਚੇਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਜੱਸੀ ਦਾ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ 'ਟੀਚਰ' ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਸਿਮਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਸਈਆਂ ਵਾਲਿਆ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ ਹਨ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਚੇਵਾਲਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਇਟਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਟਰੈਕ ਲਈ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਲਾਂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਚੇਵਾਲਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲਾ ਗਾਇਕ ਹੈ।

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੌਂਕੀ ਟਰੈਕ 'ਹੰਝੂ' ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, (ਚੁੰਬਰ) - ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬੇਹੱਦ ਸੁਰੀਲੇ ਅਤੇ ਦਮਦਾਰ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਬੇਤਾਜ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗਾਇਕ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੌਂਕੀ ਆਪਣਾ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ 'ਹੰਝੂ' ਲੈ ਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਫੋਕ ਫਿਊਜ਼ਨ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੇ

ਲੇਖਕ ਗੀਤਕਾਰ ਦੀਪਾਂ ਹੋਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬੱਬੂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਮਨਜੀਤ ਉਪਲ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੌਂਕੀ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਚੁੱਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਰਜਵਾਂ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੌਂਕੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਹੰਝੂ' ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰੋਤੇ ਰੱਜਵਾਂ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ।

'ਰਿਸ਼ਤੇ' ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਗਾਇਕ ਦਵਿੰਦਰ ਰੂਹੀ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, (ਚੁੰਬਰ) - ਪੰਜਾਬੀ ਸੋਲੋ ਗਾਇਕੀ ਅਤੇ ਸੂਫੀਆਨਾਂ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਅਲੱ-ਬਰਦਾਰ ਗਾਇਕ ਦਵਿੰਦਰ ਰੂਹੀ ਆਪਣੀ ਕੈਨੇਡਾ ਫੋਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੋਤਿਆਂ ਲਈ 'ਰਿਸ਼ਤੇ' ਟਰੈਕ ਲੈ ਕੇ ਦਮਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗਾਇਕ ਰੂਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀ ਐਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾਂ ਹੇਠ ਉਹ ਦਾ ਇਹ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਕੁਲਵੰਤ ਕਲੇਰ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿਚ ਸਿੰਗਾਰਿਆ, ਗੀਤਕਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਰਚਿਆ ਜਲਦ ਹੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਲੈਬਲ ਕੇ ਕੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕਮਲ ਕਲੇਰ ਹਨ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਦੇਵ ਡੀ ਹਨ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਤੇ ਇਸ ਟਰੈਕ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਖੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

'ਫਰਜ਼' ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਲਵਲੀ ਨਾਹਰ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, (ਚੁੰਬਰ) - ਪਤਰਸ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਇਕ ਤਾਰਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਲਵਲੀ ਨਾਹਰ ਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਿੰਗਲ ਟਰੈਕ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐਮ ਡੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਅਮਨ ਅਰਮਾਨ ਹਨ। ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਪਤਰਸ ਚੀਮਾ ਵਲੋਂ ਸੁੰਦਰ ਸੰਗੀਤਕ ਧੁੰਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Each Office Independently Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR [®]
CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL OR BUY Residential • Business • Commercial
Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210
Fax: 916-745-3424
Office: 916-285-1000
Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

Chicago's Pizza with a Twist

Call: 1-209-398-2221

Parvinder Dhesi

Kulwant Sandhu

1471 B St., Unit B, Livingston, CA 95334

ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦਾ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਧਦਾ ਦਖਲ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਲਬੇਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਜਿਉਂਦਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ। ਇਥੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਹੋਈ। ਗੁਰਮਤਿ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਯੋਧੇ ਮਹਾਂਬਲੀ, ਸੂਰਮੇ ਅਤੇ ਦੇਸਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਦਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੇਸ-ਬਿਦੇਸ ਵਿਚ ਉਚਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਦਰਿਆਇਲੀ ਨਾਲ ਦਾਨ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਹਿਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ ਤਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਜੀਅ ਤੋੜ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਸ੍ਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਆਪਣੇ ਗੁਪਤ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰ ਛਪਾਈ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ

ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਫਿਲਾਸਫੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਐਮ.ਫਿਲ. ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਕੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਇਸ ਵਿਚ ਗਲਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰਖ ਦਿਤਾ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 1930 ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ ਛਪਵਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ 1960 ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉਤੇ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਇਸਦੀ ਛਪਾਈ ਹੋਈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇਤਛੇਤ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ 1974 ਵਾਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਾਟੜਾ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਿਰਾ ਹੀ ਲਾ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੋਸ਼ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤਾ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

2.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਆਭਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੇ ਰੋਸ ਕਾਰਣ ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਕੈਂਡਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਪੜਤਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਧਨੋਲਾ ਨੇੜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸੀ. ਏ. ਏ. ਦੇ ਹਕ ਵਿਚ ਦਸਖਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਅਜਿਹਾ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਦਿਆ ਭਾਰਤੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਚੇਤੰਨ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹਾਲੇ ਤਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ ਜੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਕਾਲ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲਜ 1970 ਵਿਚ ਤਤਕਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿਬੀਆ ਨੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਪੱਛੜੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿੰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਪਿੰ. ਸਵਰਾਜ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਬੀ. ਕਾਮ., ਬੀ. ਸੀ. ਏ., ਬੀ. ਵਾਕ., ਐਮ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ., ਪੀ. ਜੀ. ਡੀ. ਸੀ. ਏ. ਦੇ ਕੋਰਸ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀ. ਏ. ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਘਟ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਘਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੋਕੀਆਂ

ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਕੋਰਸਾਂ, ਸਿਲੇਬਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਕਾਲ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਇਹ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪਛੜੇ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਾਈ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਚ ਵਿਦਿਅਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਦਲਿਤ, ਗਰੀਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਉਚ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਪੈਰੂਾਂ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਸਕਣ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਚਿਤ੍ਰ ਕੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਤਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭੋਅ ਮਾਫੀਆ ਅਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰਸੇ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦੇ ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰੂ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਘਰ-ਘਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ!

21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਤੇ ਹੋਣਹਾਰ ਲੜਕੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਿਉਂ ਹੋਈਆਂ?

ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਟੀਨਾ ਡਾਬੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਿਆਕਤ ਦਾ ਲੋਹਾ! ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਵਿੱਚੋਂ 2 ਵਾਰ ਟਾਪਰ-ਟੀਨਾ ਡਾਬੀ

ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਟਾਪਰ ਟੀਨਾ ਡਾਬੀ ਨੂੰ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਪੁਨਾ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਵਰਗਾ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨਾ ਮਾਰਿਨ (34), ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਲੀ ਐਂਡਰਸਨ (32), ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕਾਟਰੀ ਕੁਲਮੁਨੀ (32) ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰੀਆ ਓਹਿਸਾਲੋ (34) ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਭਾਰਤ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਪੱਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੀਆਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਸੱਤਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ

ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ

ਹਨ। ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ। ਸਮਾਜ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣ, ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ

ਸੰਤੋਖ ਜੱਸੀ (ਸਰਪੰਚ 98766-58364)

ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮਾਣ-ਡਾ. ਸਵਿਤਾ ਮੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲਿਤ ਲੜਕੀ ਸਵਿਤਾ ਮੱਲ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਚੋਂ 94ਗ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ: ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ, ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਚੰਧਰੀ ਮੋਹਣ ਲਾਲ, ਲੇਖਕ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਸੀ, ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਉੱਜਵਲ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ-ਵਕੀਲ ਬਣ ਕੇ ਇਨਸਾਫ ਕਰਨੇ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾੜੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਤੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦੀਆਂ 42 ਤੋਂ 48 ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅੱਗ ਵਰਾਉਂਦੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾਂ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ? ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਜਨਮੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਆਖਿਰ ਸਾਡੀ ਵਾਰੀ ਕਦੋਂ ਆਵੇਗੀ? ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਝੋਨਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਹਵਾ-ਹਵਾਈ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਘਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿਹਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਲੇਮਾਣਸੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਲੈ ਕੇ ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ, ਦਰਦਮਈ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਭੈੜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਸਾਥੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤਾਂ ਤੇਰੀ ਜੂਨ ਬੁਰੀ, ਸਿਰ ਵਾਅ ਪੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ।

ਘਰ-ਘਰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਅਸਲੀ ਹਕੀਕਤ

ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਰੀ?

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦੀ ਦੌੜ

ਐਡਵੋਕੇਟ
ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ
91-78374-90309

ਵਿਗਿਆਨਕ ਲਹਿਰ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਮੋੜਿਆ। ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਡਾਂਵਾਡੋਲ ਹੋਈ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਕਾਰਨ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨਾ ਨਾਮੁਮਕਨ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕੋ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦੀ 60ਵਿਆ ਵਾਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਮਾਡਲ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਲੇ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ। ਅੱਜ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਕੁਲ ਜਹਾਨ ਦੇ ਸਾਹ ਸੂਤ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਖਾਸ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 1947 ਦਾ ਉਜਾੜੇ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਚੱਲੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਂਵੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਧਾ ਸਾਧਾ ਮਾਡਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕੀ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਲੋਭ ਲਾਲਚ ਦੇ ਮਿਲ ਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਬੀਜਣੀ, ਪਾਲਣੀ, ਵੱਡਣੀ, ਕੱਢਣੀ ਤੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਂਝਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਸਾਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀਧਾ ਪੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਚੀਨੀ, ਘਿਉ, ਆਟਾ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਡੋਲੂ ਡੋਲੂ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੜਾਹੇ ਭਰ ਦਿੰਦੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਹਲਵਾਈ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਮੱਜੇ-ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਆਏ ਮੇਲ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੇ ਸੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ। ਮੁੱਖ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰਦਿਆਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਸਮਾ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਟਾਲ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਧਰਮ ਤੇ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਤੇ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਲੱਕੜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕਾਰ ਤੇ ਚੰਦ ਮਿੱਟ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾ ਅੰਦਰ ਡੂੰਘੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵੀ ਹਲੂਣਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਲੇ ਦੀ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੀ ਬੈਠੇ

ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਰਗੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਛੁਪਾ ਰੱਖੇ। ਸਿਰਫ਼ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਸਬਜ਼ਾਗ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੀਕੋਂ ਹਟਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ 1960 ਤੱਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤੀ ਬਲਦਾ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਛੰਦਾਂ ਤੇ ਟਿੱਡਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ 1947 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਣੇ ਖੇਤੀ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਪੀਨ 1951 ਵਿੱਚ 8500, 1955 ਵਿੱਚ 20000 ਤੇ 1960 ਵਿੱਚ 37000 ਦੇਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ। 1961 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਈਸਰ, ਗੁਜਰਾਤ ਟ੍ਰੈਕਟਰਜ, ਟੈਫੇ, ਇਸਕੋਰਟ ਤੇ ਐਮ ਐੱਡ ਐਮ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਰਾਹੀਂ ਪਲੇਨੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ 880 ਤੇ 1965 ਵਿੱਚ 5000 ਹਜ਼ਾਰ ਸਲਾਨਾ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। 70ਵੇਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਲੋਸਕਰ, ਹਰਸਾ ਤੇ ਐਚ.ਐਮ.ਟੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਯੂਨਿਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਏ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੰਡੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਜੋਨ ਯੀਰਾ, ਫੋਰਸ, ਨਿਊ ਹੋਲੈਂਡ ਤੇ ਫੋਰਡ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ 619000 ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ 29 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ 16-17 ਸਾਲ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ 18.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਮਹਿੰਦਰਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਵਰਗੀ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜੋਨ ਯੀਰਾ ਕੰਪਨੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ਚੀਨ, ਨੌਰਥ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ ਦੀ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 21 ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣਾ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੜੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਉ ਆਏ। ਭਾਂਵੇ 1960-61 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1000 ਏਕੜ ਪਿੱਛੇ 7 ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਹੀ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ 1998-99 ਵਿੱਚ 96 ਹੋ ਗਏ। ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਜ ਦੇਸ ਵਿੱਚ 22 ਏਕੜ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ 5 ਏਕੜ ਮਗਰ ਇਕ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਸਲਾਨਾ 450

ਘੰਟੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਘੰਟੇ 1000 ਸਲਾਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੂਲ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵੇਚ ਦਰ ਤਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵੇਚ ਵੱਟ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਖੇਤੀ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਘਟ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਉਪਰ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਆਸਮਾਨ ਛੂੰਹਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋਰ ਨੇ ਮਹਿੰਗੇ ਵਿਆਹਾਂ, ਗੱਡੀਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਝੂਟਿਆਂ, ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਵਿੱਚ ਹੂੰਝੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾ ਦਿੱਤੇ। 70-80 ਤੱਕ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਬਲਦਾ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਸੰਦਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ 90 ਦੇ ਦਸਕ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅਲੋਪ ਹੀ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਜਾ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾ ਪਹਿਲਾ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੀ ਰਹਿੰਗੇ ਨਾ ਪਹਿਲਾ ਜਿਹੀ ਖੇਤੀ, ਅੱਜ ਕੱਲ ਲੋਕੀ ਲੱਭਣ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਣਕੇ ਘਰ ਦੇ ਭੇਤੀ,

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕੋਸ਼ਲ ਫਾਰ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਆਦਾ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਪਜਾਊਪਣ ਘਟਣਾ, ਮੁੱਢਲੇ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਗਾਈ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੀ। ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਗੁਹਾਈ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਜੈਵਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀਟ ਨਾਸਕ ਤੇ ਵਾਧੂ ਝਾੜ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀਪਣ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਜ਼ਹਿਰ ਘੁਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਖੁਰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਤੇ ਸੰਘਣਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘਟਾਉ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਅੱਜ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਵੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਰਕਬੇ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਝਾੜ ਉਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣ ਦਿੰਦਾ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੂਝਵਾਨ ਪੀੜੀ ਲਈ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਣ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਗੁਣਕਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ। ਪਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਵੱਲੇ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ।

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਖੇਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੁਣ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਲੈ ਕਲੋਨੀਆਂ ਕੱਟਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦੀ ਬੁੱਕਤ ਪਹਿਲਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਭਾਂਵੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਵਾਹੀ ਤੇ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਿਆਂ, ਉਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਛੱਡ ਗੋੜੀਆਂ ਲਈ ਜਾ ਟੋਚਨ ਵਰਗੀ ਬੋਤਕੀ ਖੇਡ ਲਈ ਗੁੱਡੀਆਂ ਘਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਵੀ ਕੁਝ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕ ਇਸਨੂੰ ਚਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸਣ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਚਾਲਕ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਬੇਰੋਕ ਜਾਰੀ ਹੈ ਆਉ ਉਸੇ ਤਰਾ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਝ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਏਕਤਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਸਜਾਈਏ।

ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣੀ ਬੈਠਾ ਲੋਹ-ਪੁਰਸ਼: ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ

ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਐਨੀ ਘੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿਰਸਾ ਤਾਂ ਵਿਸਰਦਾ-ਵਿਸਰਦਾ ਲਗਭਗ ਵਿਸਰ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਲ-ਪੰਜਾਲੀ, ਪਰੈਣ, ਛੈਟਾ, ਆਰ, ਸੁਹਾਗਾ, ਤੰਗਲੀ, ਸੰਲਘਾ, ਕਹੀ, ਜਿੰਦਰਾ, ਖੂਹ, ਟਿੱਡਾਂ, ਗਾਂਧੀ, ਘੋੜਾ, ਕੁੱਤਾ, ਪਾੜਫਾ, ਚੁਮੰਚਾ, ਮੌਣ, ਵੇਲਣਾ, ਕੜਾਹਾ, ਝਰਨੀ, ਗੰਡ, ਡੋਹਰਾ, ਖੁਰਚਣਾ, ਘਰ ਤੇ ਰਸੋਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੜੀਆਂ-ਬਾਲੇ, ਸਤੀਰ, ਕਿੱਲੀ, ਆਲਾ, ਪਰਨਾਲਾ, ਹਾਰਾ, ਕਾੜੁਨਾ, ਦਧੂਨਾ, ਚਾਪੜ, ਚਾਟੀ-ਮਧਾਣੀ, ਛੰਨਾ, ਲੋਟਾ, ਕੰਛਣੀ ਵਾਲਾ ਗਿਲਾਸ, ਚੁੱਲ੍ਹੇ-ਚੌਕੇ, ਫੂਕਨਾ, ਜਿਮਟਾ, ਡੋਈ, ਕੁੰਡਾ-ਘੋਟਣਾ, ਨੇੜੀ, ਤ੍ਰਿੰਜਣ 'ਚ ਚਰਖੇ, ਪੀਹੜੀ, ਤਕਲਾ, ਗੁੱਝ, ਤੰਦ, ਪੂਣੀ, ਗਲੋਟੇ, ਬੋਹੀਆ, ਪੱਖੀ, ਹੱਥ-ਪੱਖਾ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ ਵਿਚ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਤਵੇ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਲਉ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਪਰੀ-ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ, ਸਾਥੋਂ। ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਓਸਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨ-ਮੱਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦਿਨ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹਿੰਮਤ, ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਨੌ-ਜਵਾਨ ਹੈ-ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ।

ਮੌਲੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ। ਤਸਵਿੰਦਰ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਘਰ 'ਚ ਸੰਭਾਲਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਇਕ ਉਚ-ਮਿਆਰੀ ਕਲਮ ਦਾ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੇਪਰ ਜਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਗੀਤ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਛਪ ਰਹੀਆਂ। ਕਿੱਧਰੇ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਦੇ ਸੰਦਾਂ ਹਲਾਂ-ਪੰਜਾਲੀਆਂ, ਬਲਦਾਂ, ਖੂਹਾਂ-ਟਿੱਡਾਂ, ਵੇਲਣਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿੱਧਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਖਾਂ ਦਿਆਂ ਢਾਹਿਆਂ 'ਚ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ-ਚੌਕਿਆਂ, ਚਾਟੀਆਂ-ਮਧਾਣੀਆਂ ਦੇ, ਕਿੱਧਰੇ ਉਹ ਤ੍ਰਿੰਜਣਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਵੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਕਿੱਧਰੇ ਕੱਚਿਆਂ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਉਤੇ ਵੱਜਦੇ ਸਪੀਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਗੂੰਜਾਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਠਕ ਨੂੰ। ਫਿਰ, ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਕੇ

ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ। ਤਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ "ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ" ਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਦ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਗਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹਨੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਅਣਡਿੱਠੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਕਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਰਾਂਗੀ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀਵਾਲਾ ਵਿਚ "ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ" ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ ਅਤੇ ਲੱਖੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਉਹ ਹਰ ਵਕਤ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਾਰਕ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜਿੰਮਾ ਵੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਹੀ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਥਣ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਟਾ ਕੋਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ, "ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ" ਬਣੀ ਬੈਠੇ ਇਸ ਲੋਹ-ਪੁਰਸ਼ ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕੋਟਿ-ਕੋਟਿ ਸਲਾਮ! ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਸਲਾਹੁਣ-ਯੋਗ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ
9876428641

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਤਿਮਾਹੀ ਰਸਾਲਾ 'ਛਿਣ' ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ

ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਕਾਰਤਾ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਕ ਰੂਪ ਚ ਬਿਆਨਣਾ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਾਟਕਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਵਲਾਂ, ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਤੱਤਪਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭੱਟੀ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਾਬਿਲ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਪਟਿਆਲਵੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਹੇਠ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਛਪਦਾ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਦੀ ਹਮੀ ਭਰਦਾ ਪਾਏਦਾਰ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸਮੂਹ ਤਿਮਾਹੀ ਰਸਾਲਾ "ਛਿਣ" ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਚ ਆਪਣੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਅਤੇ ਨਿ-ਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ

ਪਟਿਆਲਵੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਸਾਲਾ ਛਿਣ ਨਿਰੋਲ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਅੰਕ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਚਕਾਚੌਧ ਵਾਲੇ ਦੌਰ ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਕੋਲ ਨਾਵਲ, ਲੰਮੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਇਕਾਂਗੀ ਆਦਿ ਪੜਨ ਲਈ ਵਕਤ ਨੂੰ ਤਵੱਜੋ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਠਕਾਂ ਚ ਪੜਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤਤਾ ਹਿੰਤ ਯਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਚ ਛਿਣ ਦੀ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਛਿਣ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਬੱਤੀਵਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਅੰਕ ਚ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਘੁੰਮਣ, ਵਿਵੇਕ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੋਸ਼ਲ, ਸਿਵਤਾਰ

ਸਿੰਘ ਡੱਲਾ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੰਛੀ, ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਭੌਰੀ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਕਲਾਂ, ਸੁਰਿੰਦਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਢੇਰਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ, ਸੁਕੋਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਬਰੇਲੀ, ਪ੍ਰ. ਰੂਪ ਦੇਵਗੁਣ ਸਿਰਜਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਇੰਦੌਰ, ਡਾ. ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ ਮਾਨਵ ਨਾਰਨੌਲ ਆਦਿ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੋੜ ਅਤੇ ਖੁੰਢ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ, ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ, ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਧਿਐਨ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੂਹੀ ਸਿਰਜਾਣਮਕ, ਸੰਜੀਦਾ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। "ਨਕਸ" ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਦਵਿੰਦਰ

ਪਟਿਆਲਵੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭੱਟੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਪਰਿਵਾਰ, ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਾਬਲੋ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੈ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਤੂਤ ਦੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਸਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੀ ਅਤੇ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਭੌਰੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪਲ ਦੀ ਸਹਿਜ਼ਾਈ ਦਾ ਡਾ. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਰੀਵਿਊ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਅੰਕ ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਛਿਣ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੀਵਿਊ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛਾਪਣਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲਾ ਯਤਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ।

ਇੰਜੀ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ
91-97797-08257

ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਪਡੇਟਸ - ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਛੋਟਾ ਹਵਾਲਦਾਰ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਾਡੀ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਫਿਲਮ 'ਛੋਟਾ ਹਵਾਲਦਾਰ' ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਾਲ ਗੁਰੀ ਸਿੰਘ ਇਹ ਫਿਲਮ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤੇ ਫਿਲਮ 'ਚ' ਟਿਕ ਟਾਕ' ਸਟਾਰ ਗੁਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਕਲਾਕਾਰ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ। ਸਤਕਰਤਾਰ ਢਿੱਲੋਂ ਤਲਵਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਬੋਨੀ ਖੰਗੂਰਾ ਤੇ ਅਸਵਨੀ ਜੌਹਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨੈਟ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਏਗੀ।

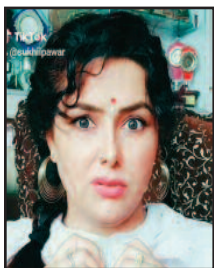

ਜੈਨੀਫਰ ਸਰਮਾ ਸਰਗਰਮ

ਜੈਨੀਫਰ ਸਰਮਾ ਨੇ 'ਸੀਰੀਅਸ ਕੇਸ' ਨਾਂਅ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੈਨੀਫਰ ਹੁਣ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਵੈਬ ਸੀ ਰੀਜ' ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਿਰਦਾਰ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਭਿ-ਨੇਤਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਯਾ ਦਿਖਾ ਕਿ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਫਿਲਮ ਸਖਸੀਅਤ ਬਣੇ।

ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਮੰਨਤ

ਮੰਨਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਟਿਕ ਟਾਕ' ਤੇ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਮੰਨਤ ਸਿੰਘ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ ਤੇ ਸਾਨਦਾਰ ਆਪਣੇ ਕਲਿਪ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਸਾ-ਹਸਾ ਦੁਹਰਾ ਕਰਨਾ। ਭੇਜਪੁਰੀ ਬੋਲਣੀ ਤੇ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਅਭਿਨੈ ਮੰਨਤ ਸਿੰਘ ਛਾਈ ਪਈ ਹੈ।

ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ - ਅਨੂਜੇਤ

'ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ' ਗੀਤ ਨੇ 6 ਲੱਖ ਤੋਂ ਪਾਰ ਵਿਊਜ਼ 'ਯੂ-ਟਿਊਬ' ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਤੋਂ

ਆਏ ਇਸ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਗੀਤ ਅਰਬ-ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਮ-ਰਾਨ ਅਖਤਰ ਨੇ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਦੇ ਗੀਤ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ ਰਾਖੀ ਹੁੰਦਲ ਦੀ

ਟੈਗੋਰ ਬੀਏਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਨਿਕਾ ਜੈਲਦਾਰ' ਤੱਕ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਰਾਖੀ ਹੁੰਦਲ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕਾ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਖੀ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੱਕ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ। ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰਨਾ ਸਵਰਗੀ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਲੱਖੀ ਹੁੰਦਲ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਨਵੀਂ ਪਰੀ - ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਲਾਡ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਆਰ ਸਦਕਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਾਇਕਾ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਦਿਲਕਸ਼, ਰੰਗ ਸੁਨਹਿਰੀ ਚਿੱਖ ਕਾਤਲਾਨਾ ਮਨਿੰਦਰ ਦੀ ਬਿਉਟੀ ਦੇ ਫੁੱਲ-ਹੀ-ਫੁੱਲ ਗੁਣ ਹਨ। ਬੀਏਟਰ, ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਕਾਰ ਬਣਾ ਗਏ। ਸਾਊਥ ਦੀ ਸਫਲ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ 4-5 ਫਿਲਮਾਂ ਮੁੱਖ ਹੀ-

ਰੋਇਨ ਵਜੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਆ ਉਸਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਲਈ।

ਅੱਜ ਕੱਲ ਹਿੱਟ- ਨਿਮਰਤ ਖਹਿਰਾ

ਬੰਟੀ ਬੈਂਸ ਦੇ ਗੀਤ 'ਅੱਜ ਕੱਲ' ਨਾਲ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕਾ ਨਿਮਰਤ ਖਹਿਰਾ ਟਾਪ ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਗੀਤ ਤੇ ਇਸਦਾ ਘਰੇਲੂ ਵੀਡੀਉ ਲੋਕਾਂ ਖੂਬ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਦਗੀ ਭਰੇ ਸੁਹੱਪਣ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨਿਮਰਤ ਖਹਿਰਾ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਅਭਿਨੈ ਲਈ ਵੀ ਹਨ। ਨਿਮਰਤ ਗਾਇਕਾ-ਨਾਇਕਾ ਬਣ ਚਾਰਚਿਤ ਹੈ।

ਸਦਾਬਹਾਰ - ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ

'ਪਛਤਾਵਾ' ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਲੱਬਤਦਾਰ' ਤੇ ਫਿਰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣੇ ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਦਾ ਫਿਲਮ 'ਨਾਮ ਤੇਰੀ ਦੀ ਜੋਤ ਲਗਾਈ' ਸੁੱਪਰ ਹਿੱਟ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਿਰਮ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਪਰਦੇ-ਪਿਛੇ ਉਸਨੇ ਖੂਬ ਨਾਂਅ ਕਮਾਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਲੇਰ ਮਹਿਤਾ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵੈਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਉਸ ਲਈ।

ਸ਼ਾਵਾਸ਼- ਜਸ਼ਨ ਅਗਨੀ ਹੋਤਰੀ

'ਚੰਨ ਤਾਰਾ' ਫਿਲਮ 'ਚ ਡਬਲ ਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਸ਼ਨ ਅਗਨੀ ਹੋਤਰੀ 'ਲਾਕਡਾਊਨ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਨਲਾਕ- 2' 'ਚ ਫਿਰ ਟੀ.ਵੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਐਕਟਿੰਗ ਦੇ ਜਲਵੇ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਸ਼ਨ ਅਗਨੀ ਹੋਤਰੀ ਨੇ 'ਜੱਗਾ ਜਸੂਸ' ਫਿਲਮ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੀਡੀਉਜ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ 'ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ'

ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ ਦੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤ ਹੰਸਰਾਜ ਹੰਸ, ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਗੁਲੂਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਗਾਏ ਹਨ। ਸਾਹਿਤਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ ਕੋਲ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜ ਘੜਨ ਦੀ ਵੀ ਮੁਹਾਰਿਤ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਉਸਦੇ ਗੀਤ ਗੂੰਜੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸਨੇ ਅਭਿਨੈ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਮੇਰੀ ਰਹੇ।

ਸੂਫੀ ਤੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸੰਗਮ ਹੈ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਦਾ 'ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ'

'ਰੂਹ ਦਾ ਹਾਣੀ' 'ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਉਣਾ' ਤੇ ਫਿਰ 2014 ਦੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਘਾਣ ਤੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਾਇਕਾਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜ਼ੋਨੇਬ ਜ਼ਾਹਿਦ ਨਾਲ 'ਵਾਇਸ ਆਫ ਨੋ ਮੈਨਜ਼ ਲੈਂਡ' ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸਤਿਕਾਰਤ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਬੁਲੰਦੀ ਵੱਲ ਹੈ। ਕਲਾ ਭਚਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ 'ਨੀ ਅੱਜ ਕੋਈ ਆਇਆ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਗੀਤ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਰਹੀ ਹੈ। 550 ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਰੋਸਨੀ ਤੇ ਅਵਾਜ਼' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਵੀ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸਭ ਨੇ ਸਾਰਗੀ। ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਆਸਾ ਭੌਂਸਲੇ ਨੇ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵੀ ਮਕਬੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਕਾਮਰਾਨ ਅਖਤਰ ਦੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸੂਧ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ 'ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ' ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕਾ ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਵੱਡਲੀ ਰਿਕਾਰਡਜ਼' ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ 'ਚ ਉਸਦਾ ਇਹ ਸੰਗੀਤ ਟਰੈਕ 'ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ'। ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮਨੋਜ ਸਰਮਾ ਦੇ ਬਣਾਏ ਵੀਡੀਉ ਨੇ ਇਸ ਟਰੈਕ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੋਰ ਵਧਾਈ ਹੈ। ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਕਬੂਲ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਬਲ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਤਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਨੂਜੇਤ ਕੌਰ ਇਕ ਚੰਗੀ ਪੇਂਟਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਆ ਰਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਲੋਕ ਤੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਸਟਾਰ ਡੰਮ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਰਵੇਸ਼' ਫਿਲਮ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 'ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇ ਸਹਾਰੇ' ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਰਾਹਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਿਖੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇ' ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਪੱਤਰਕਾਰ, ਅਦਾਕਾਰ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਵੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਆਪਣਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਿਖੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇ' ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਸਾਦੇ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਿਖੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਚਮਨ ਲਾਲ ਰਿਖੀ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ। ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਿਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਚਿਰ ਪਰਿਚਤ ਅੰਦਾਜ ਵਿਚ ਰਿਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲੱਗੀ ਇਹ ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਆਪਣੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀ ਹੀ ਇਕ ਕੁਰੀਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ

ਅਣਜੰਮੀ ਧੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਕ ਲੜਕੀ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ

ਵਿਚ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਂਦੇ ਰਿ-ਹਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਾਸਰਸ ਕਲਾਕਾਰ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਉਰਫ ਘੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਖੀ ਇਕ ਵਧੀਆ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਦੇ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਜੋ ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਇਹ ਸਦੀਵੀਂ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲੀਵੁਡ ਅਦਾਕਾਰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟੀ, ਚਮਨ ਲਾਲ ਰਿਖੀ, ਡਾ.ਤਰਸੇਮ ਸਰਮਾ (ਓਸ਼ੋਧਾਰਾ), ਧਵਨੀ ਮਹਿਰਾ ਸੀ.ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਈਡੀਐਟ ਕਲੱਬ, ਦਲਜੀਤ ਅਰੋੜਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਪਾਲੀ, ਵਿੱਕਲ ਫਰਿਸ਼ਤਾ, ਤਰ-ਲੋਚਨ ਤੋਚੀ, ਦਲਜੀਤ ਸੋਨਾ, ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਗਾਇਕਾ ਖਿਯਾਤੀ ਮਹਿਰਾ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਮੂਧਲ, ਦੀਪਕ ਮਹਿਰਾ, ਸੁਮੀਤ ਕਾਲੀਆ, ਕਾਰਤਿਕ ਰਿਖੀ, ਸੋਨਲ ਦਵੇਸਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ, ਰਾਜੀਵ ਸਰਮਾ, ਵੈਭਵ ਅਰੋੜਾ, ਸੰਗੀਤਾ ਅਰੋੜਾ, ਧੈਰਿਆ ਮਹਿਰਾ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਵੀ, ਹੈਪੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਨੀਲ ਠਾਕੁਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹੇਗਾ ਕਰੋਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 8 ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਿਖਰਲੀ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ 'ਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਨਵੰਬਰ ਅੱਧ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਬਿਸਤਰਿਆਂ, ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ 60% ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਬਿ-ਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਬੈਡ 4.6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਦੀ 3.9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਕਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਇਹ ਕਮੀ 83 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ 9ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਕਰੋਨਾ ਲਾਗ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨੌਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀੜਤ ਮੁਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਸ ਲਾਗ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੌਹਨ ਹਾਪਕਿੰਨਜ਼ ਯੂਨ-ਵਰਸਿਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ 9ਵੇਂ ਜਦਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹੈ।

ਸਿਟ ਨੂੰ ਇਕ ਸਵਾਲ ?

ਮਕਸਦ ਕੀ ਸੀ ਪਿੱਛੇ ਬਿਅਦਬੀਆਂ ਦੇ ਏਸ 'ਕਾਰੇ' ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਜੇਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋਰ ਲਾ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਫੇਰ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਸੀ ਜੱਜ ਆਇਆ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਦਲੀ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਲੱਭਦਾ ਏ ਸਾਰੇ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੁਸ਼ਟ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਪੈਣੀ ਠੰਢ ਹੈ ਉਦੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ

ਦੇ ਕੇ ਨਿਆਂ ਇਨਸਾਫ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣੇ ਔਂ। ਲੱਭ ਲੱਭ ਕੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਦੋ ਕੁ 'ਸਿਟ' ਨੇ ਜਿੱਟਣੇ ਔਂ ?

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰ' 001-408-915-1268

ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ

ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।
ਨਾ ਚੱਲਦੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਡਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ।
ਨਾ ਖੇਲ ਖਿੱਦੇ, ਪਿੰਨੂਕੈਮ 'ਚ' ਨਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ।
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਮਿਠੀ ਜਿਹੀ ਸਾਂਝ ਨਾ ਰਹੀ ਭੈਣ, ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ,
ਨਾਂ ਦੁੱਖ ਫੋਲਣ ਦੀ ਪਿਓ, ਪੁਤ, ਧੀ, ਮਾਂਵਾਂ ਦੀ ।
ਬਰੂਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝ ਨਾ ਹੈ ਹੁਣ ਢਾਣੀਆਂ ਦੀ,
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਦਰ ਕੀਮਤ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਚਾਵਾਂ ਦੀ,
ਨਾ ਦਾਲ ਗਲੇ ਸੋਹਰਿਆਂ, ਪਤਨੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ।
ਮਾਨ ਇਜ਼ਤ ਮੁੱਕੀ ਹੁਣ ਧੀ ਧਿਆਣੀਆਂ ਦੀ,
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਰਹੀ ਨਾਂ ਗੁਵਾਂਢੀ ਸਾਂਝ ਦੁੱਖ, ਦਹੀ, ਲੱਸੀ ਦੀ,
ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਂ ਲੱਭੇ ਹੀਰ, ਰਾਂਝੇ, ਪੁਨੂੰ, ਸੱਸੀ ਦੀ ।
ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਮੰਨ ਸੁਣਦੇ ਨਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ,
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਜੱਟ, ਸ਼ੀਰੀ ਸਾਂਝ ਮੁੱਕੀ ਰਸ, ਗੂੜ, ਗੰਨੇ ਦੀ,
ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ' ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਬੰਨੇ ਦੀ ।
ਪੜੇ, ਲਿਖੇ ਨਾ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ,
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਟੀ.ਵੀ ਤੇ ਮੁਬਾਇਲਾਂ ਘਰ ਸਾਂਝ ਗੁਆਈ ਏ,
ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਚਰਚਾ ਵੀ ਇਸ ਮੁਕਾਈ ਏ ।
ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਰੀਤ ਦਾਦੀ, ਪੋਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ,
ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹੁਣ ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।
ਮੋੜੇ ਮੁੜਦੀ ਨਾ ਏਹ ਹੋ ਗਈ ਨਸ਼ੇ ਮਸਤਾਨੀ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀ ਨਹੀਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ।
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

ਕੋਈ ਰੱਜ ੨ ਦਾਰੂ ਪੀਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਂਦਾ ਭੁੱਕੀ,
ਕੋਈ ਚਰਸ ਤੇ ਗਾਂਜੇ ਦੀ ਲਾਈ ਫਿਰਦਾ ਸੁੱਟੀ ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੋਲ ਦਿਤੀ ਸਾਰੇ ਟਬਰ ਦੀ ਜਿੰਦਗਾਨੀ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

ਲਾ ਕੇ ਫੀਮ, ਤਮਾਕੂ ਦੀ ਲੱਤ ਫਸੇ ਕਈ ਕਸੂਤੇ,
ਦਿਨੇ ਖਾਕੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਸਵਰਗਾਂ ਦੇ ਇਹ ਝੂਟੇ।
ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਤਰਸਣ ਨਿਆਣੇ, ਭੁੱਖੀ ਧੀ ਬੈਗਾਨੀ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

ਭੈੜੇ ਚਿੱਟੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਕਈ ਘਰ ਉਜਾੜ,
ਲੁੱਟ-ਖੋਹ, ਕਤਲ ਵਧੇ ਤੇ ਪਏ ਘਰੀਂ ਵਿਗਾੜ।
ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਕਸ ਬਣ ਵੱਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਬੇਈਮਾਨੀ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

ਜਦ ਨਸ਼ੇ ਵਿਕਣ ਉਤੇ ਹੱਥ ਹੀ ਨੇਤਾ ਰੱਖਣ,
ਕੌਣ ਸਕੂ ਰੋਕ ਜੇ ਰੱਖਿਅਕ ਹੀ ਰਾਹ ਦੱਸਣ ।
ਹਰ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ ਚੜ ਗਈ ਬੱਲੀ ਨਦਾਨੀ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

ਨਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਰਬਾਦੀ,
ਨਸੇੜੀ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਸਤਾਬੀ।
ਘਰ ਬਾਰ ਲੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਦਨਾਮੀ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

-ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ
91-98146-67682

ਉੱਡ ਗਈਆਂ ਰੂਹਾਂ

ਉਹ ਸੰਗਾਂ ਉਮੰਗਾਂ ਉਹ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਕਿੱਥੇ ਗਏ
ਉਡੀਕਾਂ ਤਰੀਕਾਂ ਤਵੀਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਕਿੱਥੇ ਗਏ
ਸਚਾਈਆਂ ਰੁਸਵਾਈਆਂ

ਤੇ ਫੇਰ ਮਨਾਈਆਂ ਵਾਲੇ,
ਚੁੱਸ ਕੇ
ਆਪ ਕਿੱਧਰ ਚਲੇ ਗਏ
ਉਹ ਰੁੱਸਿਆਂ ਦਾ
ਫੇਰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾਉਣਾ
ਹੁਣ ਦਿਖਾਈ
ਕਿੱਧਰੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਦਾ
ਸਮਾਂ ਹੁੰਝ ਲੈ ਗਿਆ ਸਭ ਕੁਝ
ਸਮਾਂ ਉਡਾ ਲੈ ਗਿਆ ਸਭ ਕੁਝ।

ਇਹ ਰੰਗਾਂ ਤਰੰਗਾਂ ਉਲੰਘਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ ਨੇ
ਇਹ ਡੀ ਜੇ ਇਹ ਪੀਜੇ ਇਹ ਵੀਜੇ ਵਾਲੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ ਨੇ
ਸੱਜਣ ਜੀ!

ਇਹ ਸੱਜਣ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ!
ਇਹ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ
ਕੋਈ ਮਾਰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ
ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ
ਪੈ ਗਈ
ਜਿਵੇਂ
ਲੰਮੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ।

ਡਾ. ਬਲਵੀਰ ਮੰਨਣ
91-94173-45485

ਗੀਤ

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਗਈਆਂ
ਡਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ
ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉੱਡ ਗਈਆਂ
ਮਹਿਕਾਂ ਤੇ ਬਹਾਰਾਂ।

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ
ਅੰਗ ਸੰਗ

ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਮਾਰੂਬਲ
ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਪਾਣੀ
ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਗੱਲ ਪਰ
ਅਸੀਂ ਤਾਂ 'ਨੀ ਜਾਣੀ
ਰਾਹੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਗੇ ਅਸੀਂ
ਲੰਘੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ।

ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਡੋਰ ਕਿਤੇ
ਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਫੜੀ ਸੀ
ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ
ਚੁੱਪ ਚੁੱਪ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ
ਘੜੀ ਵੀ ਨਾ ਹੱਥ ਆਈ
ਲੰਘੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ।

ਹਵਾ ਉੱਤੇ ਤਰਦੀ ਸੀ
ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਖੁਮਾਰੀ
ਕੱਲ ਕੱਲ ਜਾਪਦੀ ਸੀ

ਕਾਇਨਾਤ ਸਾਰੀ
ਦੂਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨਾਫੂਸੀ
ਕਿੱਵੇਂ ਮੈਂ ਵਿਸਾਰਾਂ।

ਜਦ ਕਿਤੇ ਆਉਣ ਚੇਤੇ
ਸੋਹਣੇ ਚਿਹਰੇ ਹੱਸਦੇ
ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਲ
ਬੀਤੇ ਵੱਲ ਨੱਸਦੇ
ਜੁੜ ਜਾਣ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ
ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ।

ਤੁਰ ਗਏ ਪੂਰਾਂ ਤੇ ਪੂਰ
ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਤੁਰਦੇ
ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਘਰ ਏਥੇ
ਪਹੁੰਚੇ ਘਰ ਧੁਰ ਦੇ
ਮੁੜ ਕਦੇ ਮਿਲੀਆਂ ਨਾ
ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਗਈਆਂ
ਡਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ
ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉੱਡ ਗਈਆਂ
ਮਹਿਕਾਂ ਤੇ ਬਹਾਰਾਂ।

ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਚੌਧਰੀ।
ਚਿੱਤ ਪ੍ਰਚਾਉਂਦਾ ਖਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਗੱਪਾਂ ਦਾ ਕੜਾਹ ਕਰ ਕਰਕੇ,
ਭੁੱਖਿਆ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਢਿੱਡ ਨਹੀਂ ਭਰਦੇ
ਪਰ ਏਦਾਂ ਹੀ ਭਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਕੁੱਲ ਕਬੀਲਾ ਭਾਵੇਂ ਭੁੱਬ ਜਾਏ,
ਪਰ ਕੱਲਾ ਹੀ ਤਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਉੱਪਰੋਂ ਬੜ੍ਹਕ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਮਾਰੇ,
ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਡਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਲੋਕੀ ਕਲਾ-ਕਲੇਸ਼ ਵੀ ਆਖਣ,
ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਵਣਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਿੱਸਾ-ਪੱਤੀ,
ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਧਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਉਸ ਜਿੰਨੀ ਬਦਨਾਮੀ ਖੱਟੀ,
ਓਸੇ ਤੋਂ ਹੀ ਡਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਬਾਹਰੋਂ ਸ਼ੇਰ ਆਪ ਨੂੰ ਦੱਸੇ,

ਅੰਦਰ ਝਾਕੋ ਤਾਂ ਮਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਉਸ ਨੇ ਝੂਠ ਦਾ ਸੀਰ ਕਮਾਇਆ,
ਸੱਚ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਪਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਲੋਕੀ ਮੁੜ ਮੁੜ ਪੁੱਛੀ ਜਾਂਦੇ,
ਇਹ ਭਲਾਂ ਕੀ ਕਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਭੈਣ ਭਰਾਵੇਂ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਐ,
ਹਾੜ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਠਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤਾਂ ਲੁੜਤੇ ਚੱਲਦੀ,
ਅਕਲ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਪੂਰੇ ਝੂਠ ਦਾ ਟੱਲ ਖੜਕਾਉਂਦੇ,
ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ ਚੌਧਰੀ।

ਕੇਹਰ ਸਰੀਫ
+49 173 3546050

ਭੀਮ ਦੇ ਯਰਾਨੇ

ਅਸੀਂ ਓਸ ਭੀਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਹਾਂ ਦੀਵਾਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਯਰਾਨੇ।

ਓਹਦੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਹੋਕੇ ਹਾਵਿਆਂ 'ਚ ਸਿੰਨ੍ਹੇ
ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕਲੇਜੇ ਪਾਪੀ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿੰਨ੍ਹੇ
ਸਿਰੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਜਿਹਨਾਂ ਝੱਲੇ ਮੋਹਣੇ ਤਾਹਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮ ਦੇ

ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਿਸ ਵਰਗ ਦੀ ਲੰਮੀ
ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਬੋਲੇ ਭੀਮ ਦਿੱਤੀ ਬੰਮੀ
ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮ ਬਣਾ ਗਈ ਨਿਸ਼ਾਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮ ਦੇ

ਖੂਨ ਤੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨੇ ਰਹਿਣ ਜਿਹੜੇ
ਦੁੱਖ ਗ਼ਮ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨੇ ਬੈਠੇ ਆਕੇ ਵਿਹੜੇ
ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਤਾਰਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮ ਦੇ

ਆਪਣੇ ਅਖੀਰੀ ਦਮ ਤਾਈਂ ਵੀ ਨਾ ਹਾਰਿਆ
ਭਲਾਈ ਲਈ ਲੱਭਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਓਹ ਬਹਾਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮ ਦੇ

ਅਸੀਂ ਭੀਮ ਮਰ ਕੇ ਵੀ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
'ਚੁੰਬਰ' ਨਾ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਓਸ ਲਈ ਬੇਗਾਨੇ
ਦੁਖੀਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਭੀਮ ਦੇ

ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ
91-98151-37254

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ

ਚਾਰ ਦਿਨਾ ਚ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਖੇਲ ਰਚਾਏ ਨੇ ।
ਢਿੱਡੋਂ ਜੰਮੇ ਵੀ ਅੱਜ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਪਰਾਏ ਨੇ ।

ਹੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਬੱਸ ਦੂਰ ਖੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ,
ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆ ਕੇ ਹੱਥੀ ਹੀ ਲਾਂਬੂ ਲਾਏ ਨੇ ।

ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਚ ਬੇਕਦਰੀ ਹੁੰਦੀ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ,
ਫਿਰ ਖੇਤਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋਕਾ ਨੇ ਸਿਵੇ ਬਣਾਏ ਨੇ ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘੱਟ ਗਿਆ ਮੋਸਮ ਤਾ ਸਾਫ ਹੋਇਆ ,
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਰ ਦੇ ਪਹਾੜ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਨੇ ।

ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਹਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਮਿੱਠੇ ਭਾਣੇ ਨੂੰ,
ਨਾਲੇ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਮੋਤ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਬਰਾਏ ਨੇ ।

ਉਚ ਨੀਚ ਤਾ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਮੁਕਾਉਂਦੇ ਚਲੇ ਗਏ ,
ਕੋਣ ਰੱਖਦਾ ਯਾਦ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੁਲਾਏ ਨੇ ।

ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨਰਸਾ ਪੁਲੀਸ ਦਾ,
ਜਿਹਨਾ ਨੇ ਮੋਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚੋ ਬੰਦੇ ਕਈ ਬਚਾਏ ਨੇ ।

- ਸੱਤੀ ਉਟਾਲਾਂ ਵਾਲਾ
91-99157-70356

ਰੁਮਾਲ

ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਜਿਹੜੀ ਹੋਈ ਵਾਰਦਾਤ
ਉਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਪਹਾੜ ਤਾਹੀਉਂ ਸੁੱਤੀ ਨਾ ਮੈਂ ਰਾਤ
ਕਿਸੇ ਚੰਦਰੇ ਨੇ ਲੂੜੀ ਲਾ ਕੇ ਘੋਲਤੀ ਕੜੀ
ਤੇਰਾ ਕੱਢਦੀ ਰੁਮਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹਣਿਆ
ਵੇ ਰਾਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਫੜੀ।

ਲੈ ਗਈ ਸੂਈ ਧਾਗਾ ਖੋ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ
ਚਾਅ ਹੋਏ ਨਾ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਰੱਖੇ ਦਿਲ 'ਚ ਲਕੋ ਕੇ
ਬੱਸ ਆਂਢੀ ਹੀ ਗੁਆਂਢੀ ਸਾਰੇ ਬਹਿ ਗਏ ਤਾਂ ਜੜ੍ਹੀ
ਤੇਰਾ ਕੱਢਦੀ ਰੁਮਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹਣਿਆ, ਵੇ ਰਾਤੀ ...

ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਗਈ ਵੇ ਕਮਾਲ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹਾਲ
ਟਾਈਮ ਔਖਾ ਸੌਖਾ ਕੱਢ ਆ ਕੇ ਮੌਕਾਂ ਤੂੰ ਸੰਭਾਲ
ਹੁਣ ਆਥਣ ਸਵੇਰੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਲੜੀ
ਤੇਰਾ ਕੱਢਦੀ ਰੁਮਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹਣਿਆ, ਵੇ ਰਾਤੀ ...

ਬੱਸ ਪੱਲੇ ਪੈ ਗਏ ਤਾਅਨੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਲਾਏ ਵੀ ਬਹਾਨੇ
ਕਹਿੰਦੇ ਧੌਣ ਦੇਣੀ ਵੱਢ ਗੱਲ ਸੁਣ ਤੂੰ ਰਕਾਨੇ
ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚੰਦਰੀ ਕਿਸੇ ਤੇ ਕਦੇ ਆਵੇ ਨਾ ਘੜੀ
ਤੇਰਾ ਕੱਢਦੀ ਰੁਮਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹਣਿਆ, ਵੇ ਰਾਤੀ ...

ਉਤੇ 'ਦੇਵ' ਸੀ ਪਾਇਆ ਪਿੱਛੇ 'ਘੋਲੀਆ' ਵੀ ਲਾਇਆ
ਖੜ੍ਹੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਜਦੋਂ ਆਇਆ
ਕਹਿੰਦੀ ਛੱਡ ਉਹਦਾ ਖਹਿਤਾ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਕਰਦੀ ਅੜੀ
ਤੇਰਾ ਕੱਢਦੀ ਰੁਮਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਹਣਿਆ,
ਵੇ ਰਾਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਫੜੀ।

- ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ,
(ਫਰਿਜ਼ਨੋ)
559-232-7764

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

**Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365**

**50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase**

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com**

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

**Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702**

**20% OFF LABOUR
on your next qualifying service**

Car Care You Can Trust

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਯੁਰਾਲੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99 + Labor
Recap Truck Tire	\$ 249 + Labor
Recap Trailar Tires and Kind	\$ 199 + Labor

**NEW & USED
TIRES
WASH, LUBE, BRAKES**

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99